

ליקוט
מענות קודש

~ ה'תשד"מ ~

פתח דבר

לקראת יום הבהיר כ"ח סיון הבעל"ט, התחלת שנת השמונים ליום בו ניצלו כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע מעמק הבכא האירופאי והגיעו צלחה לארצות הברית,

הננו מוציאים לאור בזה ליקוט **"מענות קודש – ה'תשד"מ"**, הכולל את מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א שכתבם במשך שנת ה'תשד"מ.

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת ש"פ תזו"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו, והוא: **"מענות קודש"**, הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במענה להשואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים הדברים להנממן.

בעוד ובשנים הראשונות ה' זה באופן מצומצם (בעיקר – לאלו הנמצאים בסמיכות מקום), הנה ככל שעברו השנים הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שהי' לאופן העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק **עיקרי**, נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו. קדמו לליקוט שלפנינו **"ליקוט מענות קודש – תשמ"ה"**, **"ליקוט מענות קודש – תשמ"ו"**, **"ליקוט מענות קודש – תשמ"ז"**, **"ליקוט מענות קודש – תשמ"ח"**, **"ליקוט מענות קודש – תשמ"ט"**, **"ליקוט מענות קודש – תש"נ"**, **"ליקוט מענות קודש – תנש"א"**, ו**"ליקוט מענות קודש – תשנ"ב"**,

ובתכניתנו להוציא ליקוטים נוספים מסוג זה, להרוות צמאון אנ"ש והתמימים.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי' בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם בליקוטים יבואו, ויהיו בזה ממזכי הרבים.

כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

ויהי רצון שיחוס וירחם השי"ת עלינו, ונזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש, ותחזינה עינינו בהתפשטות מלכותו על כל באי עולם, תיכף ומיד ממש!

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

ערב יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תש"פ
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, נ.י.

Tel.: NY 4-1251
 President 8-4170

TZETREI AGUDAS CHABAD

LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION

Under the Auspices of
 The Lubavitcher Rabbi שליט"א

Central Office לכת המכתובות • BROOKLYN 13, N. Y.
 770 EASTERN PARKWAY

צעירי אגודת חב"ד

תחת נשיאות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

ב"ה י"ח אדר"ש תשד"מ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

מצו"ב מכ' שבדעתינו לשלוח ל

וכ"ז לאחר הדיבור עמו כמה פעמים.

המכ"ה הי' למראי עיניו של הרב ר' ח.מ.א. שי' חרדוקוב.

בכבוד ייזן (הנ"ל)

דוד ראסקין
 משה פסח גאלדמאן

אשר ר' חנניאל

לקמן מענה קנו

Tel.: NY 4-1251
 President 8-4170

TZETREI AGUDAS CHABAD

LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION

Under the Auspices of
 The Lubavitcher Rabbi שליט"א

Central Office לכת המכתובות • BROOKLYN 13, N. Y.
 770 EASTERN PARKWAY

צעירי אגודת חב"ד

תחת נשיאות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

ב"ה ד' ניסן תשד"מ

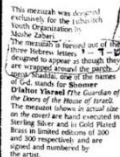
כ"ק אדמו"ר שליט"א

וזוגתו
 שנתקברו לליו/באוויטש, נדבו \$500 על הדפסת
 אח הסטיקערס שיוכלו להדיק בסידר וכו' אודות
 הריני מקבל... אך צדיקים.. ומצו"ב מה שכבר הדיספו
 6,000 ועוד אי"ה ידפיסו 18,000,
 ובקשו לכתוב אודותם לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולבקש
 ברכה שיפקדו בזח"ק בקרוב ממש.

דוד ראסקין
 משה פסח גאלדמאן

188) שנתקברו

לקמן מענה קסד

Each gift comes with a Mezuzah Scroll and is presented in a velvet case.

Born in Israel in 1935, Moshe Zahari attended the Bezalel School of Arts in Jerusalem, graduating in 1958. He was strongly influenced by the contemporary art movement then prevalent in the new State of Israel. In 1961 Mr. Zahari came to the United States at the invitation of the Tobe Pascher Workshop at The Jewish Museum, and since that time he has served in the Workshop as both teacher and artist-in-residence, creating contemporary Jewish art and ceremonial objects and interiors of synagogues. Mr. Zahari is presently the Pascher Workshop

The works of Moshe Zabri are included in the permanent collection of The Museum of Modern Art in New York as well as other museums, private collections and synagogues throughout the United States, Canada, Europe and Israel.

Patrons	\$500 a couple
Sponsors	\$350 a couple

Champagne & Hors D'oeuvres at 8:00 P.M.
Viennese Table at 10:00 P.M.

On view will be works in all media by international artists in all price categories.

[illegible]

לקמן מענה קפא

13 ד'תשד"מ, כ"א

ב"ה. כה תמוז, תשד"מ.

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בעש"ק פ' סטות (העבר) נשלם מלאכת הזעזער בהעתקה כל ההערות וציונים ללוח
"היום יום..." ואי"ה למחר כו' יתחילו דעצן (הפנים של) הלוח עצמו ומה שלפניו
ולאחוריו (הוספות), וחקותי שבעד"ה - בל"ג - יוגמר מלאכת הדפוס ויו"ל בקרוב.

מצו"ב 1) ה"מבוא", 2) חולדות כ"ק רבותינו נשיאינו (מה שנתוסף אצלי בשנים
אלו 3) הוספה שנתוסף אצלי בחולדות כ"ק אדמו"ר שליט"א 4) נספחים - שקו"ס בענינים
שבלוח, 5) מכתבי עת ד- "כפר חב"ד" שאגלי יכנסו בסיום הספר.

*

*

*

בהמשך למכתבי הקודם נשארו אצלי איזה ענינים בלתי מובנים:

א) בהנוגע "חה"ש", או "חגה"ש" - ראיתי בסה"מ הרס"ס בדרושי חג השבועות :

ליל א דחה"ש. ליל ב דחגה"ש. ועד"ז בסה"מ הרס"ה (בסדר הפוך): ליל א דחגה"ש

ליל ב דחה"ש. והרי המאמרים הם בוכה"ק כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב ג"ע (וזמן כתיבתם

היא! לכאורה ביחד אחרי חג השבועות.

ב) בהנוגע הפרפראות - בימי אדר א' כתבתי ע"ד איזה פתגמים ועוררתי על קשר

ויחס שלהם לפגתפסח (אף שיש כיניהם אדר שני). והעיר כ"ק אדמו"ר שליט"א עליהם

שלכאורה הם בחודש אדר א' (ולא שני).

היסוד לזה הני' אצלי ע"פ מענת כ"ק אד"ש אלי (שנת תשמ"א) שאדר א' יכול להחרגם

"מתחילה - אדר אחד ואח"כ נמלכו לעבר". הני' שבחחילה החודש לא ידעו שיהי' עוד

אדר ואחר שעבר רוב אדר וראו שמפני איזה טעם צריכים לעבר השנה (רמב"ם הל' קדה"ה)

אזי עשו עוד אדר. וא"כ נמצא שכשעומדים בחחילה אדר א' הרי (כמו שהי' אז בפשטות)

הסדר הוא כמו אדר רגיל (אחד) ולכן כל הענינים שישנם באדר שני? המתייחסים אל פסח

הם ישנם ג' כ' באדר א' (כמו פורים כו') וא"כ לפ"ז נמצא שמ"ש בהפרפראות ע"ד ימי

אדר א' (אף שישנם יותר ממ' יום כו' לפסח אעפ"כ) יכולים לבאר זה (ע"פ יסוד הנ"ל)

(ועפ"י, יומתק גם הפתגם דד' שטט שמבואר ע"ד מדות טובות שהרי אז הוא בדיוק שבעים

יום לפני הפסח שאז קצרו העומר (מנחות פהב) - אולי קצתו יענין צו"ל

ובכל שאלת: האם כדאי להשאיר את הפרפראות (בצירוף ביאור הנ"ל).

ב

ג) בהלוח רשום: פ" כי תשא (בהוספת חיבת "כי") משא"כ אצל פ" תשא והבוא.

ד) פנחס (חסר יו"ד). ולכאורה בשמות אנשים וכן מובן מזהר ולקוטי לוי יצחק
על הזהר הדיוק בפנחס (מלא יו"ד) דוקא.

י"ח י"ד י"ח
י"ח י"ד י"ח

מיכאל אהרן בן הינדא רחל
זעליגזאן

לקמן מענה רנב

מענות קודש - ה'תשד"מ

א

[ז' תשרי]

מענה על פתק שכתב המזכיר ריל"ג, בו כתב: "הרב שאר ישוב הכהן כהן ביקש לשאול: בקשר לספרו של הרב חיים שלום ע"ה הלוי סגל על פרש"י קיבל הוראה להדפיס הפירוש ביחד עם החומש. כעת מבקשים ב"ב שי של הרב סגל – היות שהדפסת הנ"ל תשהה זמן רב, ורוצים להדפיס ספרו עוד במשך שנת האבילות שלו, ההצעה להדפיס כעת הפירוש לבד, ולהמשיך גם בהדפסת הפירוש עם החומש. הוא יסכים לזה באם יקבל הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מצילום כתי"ק – תשורה אראנאווי"ב סיון תשס"ד):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "להדפיס ספרו עוד במשך שנת האבילות שלו, ההצעה להדפיס כעת הפירוש לבד ולהמשיך גם בהדפסת הפירוש עם החומש", וסימן בעיגול תיבת "הסכמת", וכתב:

ונכון ומתאים מאד (3)

ובפרט שע"ז יתרבו בהקדם לומדי פירש"י וכו'

שעשה ובהצלחה וכו' תוה"ק "בהמצאו גו' קרוב" בהבנת פשוטו ש"מ

שעי"ז הכניסה לתוך

ר(אש של כאו"א מ)

שבטי

ישראל

ב

[תשרי]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"ג ע' 30. ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 156):

1) מפורסמת דעתי שמקום לימודי ת' הוא כעצת הנהלה אצלה למד באחרונה

2) שכל העושה בהגדלת המחלוקת (גם ע"י גירוי ושיסוי אחרים) ה"ז לוחם בחב"ד

אזכיר עה"צ

ג

[תשרי]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו בו הזכיר את ר' יהושע מונדשיין בנוגע לנושא מסויים (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח. ליקוט כתי"ק יום הבהיר י"א ניסן ע' 35):

לפני כמה שנים אמר שמתחיל להתעסק בנוגע לשו"ע אדה"ז (ע"ד שעשה בנוגע לתניא – וארך כו"כ שנים, והיו צריכים לזרזו ובדברים חריפים וכו' וכו')

2) יברר – באם גם בנוגע לשו"ע תכניתו לאויו"ש טובות – יתחילו בזה תומ"י המתעסקים בכיו"ב בהספרי' דכאן – באופן שיהי' לאחר הכריכה בפז"מ לי"א ניסן תשד"מ ומה טוב לפורים

[נראה לקמן מענות: ד, עה, קלו, קלז, קלח, קלט, קסו, קפד, קפה, קצג, קצד, קצה, רא, רב].

ד

[תשרי]

מענה לר' שלום דובער לוינ שהכניס את מכתב ר' יהושע מונדשיין בקשר לספר על שו"ע אדה"ז (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

[1] במכתבו (של ר' שלום דובער לוינ) כתב: "בקשר לרשימת דפוסי שו"ע אדה"ז, כתבתי לר"י שיי מונדשיין את דברי כ"ק אד"ש, וקבלתי היום את תשובתו המצו"ב".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "תשובתו המצו"ב", וכתב:

להחזיר

[2] במכתבו (של ר' יהושע מונדשיין, וכן לקמן) כתב: "את רישום דפוסי השו"ע וכו' סיימתי לפני זמן רב, עבור מפעל הביבליוגרפיה, ולא לחצתי עליהם לזרז הבדיקה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) ה"ז הדבר שעוררתי ע"ז

[3] במכתבו כתב: "רישום זה היה רק עד הוצאת תש"כ".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(2) לאח"ז היו בטח רק הוצ' צילום (או בהוספות ברורות) ולכן כדאי להשלים ע"ע, כיון שלא תדרש חקו"ד רבות

[4] במכתבו כתב: "הרשימה היא בהשמטת פרטים ודקדוקים שדורשים עוד עבודה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) בהשמטה אפ"ל רק חסרון (כשמה) וכל חסרון – ה"ז חסרון.

[5] במכתבו כתב: "תקוותי להשי"ת שיסייעני להשלים העבודה כרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(4) לפענ"ד הסיוע ודאי, אבל הבחירה – בידו.

לשלימות הענין – כדאי שתתוסף בסופו רשימה (קצרה, כדי שלא לעכב ההו"ל) דס' השקו"ט בשו"ע אדה"ז, ועאכו"כ – דעיקרם בזה.

ה

[תשרי]

מענה למרכז "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק על דו"ח מתכנית מבצע ד' מינים ברחבי אה"ק ("כפר חב"ד" גליון 114):

ת"ח ת"ח על הבשורות הטובות

ויהי רצון שיהי' זמן שמחתנו בכל ולהמשיך בכל השנה.

אזכיר על הציון

ו

[תשרי]

מענה להנהלת "בית רבקה" בכפר חב"ד ב' על שאלתם – בהמשך לפטירת חבר ההנהלה הרב נחום טרבניק ז"ל – את מי למנות לחבר הנהלה במקומו (ס' "מקדש מלך" ח"ב ע' 306, והעתקה):

מיניתי את הר' טרבניק ז"ל בתור מרא דאתרא לבית רבקה, שמזה מובן שעתה צ"ל הרב מרא דאתרא דעתה.

ז

[תחלת תשד"מ]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו – בהמשך למה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על עלי-ההגהה דספר "שערי תשובה" אשר לאדמו"ר האמצעי, שבו, ב"רשימת דפוסי הספר", דן בכמה פרטים לא ברורים בהוצאות הראשונות, וציין לכמה ספרים ביבליוגרפיים: "פשוט שכל השקו"ט והזכרת עלי עין וכיו"ב לא יודפסו ביחד עם הס' דאדהאמ"צ, כ"א רק המסקנא המוכרחת והנ"ל במכ' ביגדיל תורה". במכתבו שאל האם רק לציין לספר שדן בנושא, בלי שקו"ט (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צט):

אין מקום להזכרת ס' ביבליוגרפיה ולשקו"ט בזה – בס' אדהאמ"צ!

וירשום רק: בהשער נזכר "שקלאוו", אבל חותם הביקורת הוא מהרב דקאפוסט.

וכל השקו"ט, באם כבר ברורה אצלו עכ"פ, ידפיסה ביגד"ת.

ח

[תחלת תשד"מ]

מענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" בקשר לתכנית מסויימת (תשורה ווינפעלד כ"ח סיון תשע"ח, והעתקה):

ויהי רצון שיהי' בהצלחה רבה

אזכיר על הציון

ט

[תחלת תשד"מ]

מענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" בקשר לתכנית מסויימת (תשורה ווינפעלד כ"ח סיון תשע"ח, והעתקה):

באם תהיינה הפעולות והמרץ כמו עד עתה אין לקחת על עצמן הנ"ל או כיו"ב. באם יתוסף בהנ"ל כדרוש בנוגע לפועל ממש בכוחן להביא כל הנ"ל לפועל ועוד יותר ובלי קשיים יתרים. אזכיר על הציון על כל הנ"ל.

י

[תחלת תשד"מ]

מענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" בקשר לתכנית מסויימת (תשורה ווינפעלד כ"ח סיון תשע"ח, והעתקה):

שייך להחליט אך ע"י ההנהלה עצמה ואז זה גם יחייב וימרץ אותן וכו' וק"ל.

יא

[ער"ח מרחשון]

מענה לאי על מכתבו אותו פתח בתיבות: "מה עלי לעשות" (מצילום כתי"ק – תשורה ניסילעוויטש י"ט שבט תשע"א):

– כפשוט, כמש"כ בשו"ע

פננ

יב

[ער"ח מרחשון]

ממענה להשליח ר' נחמן סודאק (קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ פנחס תשע"ד):

ההמשך דגאָרמאַן שי'?

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ו מענה קעד].

יג

[ער"ח מרחשון]

מענה לאחת מנשות אנ"ש שכתבה: "בקשר למצב בריאות אחותי . . נמסר לי שלפי דעת ד"ר . . ולפי דעת האחות המטפלת בה, יש אפשרות להועיל לה ע"י שאבקר אותה. ובכן, נתעוררה אצלי השאלה האם כדאי לנסוע ל . . לבקרה (ביחד עם התינוק שלנו . . ושלושת הילדים שיחיו ישארו כאן עם בעלי שליט"א). הנני מעוברת ב"ה כחמשה חדשים וד"ר . . מסכים לנסיעה. והנני שואלת עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי בהם):

כעצת רב מורה הוראה בפועל

אזכיר עה"צ

יד

[תחלת מרחשון]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לר' צבי מאיר שטיינמעץ שהכניס את הרבעון "בצרון" (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א. וראה לקמן מענה טו); (2) להנהלת "נשי ובנות חב"ד" (תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח. וראה לקמן מענה טז)]:

נת' ות"ח,

ודבר בעתו –

בסמיכות לז' מ"ח,

אזכיר עה"צ.

טו

[תחלת מרחשון]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב: "הנני מתכבד להגיש בזה את הרבעון "בצרון" ובו מאמר מאת פרופ. אהרן מירסקי מירושלים על ספרי "מכנף הארץ" ותקותי שכ"ק אד"ש ימצא ענין במאמר הנ"ל . . בבקשת סליחה על ההטרחה" (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

על תיבת "ההטרחה", כתב:

!?

טעות כיו"ב – אינה מלכתחילה כמובן

והלואי וירבו כמותה וכו'

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה יד).

טז

[תחלת מרחשון]

מענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" (תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח, והעתקה):

מצורף בזה השתתפות \$36

הרשימות של המשתתפות נלקחו

כבר נתן להן

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה יד).

יז

[תחלת מרחשון]

מענה להשליח ר' דוד לייב גראסבוים (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 203, והעתקה):

[1] על שאלתו בקשר להצעה מסויימת, כתב:

כעצת אנ"ש שבמדינה

[2] על שאלתו האם מותר לגוי ללמוד את התנ"ך, כתב:

כדעת רב מורה הוראה בפועל

אזעה"צ

יח

[ט' מרחשון]

מענה לא' התמימים על מכתבו אותו פתח בתיבות: "המצב שלי – בפרט – ברוחניות" (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 971):

כמפורסם בכל כיו"ב [– בפרט – ברוחניות]

כהוראת המשפיע שי'

ולפלא גדול – שאינו יודע מזה!

יט

[ט' מרחשון]

מענה לר' משה פנחס הכהן כ"ץ שכתב:

"הנני בזה להודיע כי אתמול בהמדור בתחנה WEVD מסרתי בתחלה מענין הכנסים להמשיך עד ט"ו מרחשון הבע"ל, מסרתי ג"כ ר"פ מהמדובר בש"ק בהתועדות ומעט מהשיחה הק' הראשונה [שם נת' מש"כ בזהר "מאלול עד שית יומין בחשון . . יומין דאתנון (אותיות) נינהו", אשר הענין ד"המלך בשדה" נמשך עד אז].

בהשיעור תניא הוספתי הביאורים על השיעור שנדפס בהמ"מ והערות להפרק הזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה כ"ץ י"ד שבט תשע"ב):

נת' ות"ח וכו'.

האותיות (שמדובר בזהר) הן להביא המלך למטה להשדה (ולא – להיפך)

כ

[ט' מרחשון]

מענה להשליח ר' ברוך שלמה אליהו קונין על מכתבו – בהמשך למענה שקיבל על ההצעה להשיג ממון באמצעות משחקי "בינגו", אשר "מופרך" – בו כתב פעם נוספת בנושא (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 407) (חלק מתוכן המענה). המענה בשלימותו מתפרסם בזה לראשונה מהעתקה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

**בתמהון גדול קראתי הנ"ל – דכשכתוב מופרך צריך להיות שאלה –
האם הכוונה להמשיך (המופרך) או לא – בכל אופן – במענתי מופרך –
כוונתי מופרך**

כא

[י"א מרחשון]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל ע"י "צבאות השם" שהכניסו את שער העיתון דחודש כסלו שעליו ציור בו נראים ילדי צבאות השם מדליקים את נרות חנוכה (תשורה התועדות חסידים אור ליום ג' פ' ויק"פ תשנ"ו):

כדאי להוסיף בקרן הימני למטה צורת סביבון.

כב

[מרחשון]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לזון בקשר לספרים שהכניס ר' מנחם מענדל שפרינגער, מהם אחדים מספרי הרה"ג הרה"ח הרב אברהם דוד לאוואוט ז"ל, מעזבון נכדיו המתגוררים במאנטרעאל קנדה. בספרים אלו הערות אחדות שכתב על הגליון. בנפרד הכניס הנ"ל את רשימת הספרים, וכתב: "הספרים מסרתי לה"ר שד"ב שיחי' הספרן" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עג):

[1] בקשר לרשימת הספרים, כתב:

למסור לו רשימה הנ"ל.

[2] בקשר להערות שעל הגליון, כתב:

באם מתאים להדפיסם ביגד"ת.

[3] על אחד הספרים (שאינו מהאוסף האמור), כתב :

להראני.

כג

[י"ז מרחשון]

מענה בקשר לרשימת תלמידים השלוחים לשיבת תו"ת דברינוא (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 91) :

אזכיר עה"צ.

[כן הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א שיסעו "תיכף"].

כד

[ח"י מרחשון]

מענה בקשר לרשימת תלמידים השלוחים לשיבת תו"ת דמאנטרעאל (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 91) :

הסכמה וברכה.

כה

[כ"ף מרחשון]

מענה לר' שניאור זלמן גורארי' על מכתבו בו כתב ע"ד הטבה ובשורה טובה במצב בריאותה של הרבנית הצדקנית (תשורה סלונים ד' מרחשון תשס"ח) :

[1] על כללות המכתב, כתב :

נת' ות"ח על הבשו"ט

ויה"ר שגם בזה תהי' הליכה מחיל אל חיל ויבש"ט כו'.

[2] על ציון תאריך המכתב "ב"ה ה' חיי" (כ"ף מרחשון), כתב :

— הולדת זקנה כו'

ומזלו גובר וכו'

כו

[כ"ף מרחשון]

מענה לאחת שכתבה שכל הצרות והיסורים שבעולם משפיעים עלי' לרעה וגורמים לה מחשבות יאוש (לקו"ש חכ"ד ע' 527):

כמפורסם מִיסודי תורתנו הק' ענין השגחה-פרטית ותתבונן בזה. וח"ו לומר שהעולם הפקר. תלמוד שער הבטחון בספר חובת הלבבות, ישנו גם באנגלית.

בדיקת המזוזות, דיוק בכשרות האכילה ושתי'.

כז

[לאחר כ"ף מרחשון]

מענה לא' על מכתבו בהמשך להמדובר בהתועדות אור לכ"ף מרחשון ע"ד הזהירות שילדים לא יראו ציורים של בעלי חיים בלתי טהורים (יומן רמ"א שי' זליגסון):

[1] במכתבו שאל מהמנהג בבתי כנסיות להראות תמונות אריות ועוד, שהם חיות בלתי טהורות.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כפשוט שם הכוונה להזכיר ע"ד המרכבה (או עד"ז לציווי המשנה עז כנמר כו').

[2] במכתבו העיר על מה שנזכר מנהג נשי ישראל כשיוצאות מן הטבילה ליזהר שלא יפגע בה תחלה דבר טמא ובאם כן לחזור לטבול.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

עין יו"ד ס"ס קצ"ח וש"נ.

כח

[לאחר כ"ף מרחשון]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בקשר להערה בשיחת אור לכ"ף מרחשון – שנערכה ע"פ המענה דלעיל (מענה כז):

"בקשר עם מ"ש בהערה 1 (בהשיחה ע"ד צורת בהמות טהורות) ע"ד מה שמצינו בכ"כ בתי כנסיות ציורי פני ארי' ופני נשר על הפרוכת דארון קודש ועל המעיל וכתר דס"ת בכדי "להזכיר ע"ד הכרח התפלה ועבודת האדם לה' באופן דגבור כארי כו' . . . ואולי י"ל – ע"ד המרכבה שבה פני ארי' ופני נשר" –

הנה ישנו שקו"ט בזה (בענין צורת ארי' כו' בביהכנ"ס) בפוסקים, ויש מתירים את זה (ב"י יו"ד סקמ"א ד"ה כתב) [ומ"ש בשו"ע יו"ד סרמ"א ס"ד "אסור לצייר צורות שבמדור שכינה כגון ד' פנים בהדי הדדי" דוקא, אבל כל אחד לחוד – מותר] ויש אוסרים (רבינו אליקים – הובא בב"י שם. ט"ז שו"ע יו"ד שם. ברכ"י שם ד"ה צורות. ועוד – הובאו בשערי תשובה לשו"ע יו"ד שם ובס' יסודי ישורון (בהוספות – ע' יט) כו"כ שו"ת הדנים בזה ואוסרים). ועפ"ז אולי כדאי להוסיף גם בהערה (בתור השמטה): . . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תקל):

מהיכא תיתא.

אבל להוסיף שלכן רק "אולי י"ל ע"ד המרכבה כו' כי לסברא הא' כל העושים כן מטעם זה, ה"ז מותר לכולי עלמא:

הצורה מצ"ע – אינה שלימה וכו' והכוונה למשנה אבות – הוראה בעבודת ה' (תפלה ותורה) שצריך להשתדל בזה וכו'

ויתרה מזה מצינו – שהרמב"ם צייר מנורה בת ז' קנים וכפתורי' וגביעי' (לא שהורה לקטן איך לצייר – מדלא הזכיר זה). ואכ"מ.

[המענה נכלל בלקו"ש חכ"ה ע' 309 הערה 1 ובשוה"ג].

כט

[לאחר כ"ף מרחשון]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בשיחת אור לכ"ף מרחשון: "מצו"ב ההוראה ע"ד ציורים דבהמות כו' טהורות. בקשר עם כללות תוכן השיחה – שאלו כמה מלמדי תינוקות – האם ההוראה היא גם בנוגע לציורים דבהמות וחיות טמאות המדוברים בפרשת השבוע (כמו גמלים בפי חיי שרה) שמציירים עבור התינוקות בכדי להקל לימודם כו' – האם כדאי למנוע מלצייר ציורים אלו?" (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תפ):

[1] על מה שכתבו: "שאלו כמה מלמדי תינוקות", כתב:

כבר ענה מלמד תינוקות הכי מפורסם – רש"י (שמיני יא, ב): מראה – החי' שלא תאכלו ובהדגשה (דלכאורה מיותר כיון שהראה כל הנאכלות)

[2] על מה שכתבו: "האם ההוראה היא גם בנוגע כו'" – מחק את התיבות "האם" "היא גם", וכתב:

[ההוראה] לא [בנוגע לציורים דבהמות וחיות טמאות המדוברים בפרשת השבוע (כמו גמלים בפי חיי שרה)] **בעת** [שמציירים עבור התינוקות בכדי להקל לימודם כו']

או כשמעתיקים הסיפור מתנ"ך ומדרז"ל,

שאז ה"ז לימוד ופי' התורה, כפשוט.

[3] על מה שכתבו: "האם כדאי למנוע מלצייר ציורים אלו?", כתב:

יתרה מזו – מציירים ארי וכיו"ב ואין מסתפקים בציור צבי (להזכיר משנה ספ"ה דאבות).

[המענה נכלל בלקו"ש חכ"ה ע' 310 הערה 5].

ל

[כ"ג מרחשון]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב:

"בקשר להתעוררות לסדר כינוס של שלוחים שיחיו וכן בהמשך להמענה שקבלתי מכ"ק אדמו"ר שליט"א נידו"ז בתחילת חודש תמוז להתדבר בזה עם הנהלת המל"ח, הנני בזה להודיע שלאחר ההתדברות בין השלוחים ועם ועד מיוחד שנתמנה לפעול בזה, וכן עם הרב חדקוב

שי', הוקבע שיתקיים כאן כינוס של השלוחים דארצה"ב בש"ק תולדות מבה"ח כסלו הבע"ל, ויומשך עד יום ב' אור ליום ג' שאח"כ.

כנראה כעת ישתתפו בזה כשבעים שלוחים מעיירות שונות דארצה"ב.

הכינוס יתקיים ב770 ובחדר גדול בבנין הסמוך 784.

מצו"ב רשימה מהצעות לסדר היום של הכינוס.

ובשם השלוחים והועד הפועל הנ"ל הננו מבקשים הוראות בכל הנ"ל, ומבקשים ברכה שיהי הכינוס הנ"ל בהצלחה רבה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ב' מרחשוון תשס"ח):

ויה"ר שיהא כהנל בהצלחה רבה

לא

[כ"ג מרחשוון]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" (מצילום כתי"ק – קובץ "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 51):

[1] במכתבם כתבו: "מהנהלת קה"ת מסרו לנו, שהחלקים הראשונים דספר הליקוטים (אותיות ת – מ) כבר אזלו מן השוק, וצריך להדפיסם עוד הפעם (באופסט). התכנית היא: א) לתקן בפנים הספר טעויות הדפוס (שבמקורם באוה"ת הם לנכון). ב) להוסיף בסוף הספר לוח התיקון עפ"י כתי"י (עבור טעויות הדפוס באוה"ת). ג) להוסיף ציונים עיקריים החסרים בהוצאה הראשונה. ד) לשנות כותרות הסעיפים לכומו שהם מופיעים בכרך המפתחות (שי"ל בקרוב). ה) להוסיף בראש כל דף שם הערך".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ההוספות כדאי שיהיו גם בקונטרס בפ"ע (שיוכלו לצרפו להוצאה הא')

[2] במכתבם כתבו: "לאחר הדפסת חלקים הראשונים דסה"ל, יצאו לאור כמה ספרי מפתחות מספרי דא"ח [והם: מאמרי אדה"ז; ספרי אדמו"ר האמצעי; ספרי אדמו"ר מהר"ש; ספרי אדמו"ר מהורש"ב; ספרי אדמו"ר מהור"י; לקוטי שיחות (חלקים י-טו)], שלא נכללו במראי מקומות הבאים בסוף כל ערך. – האם להדפיסם בהוצאה זו בסוף הספר?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– רק בקונטרס בפ"ע

[3] במכתבם כתבו: "בנוגע לכרך המפתחות – כל הספר כבר מסודר בדפוס, ונשאר רק לסדר העמודים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "כל הספר כבר מסודר בדפוס", וכתב:

והזריזות ביותר תשובח ביותר

לב

[כ"ה מרחשון]

מענה לר' זלמן יהודה דייטש שכתב שהוא מתעניין לאחרונה בקניית נדל"ן, וישנם אפשרויות שונות בעסקים אלו, ושואל את דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין (ס' "ויהי איש מצליח" ע' 119):

כעצת ידידים (לשון רבים) מבינים. אזכיר על הציון.

[וראה לקמן מענה מו].

לג

[כ"ז מרחשון]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב ע"ד הצעה שעלתה להקים ישיבה שתהיי כעין "מכינה" בין הישיבה קטנה בלוד לבין הישיבה בכפר חב"ד, וכתבו אשר "בשיחות עם מרא דאתרא והועד . . יש התייחסות חיובית מאוד להצעה הנ"ל" (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 9-207):

באם [כי בשיחות עם מרא דאתרא והועד . . יש התייחסות חיובית מאוד להצעה הנ"ל] **היינו הסכמה – טוב כהנ"ל.**

לד

[ועש"ק תולדות, כ"ח מרחשון]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב ע"ד הצעת אישיות מסויימת – לשמש כראש כולל, וכראש ישיבה עבור ה"מכינה" שמתכננים לפתוח (תשורה הלפרין י"ד תמוז תשס"ב):

(1) **באם אין בזה השגת גבול, טוב ויהא בשעטומ"צ.**

(1) **כמה מינוט מתבוננים קודם להציע הנ"ל?**

(2) **כמה מחנכים משתתפים בהדיון?**

(3) **בטח יענו ע"ז מתאים להמציאות שהיתה בפועל – ויוסיפו לאח"ז הסברה: המדובר בתל' שהם כבר באמצע חינוך חב"די, הוריהם והסביבה יודעים שהנ"ל בעל מסי"נ על חב"ד ובפועל, אבל אך זה עתה נכנס בתוך חב"ד (ואך זה עתה) עלה לאה"ק ולתנאי' מעולם לא הי' ר"י בגיל כהנ"ל ולסוג ישיבה כהנ"ל ובכל זאת החליטו כנ"ל – כי:**

ואענה ע"ז לאחר קבלת זה

לה

[ועש"ק תולדות, כ"ח מרחשון]

מענה לא' שכתב שבנו הצעיר אינו לומד כראוי, ורוצה שבנו יעזוב את הישיבה ויעבוד (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 98):

כפשוט, אין עניני לומר לבנו שי' שאינו שייך... ללימוד תוה"ק, ח"ו! ובפרט שזהו היפך החזקה דבנ"י.

לו

[לאחר ש"פ תולדות, ער"ח כסלו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בשיחת ש"פ תולדות:

"בנוגע למ"ש בכתי"ק (בהשיחה ע"ד השלוחים) שהוספת אדה"ז (במאחז"ל שלוחו של אדם כמותו) – כמותו (דהמשלח) ממש – הוא "ע"פ ל' חז"ל. " – עדיין לא תפסנו הכוונה בזה. חפשנו באוצר לשון התלמוד ערך ממש וערך כמותו, אבל לא מצאנו שם איזה לשון השייך לענינו

(ישנם שם ריבוי מקומות ברז"ל שהובא הלשון "ממש" – "מלך חדש ממש", ועוד הרבה).

אולי הכוונה – לקידושין מג, א: "שלוחו של אדם כמותו הוה לי כגופו". וא"כ – ההערה צ"ל: ע"פ לי רז"ל קידושין מג, א: שלוחו של אדם כמותו הוה לי כגופו. האם נכון?.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תצג):

כוונתי כפשוטה שכתוב שלוחו ש"א כמותו ממש

לז

[לאחר ש"פ תולדות, ער"ח כסלו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו – בהמשך להמענה שקיבלו:

"הלשון ברז"ל "שלוחו של אדם כמותו ממש" – לא מצאנו (לע"ע).

תוכן הענין מובן מכמה דרז"ל – כמובא בלקח טוב (לר"י ענגיל) כלל א' (הנסמן בהמשך השיחה בקשר עם ג' (ד') דרגות בשליחות, עד כמותו ממש), ובשו"ע אדה"ז או"ח סרס"ג סכ"ה בקו"א (ג"כ נסמן לקמן שם) כ': "כעושה בעצמו ממש וכו' וה"ז כאלו אוהז בידו של חברו שנעשית כידו אריכתא".

ועפ"ז אולי לציין בהערה (על התיבות און ווי דער אלטער רבי איז מוסיף* – כמותו דהמשלח ממש): (* ראה לקמן בפנים ובהנסמן בהערה 10".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תצג):

[1] על התיבות "הלשון ברז"ל", כתב:

בס' שלפני זמן אדה"ז

[2] על התיבות "תוכן הענין מובן מכמה דרז"ל", כתב:

מקידושין ומכילתא וכו'

[3] על מה שכתבו "ועפ"ז אולי לציין כו", כתב:

מהיכא תיתא

לח

[לאחר ש"פ תולדות, ער"ח כסלו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו – בהמשך להמענות שקיבלו :

"הלשון (והענין) ששלוחו של אדם כמותו ממש (בס' שלפני זמן אדה"ז) – מצאנו בתשובת הריב"ש סרכ"ח : "לפינן (קידושין מב) שלוחו של אדם כמותו מדכתיב בפסח ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל, כמותו ממש לפינן שהרי קרא השליח בשם כל הקהל וא"כ השליח כבעלים לגמרי". ובהמשך הענין : "כמותו לגמרי. והשליח ראשון עושה שליח שני ושני שלישי וכן לעולם במידי דליכא קפידא אע"פ שלא פירשו הבעלים לשליח ראשון שיוכל למנות אחר תחתיו".

ועפ"ז האם צ"ל ההערה על התיבות בהשיחה "און ווי דער אלטער רבי איז מוסיף* – כמותו (דהמשלח) ממש.

(* ע"פ (או : ע"ד?) לשון הריב"ש (בתשובותיו סרכ"ח)).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תצג) :

מחק את התיבות : "ע"פ (או : ע"ד?)", וכתב :

וכן הוא [לשון הריב"ש (בתשובותיו סרכ"ח)]. ובודאי נמצא בכ"מ.

[נדפס בלקו"ש חכ"ה ע' 340 הערה 6].

לט

[לאחר ש"פ תולדות, ער"ח כסלו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בשיחת ש"פ תולדות :

"בענין 'ועשתה את צפרני' לשון תיקון – כפי שהובא בהמשך תער"ב (ח"ג ע' א'שפט) בשם "ת"א". בת"א שלפנינו – ליתא. ואולי צ"ל במקום "ת"א" – רמב"ן, ע"פ דעת ר' אליעזר יבמות מח, סע"א.

והנה ז"ע מצאנו בסידור (שער המילה) קמה, א ובסהמ"צ להצ"צ מצות מילה (ט, א) (בענין ברא אלקים לעשות – לתקן) שם : "כמו ועשתה את צפרני' ותרגמו ותתקן". ובהמשך תער"ב שם הלשון הוא 'ועשתה (את) צפרני' ת"א ותקנית . .

חפשנו בנוסחאות ת"א, ובכולם – כמו הגירסא שלפנינו . .

ע"פ הנ"ל אולי צ"ל ההערה בלשון כזה (בתור הקדמה ל"ועשתה" לשון תיקון): רמב"ן עה"פ. סידור קמה, א. דרמ"צ מצות מילה (ט, א). המשך תער"ב ח"ג ע' אישפט* – ע"פ דעת ר' אליעזר יבמות מח, סע"א (וראה רש"י שם – ד"ה עשי). ספרי עה"פ.

(*) בשם תרגום. ובהמשך תער"ב בשם "ת"א". אבל בתרגום ות"א שלפנינו – ליתא. ואולי צ"ל במקום "תרגומו" (ו"ת"א") – רמב"ן.

האם נכון לעשות כן – כי לכאורה בסידור, סהמ"צ והמשך תער"ב שם – הובא לשון התרגום "ותתקן", "ותקנית", ובמילא דוחק לומר שבמקום תיבת "תרגומו" (או "ת"א") צ"ל רמב"ן?.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תקלג):

[1] תיקן במכתב והוסיף הערה לרשימת השיחה:

[בענין "ועשתה את צפרני" לשון תיקון]

(*) **להעיר:** [בהמשך תער"ב (ח"ג ע' אישפט)] **"ועשתה צפרני"** [ת"א] **ותקנית** [ו] [בת"א שלפנינו – ליתא. ואולי צ"ל] **ועשתה את צפרני ות' ותתקני ועפ"ז יומתק ג"כ שלא שינה מל' הסידור** [שער המילה] קמה, א ובסהמ"צ להצ"צ מצות מילה (ט, א)]

ומחק את כל המשך הדברים במכתבם.

[2] על מה שרצו לכתוב בשוה"ג להערה: "ואולי צ"ל במקום "תרגומו" (ו"ת"א") – רמב"ן" – סימן בעיגול את התיבות "במקום כו'", וכתב:

טעות כזה הוא מעשה נסים

משא"כ "ותתקן ותקנית – תקוץ" ובפרט בכת"י

[3] על מה שכתבו: "ע"פ הנ"ל אולי צ"ל ההערה בלשון כזה. . האם נכון לעשות כן", כתב:

"אולי" יבחרו בהכ"י פשוט (סו"ס עכ"פ) ויכתבו כנ"ל (*) (בע' שלפנ"ז)

[נדפס בלקו"ש חכ"ה ע' 343 הערה 30].

מ

[אדר"ח כסלו]

מענה להמזכיר רח"ק על מכתבו (בתאריך עש"ק פ' תולדות), בו כתב:
 "הנני להודיע שסדר זמני כינוס השלוחים דימים הבאים יהי":

ההתחלה בהתועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א – ויומשך במוצש"ק בשעה
 8:00, וההמשך ביום א' וכן ביום ב' יהי":

בשעה 8:00 בבוקר לימוד דא"ח, בשעה 9:00 תפלת שחרית ולימוד נגלה,
 בשעה 11:00 ישיבה א' עד 2:00, בשעה 3:15 תפלת מנחה, בשעה 3:45
 ישיבה ב' עד 6:45, בשעה 6:45 תפלת ערבית, בשעה 8:00 ישיבה ג'.
 (הישיבות תהיינה בעיקר בחדר גדול בקומה העליונה בהבנין הסמוך
 770. הארוחות – ביחד בבנין ופרצת על קינגסטון עוועניו).

חברי הועד המסדר הם שלמה קונין, ישראל שמוטקין ואברהם שמטוב.
 הח"י נקודות שנמסרו כבר לכ"ק אדמו"ר שליט"א נחלקו לששה סוגים,
 ובכל א' מהו' ישיבות ידברו בא' הסוגים כמצו"ב. (ולאו דוקא בסדר
 המצו"ב)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ב'
 מרחשון תשס"ח):

[1] סימן קו תחת התאריך "עש"ק", וכתב:

והגיעני יום א'

[2] על כללות המכתב, כתב:

ויה"ר שיהא כהנ"ל בהצלחה רבה בכל ויבש"ט

מא

[בדר"ח כסלו]

מענה להשלוחים המשתתפים ב"כינוס השלוחים" על הפ"נ כללי
 (מצילום כתי"ק – תשורה ניאזוף י"א שבט תשע"ו. לקו"ש חכ"ה ע' 343):

בנוסף על השיחה (כולל – ש"בין השורות" שלה) כבר מלתייהו אמורה"
 – כל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שמרובה על העיקר" – מתחיל
 בהעיקר, מילוי השליחות בשלימות.

(*) ירושלמי (ברכות ספ"ח) הובא בתוד"ה ואברכך – חולין סט, א. וראה הערה הבאה.

(**) ב"ר פס"א, ד. וראה בארוכה לקו"ש ח"ה ע' 422 ואילך. ועוד.

מב

[ג' כסלו]

מענה למר אורי עמית – תושב קרית-טבעון אה"ק – שכתב שלפני לידת בנו היו בעיות, ובדקו המזוזות ומצאו שאחת הייתה הפוכה, ולאחר שסידרו את זה הכל הסתדר. וכתב שחושב שיש קשר בין זה שהמזוזה הייתה הפוכה, לבעי' שהייתה שהעובר הי' הפוך, ושלאחר שהפכו את המזוזה הכל הסתדר (לקו"ש חכ"ד ע' 374. "בית חיינו" (תנש"א) גליון 69):

[. .] ת"ח על הודיעני סיפור המזוזה, ובעיקר – על שצירף פירושו דהקשר – וה"ז מיסודי אמונתינו – אשר הכל הוא בהשגחה פרטית מהשם בורא עולם ומנהיגו, אלא שאיש חכם מבין ורואה זה ומי שאינו וכו'.

מג

[ד' כסלו]

מענה לא' שכתב: "לפני כשנתיים גידלתי זקן, התחלתי להניח תפילין ולשמור שבת. חבר למקצוע יעץ לי שאם אגלח את זקני, העסק יצליח יותר משום שבאמריקה האנשים מצפים מהרופא להראות מגולח, אך איני בטוח שיהיה נכון מצידי לגלח את הזקן. בעצתו של הרב . . אני כותב לכבוד הרב בבקשת עצה וברכה בענין זה. "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי" (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ בהעלותך תשע"ח):

סימן בעיגול את התיבות: "האנשים מצפים מהרופא להראות מגולח", וכתב:

!!

הרי דוקא לאחרונה – מתרבים והולכים מגדלי זקן בארצה"ב, ביניהם רופאים וכו' (1)

על התיבות: "איני בטוח שיהיה נכון מצידי לגלח את הזקן", כתב:

!?

הרי מפורש בזוהר הק' דגידול הזקן ממשיך ברכות רבות מהשם (2)

אזכיר עה"צ ויבש"ט (3)

מד

[תחלת כסלו]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב את הערותיו בהקדמת הספר "אמרי יוסף" עה"ת להרה"ק הרב יוסף מאיר מספינקא: (1) במה שכתוב אשר המחבר "שקד מאד בלמוד ספר התניא", פלא כי הי' תלמידו של הרה"ק הרב יצחק אייזיק מזידיטשוב שהי' תלמידו של דודו הרה"ק הרב צבי הירש מזידיטשוב בעל "עטרת צבי", אשר ידועים חילוקי הדיעות בינו ובין אדה"צ; (2) במה שכתוב אשר הרה"ק הרב אברהם יהושע העשיל מאפטא בעל "אוהב ישראל" אמר "שגם אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הלכו בדרך העבודה של הספר לקוטי אמרים", נראה כסותר את המסופר בדבר קפידתו על א' מחסידי אדהאמ"צ על למדו חסידות חב"ד ביאסי (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

נת' ות"ח ודבר בעתו בסמיכות ל' כסלו יום גאולת האדמו"ר האמצעי

ועיקר: הלפרסם וכו', היחפש וכו'

כידוע נסתדרו אח"כ.

מה

[ח' כסלו]

מענה על פתק שכתב המזכיר ריל"ג, בו כתב: "הרב בנימין אליהו גורודצקי שי' טלפן – קיבל טלפון מר' שלמה שי' מטוסוף – ר' דוד שי' עמר בקשו להשתדל – היות שהוא מגיע לכאן בסוף שבוע הבא בכדי להשתתף באסיפות מטעם הדזשאנט, רצונו ליכנס ליחידות ביום ב' ויגש ער"ח טבת, ובאשר עליו לסדר תכניתו נחוץ לו לדעת בהקדם אם זה אפשרי. – אח"כ טלפן ר' שלמה שי' מטוסוף בעצמו בתוכן הנ"ל והוסיף שר' דוד הנ"ל לוחץ עליו שיקבל מענה" (מצילום כתי"ק – תשורה קוגל י"ט אד"ר תשע"ד):

מעת הסתלקות כ"ק מו"ח אדמור הנני [ער"ח] עה"צ

היינו 33 שנה

מו

[ט' כסלו]

מענה לר' זלמן יהודה דייטש שכתב: "מזדמן כעת לקנות בניין גדול ומתכוון לקנותו עם עוד שותפים. ומבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (ס' "ויהי איש מצליח" ע' 119):

אזכיר על הציון.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 100 דולר בתור "השתתפות"].

מז

[י"א כסלו]

מענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" בקשר ל"שבוע האשה היהודי" שמארגנות (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 113. תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח. והעתקה):

בכלל נכון וטוב ונחוץ במאד.

נקודה משותפת לכל פגישות, כינוסים, דינער'ס וכיו"ב – הפגישה וכו' המרכזית (הראשונה) צ"ל בשכונת מרכז (קראונהייטס) ורק לאחר"ז במק"א.

קדימה לסדר הנ"ל בתקופות – שבאים לכאן ממק"א בלאה"כ (חנוכה, שק"מ, י' שבט, פורים).

כדאי שעכ"פ בקשר להיותר חשובות דהפגישות כו' יו"ל חוברת שתכלול: דברי תורה (קדימה – בענין שהז"ג) זמן הזה"נ דהזמן (והבדלה) ע"ד נשי ובנות חב"ד ופעולותיהן וכיו"ב.

ונכון במאד שתהי' בצורה – שירצו לקחתה למזכרת ולקשוט בפינת הספרים שבבית, או גם למתנה לחברות וכו'.

אזכיר על הציון לכל הנ"ל.

מח

[יום הבהיר י"ד כסלו]

מענה לר' משה יהודה קאטלארסקי שכתב ע"ד שמחת נישואין העומדת להתקיים ביי"ד כסלו אלי' הוזמן לסדר קידושין – אשר הכלה היא ממשפחת מקורבים, והחתן הוא קרוב-משפחה של הרב צבי יחזקאל מיכלזאהן הי"ד מווארשא פולין – וביקש ברכה עבור החתן והכלה והמחותנים (תשורה קאטלארסקי ג' מרחשון תשע"ד):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את שמו של הרב צבי יחזקאל מיכלזאהן הי"ד, וכתב:

כמדומני שהשתתף בחתונתי, וכן נתן לי מתנה – דרשה געשאנק – ספרו.

(מונה בארגז הספרים בחדרי בסמיכות להתנחומא אצל החשמל)

אלווה אותו לאוחזו בעת הסידור קידושין ואמירת הברכות, ונראה מזה השגח"פ לאחר 55 שנה.

מט

[ט"ו כסלו]

מענה לר' אפרים וואלף (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 212):

[1] במכתבו (להמזכיר רחמ"א חדקוב) כתב ע"ד שני מענות שקיבלו בענין אישיות מסויימת.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לענות בשמי ישאל אדם שאינו "עסקן" שיש ב' מענות – עפ"י איזו מהן לעשות ויעשה כהוראתו. (ובלי סברות משלו). (דרך אגב, ואם יראהו המענה הא' יסבירו שבו מפורש שאינו מענה).

[2] במכתבו כתב: "לפענ"ד אין לפרסם ברבים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כפשוט.

נ

[כסלו]

מענה להנהלת בית הספר "בית רבקה" על מכתבם בקשר לעריכת מסיבת "בת מצוה" (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 113. "התקשרות" גליון קצ):

לעשות רק בתור מסיבת שבת או מלוה מלכה

והוראה בעתו שבמכתבי עת דימים אלו ממש מפליגים בפעולות ק. שהוא שהנהיג זה וכו'

נא

[כסלו]

מענה לר' חיים שטרן בקשר לחנוכת-הבית דבנין ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 113):

ויהא כהנ"ל בהצלחה רבה, והימים זכאין בין יט"כ לחנוכה, תוס' צדקה באה"ק (עשר ש'),

ועיקר – למגביות הנ"ל צרור (החיים) שטרות,

אזכיר עה"צ.

נב

[כסלו]

מענה לאי מאנ"ש שכתב: "בתי . . תחי' מעצמה אינה רוצה לברך . . וכיו"ב, והנני שואל מה לעשות?" (סי' "היכל מנחם" ח"ג ע' קצב-ג):

כהרמב"ם לתת פרס.

נג

[כסלו]

ממענה להשליח הרב יוסף העכט על מכתבו בקשר לרעיון פתיחת ישיבה בעיר אילת ("בית חיינו" תשד"מ גליון 7. "התקשרות" גליון א'עג):

מעולם לא אמרתי שתו"ת באה"ק לא תייסד סניפים חדשים, כ"א: שהנהלת תומכי-תמימים בארץ הקודש – הלואי שבמרץ ויזמה הנוכחי שלה תחזיק מעמד דמוסדות שכבר קיימים (עכ"פ בנס) ולכן לא יתעסקו בסניפים חדשים (ובפרט שאם לא יכריחום – כנראה מהתנהגותם במשך עשרים ויותר שנים האחרונים אין מעוניינים בזה).

באם יש עצה לזה וכו' – עליו לברר על אתר.

והרי כנראה גם בעירו באם לא ישתדל באווארענען עתה ככל הדרוש (ולפי עצת עסקנים באה"ק) גם הכולל אינו בטוח.

מכאן אי אפשר לשנות טבע הנ"ל. ויעשה מה שביכולתו בצירוף עוד מאנ"ש ב.], ואולי יצליחו לשנות וכו'. אזכיר עה"צ.

[וראה גם לקמן מענה עו].

נד

[כסלו]

מענה לר' משה וילהלם שכתב ע"ד הצעת שליחות בעיר פארטלאנד ארעגאן, וביקש את הסכמתו וברכתו הק' ("א חסידישער דערהער" טבת תשע"ט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת מה שכתב שזהו בהסכמת ה"כוללי" במלבורן ובהסכמת זוגות, וכתב:

בטח אין בזה השגת גבול?

נה

[ועש"ק וישב, י"ט כסלו]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בעת ההתועדות דש"פ וישב (מצילום כת"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 50):

בהנזכר אמש וישב ביקש לישוב בשלוה וא"ל כו' – הרי הבטיחו היטב גו'

ואפילו אגדה צ"ל שבפרש"י צ"ל בשייכות לפשט ועוד

נו

[שלחי כסלו]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) ל"ועד המחנכים" בקשר לערב הרצאות בנושא חינוך שארגנו ("בית חיינו" תשד"מ גליון 6); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח – מפעולות הטנקיסטים (ימי ועש"ק ויצא, וישלח, וישב), מביקורים בבתי-אסורים במשך ימי חנוכה, ה"בראשור" שהו"ל לחנוכה, פעולות מבצע חנוכה, והתועדות חסידים ב"זאת חנוכה" (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח,

ודבר בעתו –

בסמיכות לימי חנוכה דענינם מוסיף והולך ואור ולהמשיך זה בכל ימות השנה

אזכיר עה"צ.

נז

[ער"ח טבת, ה' דחנוכה]

מענה בקשר לנוסח מצבה (לקו"ש חל"ה ע' 330):

באם אין ידוע מקום מנוחת האם, כדאי להזכיר גם שמה (באם הח"ק מסכים) ומסיימים בטוב.

נח

[ב' טבת, זאת חנוכה]

מענה לר' יוסף יצחק הכהן גוטניק ששאל האם כדאי לבנות מקוה בצפת עיה"ק (מהעתקה):

צ"ע כוונת השאלה,

ובכל אופן – יעשה כהוראת רב מכירו – מצבו הכספי.

נט

[ג' טבת]

מענה לאחת מנשות אנ"ש שכתבה שלמרות שעבר כמה זמן מאז שעברה ללונדון עם בעלה, המשרת שם בקודש בא' ממוסדות חינוך חב"ד, הנה עדיין אינה מוצאת מנוח לנפשה כיון שמרגישה שמקומה "כאן" בשכונת קראונהייטס. וכתבה: "גם ברצוני לגדל ולחנך את בנינו שיחי' בסביבת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (קונטרס ועד הנחות בלה"ק חג השבועות תשע"ג):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "בסביבת כ"ק אדמו"ר שליט"א", וכתב:

בודאי כוונתה לרוחניות שבזה (ולא לעצים ואבנים שבשכונה) וזה תמצא במוסד שלי בלונדון.

ס

[תחלת טבת]

כמה מענות שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א בתקופה זו – הוגהו עוה"פ יחדיו ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"מ לפרסם (מצילום כתי"ק – תשורה אראנאווי"ב סיון תשס"ד):

במענה על שאלות רבים:

א) האם בעת כינוס וכיו"ב של אנשים, נשים וטף – כדאי לומר אתם "הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך" (בכדי לזכות את אלו שאולי עוד לא אמרו זה) –

הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להשיב:

"מובן שנכון במאד".

(ב) למה אין אומרים הריני מקבל וכו' גם לפני תפלת מנחה וערבית (ע"ד שאומרים אך צדיקים וגו' אחרי כל תפלה) :

תשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א :

אמירת הריני מקבל עלי כו' לרעך אינו חלק מהתפלה או שייך לענין תפלה דוקא, אלא ענין בפ"ע, ומפני כמה טעם (שנתבאר במק"א), סמכו אמירתו לתפלה (הראשונה היינו שחרית) ופירושה כפשוטה סתם מקבלה על כל היום כולו.

הפסוק אך צדיקים גו' שייך להתפלה "יודו לשמך" – ראה ברכות . . . הובא בשו"ע אדה"ז . . . – ולכן אמירתה אחר כל תפלה

ומכיון ששייך בכל היום כולו פשוט שכדאי להקדים אמירתו.

(ג) ע"ד הדפסת התניא באותם המקומות שע"ע לא נדפס – האם הכוונה למדינות או לערים,

המענה :

הרי מודפסת רשימת דפוסי התניא (בתניא הוצאת קהת) ושם בכו"כ ערים במדינה אחת.

[בקשר לאמירת "הריני מקבל ו"אך צדיקים" – ראה גם לקמן מענות : סד, סה, קסד.

בקשר להדפסת ס' התניא בכל מקום ומקום – ראה גם לקמן מענות : ע, עח, עט, פ, פב, פג, פד, פה, פו, צא, צב, צג, צד, קו, קט, קטז, קכג, קכד, קמא, קמד, קמז, קסב, רז, רלד, רסג, רסז, רעו, רצה, רצט, שי, שיא, שכא, שכב, שכג].

סא

[אור לו' טבת]

מענה לאי מאנ"ש שכתב ע"ד הצעה שקיבל מאי השלוחים לעבור למקומו לשמש כמלמד בה"חדר" אשר שם לשנת הלימודים הבעל"ט, יחד עם פעילות בהפצת היהדות והמעיונות עם הסטודנטים בקמפוס שם. ושאל עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם לקבל ההצעה (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי וזכות הרבים תלוי בו) :

כעצת ידידים מבינים

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן מענות סט, קעז, קפג].

סב

[ו' טבת]

מענה על הדו"ח מהתועדות חסידים ש"פ ויגש ב-770 – שנערכה בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחת אדר"ח טבת (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 119):

נת' ות"ח ויה"ר שתהא פעולה נמשכת כו'.

סג

[ז' טבת]

מענה להת' מנחם מענדל ראסקין על ההודעה שנוסע ביום זה – יחד עם הת' שלום שריקי והת' מנחם מענדל מטוסוב – להדריך את מחנה-החורף במרוקו (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):

דו"ח ופנ"נ ות"ח ת"ח. המצו"ב יחליפו בממון מרוקו ויתנו דמי חנוכה להחונים בהמחנה חורף שי' שבהדרכתם (שהרי פעולת חנוכה נמשכת) אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 360 פראנק].

סד

[י"ג טבת]

מענה לר' יוסף הלוי וויינברג על דו"ח משידור ברדיו במוצש"ק ויחי ע"ד הוספת "הריני מקבל" ו"אך צדיקים" לפני ולאחרי התפלה – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות אור לי"ט כסלו (לקו"ש חכ"ה ע' 373 ואילך) – בקשר למצב העולם (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 25, 127):

בטח ימשיך בהנ"ל ובפרט באם קורא המכ"ע שבעמוד הא' דימים שע"ע – החדשות (שכמו הישנות בימים שעברו)

ההתדרדרות בעולם וההתגרות דמלכיות וכו' נתחדשו ביתר וכו'

ומסיימים בטוב הנראה והנגלה

סה

[טבת]

מענה לר' יוסף הלוי וויינברג על דו"ח משידור מיוחד נוסף – בהמשך להמענה שקיבל – ביום ד' ט"ו טבת בקשר לאמירת "הריני מקבל" ו"אך צדיקים" (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 25, 127):

ובפרט שבטח קרא גם המכ"ע דהיום והלואי שלא יהי' עד"ז מחר וכו'. ומסיימים בטוב.

סו

[טבת]

מענה לא' השלוחים – בעיר בו נמצא שליח נוסף – שכתב דו"ח ממבצע חנוכה (ס' "מקדש מלך" ח"ג ע' קמח):

הרי מכבר ההר"י שיחי' ועניתיו.

האומנם א"א שיתדברו ביניהם?

סז

[טבת]

מענה להמתעסקים בהכנה לדפוס דספר המאמרים תרנ"ה-תרנ"ו שהכניסו את עלי-ההגהה ("בית משיח" גליון 35):

נת' ות"ח ת"ח

על הבשו"ט שהתחילו בזריזות וכו'

ובודאי גם ימשיכו כן

סח

[טבת]

מענה להמתעסקים בהכנה לדפוס דספר המאמרים תרנ"ה-תרנ"ו שכתבו: "מצוי"ב מפתח ענינים לסה"מ תרנ"ה-תרנ"ו שנערך ע"י הרה"ת ר' מיכאל אהרן שי זעליגזאן. האם להכניסו בהסה"מ" (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1459):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן בקו ובשני חיצים את התיבות "להכניסו בהסה"מ", וכתב:

מהיר

סט

[ט"ו טבת]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "עפ"י הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (אודות קבלת ההצעה – לשנה הבעל"ט – ב. .) "כעצת ידידים מבינים" [לעיל מענה סא], התדברנו עם כמה (שלפי השערותנו הם ידידים מבינים) והתוצאות היו בחיוב – שנקבל ההצעה. ובכן הננו בזה לבקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שקבלתנו ההצעה תהי' בהצלחה רבה, ושנמלא שליחותנו – אויספירן כוונה העליונה, ולגרום נח"ר אמיתית לאבינו כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

שבעים

[כ"ב טבת]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" על מכתבם – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחת אדר"ח טבת להדפיס את ס' התניא בכל עיר ועיירה שיש בה יהודים (מצילום כתי"ק – תשורה שטרן ט"ו אדר"ר תשס"ה. קובץ ועד חיילי בית דוד י"ג תשרי תשע"ד):

[1] במכתבם כתבו: "ישנם ששאלו אם אפשר להדפיס תניא מוגדלת (בגודל של ספר רגיל 9x6 אינטש) ומצוי"ב דוגמא איך הע' המוגדל נראה. האם נכון להדפיס בגודל כזה?".

על מה שכתבו: "אם אפשר להדפיס תניא מוגדלת" – מחק את התיבות "אם אפשר", וכתב:

אין צורך [להדפיס תניא מוגדלת]

על מה שכתבו "בגודל של ספר רגיל", כתב:

אין התניא [ספר רגיל]

ומחק את התיבות "האם נכון להדפיס בגודל כזה?".

[2] וכתב כמה הוראות בקשר לספרי תניא הנדפסים:

1) עכ"פ 100 עותקים (2 מספר טופסים צ"ל לתושבי המקום וביהכנ"ס) (3) ללמוד בו בפו"מ בהמקום

עא

[לאחר ש"פ וארא, כ"ה טבת]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם במאמר ד"ה הוא אהרן ומשה דש"פ וארא:

"מצורף בזה המאמר ד"ה הוא אהרן ומשה דש"פ וארא.

בע' 7 ואילך – הענין דהקדמת אב לאם בכיבוד ולהיפך במורא, שהובא פרש"י שזהו ענין של שינוי הטבע ונתבאר בארוכה שזהו ענין החסידות, והובא גם פירוש הבעש"ט בשם הרס"ג וכו' – אולי הכוונה בזה היתה לא רק (כפי שנרשם) בתור דוגמא צדדית לענין משה ואהרן (דאף ששניהם שקולים, מ"מ זה שא' הוקדם יש לו טעם), אלא שזהו ביאור שני בטעם הקדמת משה לאהרן בדיבור לפרעה (שהוא "כעין" "היפך הטבע", שהרי אהרן דיבר למשה), והקדמת אהרן למשה ביצי"מ (אף שעיקר יצי"מ הי' ע"י משה)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה שטרן ט"ו אד"ר תשס"ה):

[1] על מה שכתבו: "אולי הכוונה בזה היתה . . שזהו ביאור שני בהקדמת משה לאהרן" – סימן בעיגול את התיבות "שזהו ביאור שני", וכתב:

מהקושיא בפשטות – ולא נרמז אפילו שאפ"ל כנ"ל – מוכח דבנדו"ד אין לזה מקום

ואולי י"ל א' הבי' בזה – היפך הטבע כו' הוא לתמיד. וראה (*).

[הציון "(*)" מתייחס להנכתב לקמן מספר 2].

[2] על מה שכתבו : "והקדמת אהרן למשה ביצי"מ (אף שעיקר יצי"מ הי' ע"י משה)", כתב :

ז"א חד פעמי והל' הוא משה גו' מתחלתו ועד סופו (*)

עב

[כ"ו טבת]

מענה להשליח בניו זילנד (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 127) :

עשו גדולות ונפלאות במקומם (וכל המדינה) עתה, ובודאי ימשיכו שם (עכ"פ לע"ע) ויצליחו עוד יותר, ובפרט שבאו עתה בנ"י מאחורי מסך הברזל, שגדול הזכות והאחריות עוד יותר, אזכיר עה"צ.

עג

[כ"ו טבת]

מענה לר' לוי אלתר רייטער על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הת' מנחם מענדל שי' הכהן העכט וזכות הרבים תלוי' בו) :

אזכיר על הציון

עד

[שלחי טבת]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) ל"ועד המחנכים" בקשר לערב הרצאות בנושא חינוך שארגנו ("בית חיינו" תשד"מ גליון 6) ; (2) להשליח ר' אהרן גאלדשטיין (מהעתקת המזכיר, באדיבות הנמען שי')]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו

בכ"ד טבת יום הילולא אדה"ז

אזכיר עה"צ

עה

[ער"ח שבט]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו – בקשר לספר על שו"ע אדה"ז בעריכת ר' יהושע מונדשיין: "בקשר לדפוסי שו"ע אדה"ז כותב לי הר"י שי מונדשיין במכתב מיום א' "מסרתי היום בשעטמו"צ כ-70 דפים לסידור בכפר חב"ד" (מצינולס כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

על התיבות "כ-70 דפים", כתב:

מתוך . . דפים

עו

[ער"ח שבט]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו בקשר לרעיון פתיחת ישיבה בעיר אילת (סי' "ימי תמימים" ח"ח ע' 217, 251):

כפשוט הענין פתיחת ישיבה שייך אך ורק לעסקני אנ"ש שי' באה"ק (ואפילו – לא לרבני אנ"ש שי' באה"ק) ועל אחריותם – ואין בזה כלל גילוי דעת או שבטל – באם הי').

עז

[ער"ח שבט]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו בקשר להדפסת 1000 עותקים מספר ליקוט חידושי הצמח צדק על הש"ס (סי' "ימי תמימים" ח"ח ע' 217, 251):

המאזן ע"ד הוצאות בענין הספרים באה"ק (דבהו"ל, משכורת, פרסומת, וכו' וכו' וההכנסות).

עח

[ועש"ק בא, ב' שבט]

מענה לר' מנחם מענדל וואלף שהכניס 17 מהדורות דס' התניא שנדפסו במקומות שונים באה"ק (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 146):

בטח למדו בכל הנ"ל – בפועל בתניא'ס אלה וזכותם לעד ובגו"ר.

מס' טופסים בכל מקום?

אזכיר עה"צ.

עט

[לפני ש"פ בא, ג' שבט]

מענה להשליח ר' שבתי אלפערין בקשר להחלטה ע"ד הדפסת ס' התניא ברחבי ברזיל וההודעה ע"ד קניית מכונת דפוס למטרה זו (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 147):

כמובן נכון, מצו"ב השתתפות קנית המכונה 100 דולר מקרן קופת כ"ק מו"ח, אזכיר עה"צ.

[וראה לקמן מענות פ, פב, פד, קו].

פ

[מוצש"ק בא, ג' שבט]

מענה להשליח ר' שבתי אלפערין שכתב ע"ד בחור שנפגע ל"ע בתאונת דרכים במהלך ההתעסקות בהדפסת ספרי התניא ברחבי ברזיל (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 147):

הזכות הכי גדול להדפיס התניא'ס בעיירות בבראזיל תעמוד בהנ"ל ובכלל. אעה"צ.

פא

[ד' שבט]

מענה למערכת קובץ הערות וביאורים אהלי תורה – שהכניסו להגהה את השאלות ששאל כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ בא בפרש"י והשאים לעיון המשתתפים בהתועדות, וכתבו: "מצו"ב השאלות דכ"ק אדמו"ר שליט"א מההתועדות דאתמול וברצוננו לפרסמו ברבים וכן להדפיסו בהקובץ (לשבת הבא) בעז"ה. האם נרשם נכון?" (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' רנח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן-השאלה, וסימן בחץ את התיבות "נרשם נכון", וכתב:

כפי שנאמר – בהשמטת הפי' (החידוש) דפרש"י – שזוהי הקלאץ קשיא – כיון שלא אמרתי בפירוש!

וכן כל השאר כנ"ל – אף שזהו היסוד וכו'!!

פב

[ד' שבט]

מענה להשלוח ר' שבתי אלפערין בקשר למאה מהדורות ספר התניא ההולכות ונדפסות ברחבי ברזיל ("בית חיינו" תשד"מ גליון 3):

מצו"ב השתתפות מקרני כ"ק מו"ח אדמו"ר – בהוצאות ההו"ל – דכאו"א מהנ"ל. כשיסיפו בעוד ישובי בני יודיע, ויסיפו בהנ"ל.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 2000 דולר].

פג

[ד' שבט]

מענה להשלוח ר' ישראל ברוך בוטמאן (תשורה בוטמאן ב' מרחשון תשע"ח):

[1] בקשר לס' התניא שנדפס בעירו נהרי"א אה"ק שהכניס, בצירוף מכתבים ושמות אנשים וכו', כתב:

דו"ח ופ"נ נתקבל

מצו"ב השתתפות מקרן וכו' כמפורסם

[2] במכתבו כתב ע"ד מצבו הכספי, וכתב: "ד' יהי בעזרי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הצליח במקומו עתה גדולות וכו' וזהו התחלה לבד. ומהו העג"נ והמצב רוח!?

פד

[תחלת שבט]

מענה להשליח ר' שבתי אלפערין על דו"ח שכתב במהלך הדפסת ס' התניא במקומות נידחים ברחבי ברזיל (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 147):

ת"ח לכאו"א, לכ"א מהמשתתפים שיחיו על הבשורות הטובות ביותר. כן ימשיכו ויוסיפו לבשר טוב. אזכיר עה"צ.

פה

[תחלת שבט]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" בקשר ליוזמתם להדפסת ס' התניא בשכונת קראונהייטס, בהשתתפות תושבי השכונה דולר לנפש (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 133):

מצו"ב השתתפות אזכיר עה"צ להצלחה רבה בכל.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שני דולר].

פו

[תחלת שבט]

מענה להשליח ר' ישראל ברוך בוטמאן שהכניס את ס' התניא שנדפס בעירו נהרי" אה"ק (ראה לעיל מענה פג) – כרוך (תשורה בוטמאן ב' מרחשון תשע"ח):

ת"ח ות"ח אזכיר עה"צ.

פז

[י"א שבט]

מענה לא' השלוחים על מכתבו בקשר לדו"ד שיש לו עם שליח אחר בעירו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

כמפורסם – שי"ך לב"ד רבני אנ"ש שי'

אזכיר עה"צ

פח

[י"ד שבט]

מענה לר' יהושע יוזביץ מנהל ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק שכתב ע"ד א' מאנ"ש המביע נכונות לעזור לישיבה, אבל: "הוא אמר שהתחיל כמה פעמים בדברים, וכשנוכח לראות, שיש פוליטיקה וכדומה, יצא מזה" (ס' "תורת אמת" ע' 456) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "יצא מזה", וכתב:

לפלא הכי גדול כתבו אלי – כשהוא בעצמו השתתף בדיון אצל הרבנים שי' וקבלו הוראות וכו' וכו' (וגם במכ' זה מעתיק [משנוכח לראות, שיש פוליטיקה וכדומה] – וד"ל

אזכיר עה"צ

פט

[ט"ו בשבט]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב: "בכ"ד שבט הבעל"ט שחל בש"ק פ' משפטים שבת מברכין חודש אדר א' היא"צ הא' של אמי דרויזא בת הרה"ח ר' מ"מ ע"ה. והנני שואל אם נכון לנסוע לאה"ק בקשר היא"צ. ובאם נכון התכנית לנסוע במוצש"ק פ' משפטים אור לכ"ה שבט ובא לאה"ק ביום א' ערב, ולנסוע חזרה בליל ה' פ' תרומה ולבוא כאן ביום ו' בקר א' דר"ח אדר א' היינו להיות באה"ק ד' ימים, כי מצד הענינים הפרטיים והכלליים קשה לנסוע על זמן רב, ובזמן הנ"ל מוכרח מצד הכרטיסים שיכולים כעת להשיג יותר בזול" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם) :

כעצת רב מאנ"ש

[וראה לקמן מענות קא, קד].

צ

[שבט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית בקשר לפעולותיהם האחרונות ("בית חיינו" תשד"מ גליון 6); (2) להנהלות "שמיי"ר" ו"עזרת אחים" שהכניסו את ההזמנה ל"מלוה מלכה" שעורכים ("בית חיינו" שם גליון 7):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לש"ק שבת שירה יו"ד שבט, העשירי יהי' קדש הילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר.

אזכיר עה"צ.

צא

[שבט]

מענה כללי-פרטי לאלו שהכניסו ספרי תניא שנדפסו במקומות שונים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 146):

מצו"ב \$20 מקרן כ"ק מו"ח אדמו"ר. אזעה"צ.

צב

[שבט]

מענה כללי-פרטי (בימים שלאחרי המענה דלעיל) לאלו שהכניסו ספרי תניא שנדפסו במקומות שונים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 146):

מצו"ב כמפורסם \$20 מקרן כ"ק מו"ח אדמו"ר. אזעה"צ.

צג

[שבט]

מענה להשליח ר' יצחק גאלדשטיין ששאל האם כדאי להדפיס את ס' התניא בערים העתיקות במדינתו ספרד – ברצלונה, טולדו, וקורדובה ("בית חיינו" תשד"מ גליון 6):

יברר אצל הרחמ"א שי' (כמדומה כבר נדברו עד"ז) אזכיר עה"צ.

צד

[שבט]

מענה לא' מאנ"ש – אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א הפנה אותו לרבנים בשאלה האם מותר להדפיס על שער ס' התניא תיבה הראשונה דשם עיר ס. אואן וכיו"ב ואפילו בר"ת – שמסר את דברי הרבנים בנידון (לקו"ש חכ"ו ע' 429):

כנראה לא שאלו (עיקר) השאלה! שהייתה ע"ד האות סמ"ך (שפי' כו') ובפרט שכשידפיסו האות – הקורא השער יקרא התיבה במילואה וכו' ויש לברר איך נוהגים בגט בעיר דזאיאנץ שי' וכיו"ב.

צה

[שבט]

מענה להרב זלמן שמעון דווארקין על מכתבו בהמשך להמענה בקשר לכתיבת שם העיר ס. אואן וכיו"ב (לקו"ש חכ"ו ע' 429):

השאלה ע"ד כתיבת האות ס. כמובן שלא היתה משום לא תזכירו גו' שהרי אין זה שם בכלל כ"א אמירה על כומר – שכיון שעוע"ז, ה"ז "קדוש" (מפורסם ברוסיה – שבנ"י קראו לעיר בעלא צערקאָוו שווארצע ולא "לבן" טומאה) –

ובמכש"כ העניין דקדושה.

– שאלתי בנוגע לגיטין – כמובן, הייתה רק לצד אחד: באם בגט לא היו כותבים הס. הרי פשיטא שאין לכותבו בנדו"ד, אבל – לא להיפך שבאם בגט כותבים ס. – מפני שאין ברירה, כיון שכך נקראת העיר ואין לה שם אחר – הרי גם בנדו"ד צ"ל כך, או עכ"פ מותר לעשות כן.

ולהעיר מ"פעטערבורג" (אגה"ק דאדנ"ע) אבל שם גם בפי כמה א"י נקראה בלי הוספת הס' בראשה.

צו

[שבט]

מענה לא' העסקנים באה"ק שכתב ע"ד המצב הכספי הקשה של המוסדות (סי' מיינדנצ'יק – הקטר של חב"ד" ע' 9-208, והעתקה):

בהקדם – להפתעתי הגדולה ולטובה – הר"ש שי' מיינדנצ'יק בחזרתו מכאן לאחרי החגים לאה"ק הרי למע' מגדר אנושי – מילא בקשתי לאנ"ש שי' באה"ק ע"ד שלום ואהבת ישראל אמיתיים וכו' ובהכנעה ובזריזות וביקר ביחד עם הנלחמים בו בכו"כ מוסדות וכו' להודיע שמכאן ולהבא הם הבע"ב וכו'.

לעומת זה כו"כ מהנלחמים בו החליטו – למטה מגדר אנושי – שכדאי לסכן היחס למוסדות חב"ד, להתקציבים, "היחס" לחב"ד בכלל וכו' ובלבד לגמור הנצחון "שלהם" במלחמה שלהם נגדו וגם לאחרי שראו בפועל ההיזק הכספי, ההיזק לשם חב"ד וכו' – ממשיכים בשיטה זו ובעוה"ר דוקא הם המכריעים בנוגע לפועל, וכטבע כל מנצח (מלבד שמנצח לש"ש כמובן) מוסיף בנצחנות ובנקמה "ובאהבת ישראל".

טובת הישיבה ובי"ס למלאכה וכו' ב דורשת שבכל הנ"ל ובכו"כ מהמשרדים תהי' השתדלות בראשות הר"ש שי' מיינדנצ'יק, וההקדם בזה משובח.

צז

[שבט]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שהכניס את מכתבי חברי הקבוצה שהגיעו מברזיל לחצרות קדשנו ליום הבהיר יו"ד שבט (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

אזכיר בל"נ עה"צ להמצטרך לכאו"א שי' הנהגה יומית עפ"י רצון השם (כבשו"ע), שהוא מקור כל הברכות. להשואלים ע"ד 1) בריאות – כעצת רופא ידד. 2) פרנסה – כעצת ידידים מבינים שעל אתר.

צח

[שבט]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

[1] במכתבו כתב ע"ד תכניתו לפתוח יותר שיעורי לימוד יומיים לסטודנטים ומקורבים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נכון הדבר, הימים ושעות באופן דנסיין ולקבוע סופית לאחר חגה"פ

[2] במכתבו שאל האם לקרוא לזה בשם "כולל לסטודנטים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "לסטודנטים", וכתב:

תפארת בחורים

צט

[ועש"ק יתרו, ט"ז שבט]

מענה להילד מנחם מענדל קפלן שכתב את תירוציו לשאלות ששאל כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ בשלח בפרש"י והשאירם לעיון המשתתפים בהתועדות (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 147. ס' היובל הערות וביאורים ע' לב, רסד):

נהנתי במאד מקריאתו, ובפרט מהדיוק בהפרטים וכו' – ויציעו להדפיס בא' הקובצים בצירוף הסברתו שלא יקשה מפרש"י טו, א: כל השירה תמצא כפולה.

ק

[לאחר ש"פ יתרו, י"ז שבט]

מענה להילד מנחם מענדל קפלן שכתב את תירוציו לשאלות ששאל כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ יתרו בפרש"י והשאירם לעיון המשתתפים בהתועדות (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 147. ס' היובל הערות וביאורים ע' לב-ג):

שיימסר לא' הקובצים.

קא

[י"ט שבט]

מענה להרב דוד ראסקין שכתב:

"אודות נסיעתי לאה"ק בקשר היא"צ של אמי ע"ה, התייעצתי עם הרה"ג וכו' ר' ז"ש שי' דווארקין, ויעץ שנכון לנסוע.

וכבר הזמנתי הכרטיס על מוצש"ק הבעל"ט לנסוע מכאן בשעה 10:45 על אל על ובא לאה"ק ביום א' בשעה 3 אחה"צ, ולנסוע אי"ה חזרה ביום ה' כ"ט שבט ובא לכאן ביום ו' א' דר"ח אדר א' בשעה 6 בקר.

והנני מבקש לזכני בשליחות בהזמן בהיותי באה"ק, ומבקש ברכה להצלחה בכל הנ"ל."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] על מה שכתב: "אודות נסיעתי לאה"ק בקשר היא"צ של אמי ע"ה כו", כתב:

הרי הנ"ל בעצמו מצוה וכו'

[2] על מה שכתב: "והנני מבקש לזכני בשליחות בהזמן בהיותי באה"ק", כתב:

[בשליחות] לצדקה

וכן ע"פ שידובר בל"נ בההתועדות

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שטר של 1000 שקל.

וראה לקמן מענה קד].

קב

[כ"ף שבט]

מענה לא' שכתב שיש לו קשיים בפרנסה (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 147, והעתקה):

וארז"ל טראַכט גוט וועט זיין גוט.

קג

[ועש"ק משפטים, כ"ג שבט]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בהתועדות ש"פ משפטים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 142, והעתקה):

בל"נ כג, כו ד"ה לא: מנ"ל כיון דלא כתיב ולא (ראה מפרשי רש"י) (2) הול"ל אם תעבדני (ראה מפרשים) (3) קלאץ עפ"ז למה דווקא "בארצך"!!

קד

[שלחי שבט]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח מביקורו באה"ק, בו – ע"פ המענה שקיבל (לעיל מענה קא) – חזר בכמה מקומות על נקודות מהתועדות ש"פ משפטים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 146):

נת' ות"ח יה"ר שיהא המשך טוב וכו'.

קה

[ער"ח אדר"ר]

מענה לר' יעקב יוסף ראסקין שכתב: "הנני להודיע שבחסד עליון זכיתי לבשר לכ"ק שביום ש"ק כ"ד שבט לפני הצהרים בשעת תפלת שחרית נולדה בת לנכדי התמים חיים בנציון וזוג' בתי' שי', ובהעלות המנחה נתנו לה השם דרויזא, לאריכות ימים ושנים ע"ש הסבתא ע"ה ביום ההילולא הראשון, והיא תשא רינה ותפלה עבור כל יו"ח שיחיו. ובתוכם עבור הנינה שתאריכי ימים ושנים מתוך בריאות בהתקשרות אמיתי ופנימי לבית חיינו שליט"א, וכולנו תחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים וברצון לאלתר ממש, משיח נאו" (מצילום כת"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

ויבש"ט בטוב הנרוהנ"ג לאויוש"ט

נת' ות"ח, הפ"נ יקראו, בל"נ, עה"צ.

קו

[תחלת אד"ר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) בקשר להניגון החדש "וידעו כי אתה גוי" שהולחן לכבוד יום הבהיר י"א ניסן – הולחן ע"י ר' פייטל לוי ומושר בפי ר' משה טלישבסקי בעיבודו של ר' אליהו ליפסקר (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 163); (2) לתלמידי ישיבת "אהלי תורה" שהכניסו את הקובץ "אהלי תורה" שהו"ל (ס' יומן "רישומה של שנה" שם); (3) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח מפעולותיהם האחרונות ("בית חיינו" תשד"מ גליון 8); (4) לר' שלום דובער לוי בקשר לכרך הכולל את חוברות "יגדיל תורה" דשנת תשמ"ג ("בית חיינו" שם); (5) בקשר להדפסת ס' התניא ברחבי ברזיל ("בית חיינו" שם גליון 9); (6) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" במגדל העמק בקשר לכינוס צבאות השם שמארגנים ביום פורים קטן ("כפר חב"ד" גליון 136)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחדש אד"ר – חדש העיבור המשלים שנה זו –

ובסמיכות לפורים קטן, ומפורסם מאמר דא"ח דפ"ק שנת פרז"ת והמעשה הוא העיקר

אזכיר עה"צ.

קז

[תחלת אד"ר]

מענה לתלמידי ישיבת "אהלי תורה" בקשר לקובץ "אהלי תורה" שמו"ל לקראת פורים קטן – בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדויות האחרונות ע"ד הוצאת קובצי חידושי תורה (ריש קובץ "אהלי תורה" חוברת יב. ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 163):

[1] על ההודעה ע"ד הוצאת הקובץ, כתב:

ויהא בשטומו"צ ות"ח על הבשו"ט.

[2] במכתבם שאלו האם להדפיס בקובץ את ההדרן על ספר הרמב"ם משיחת י"ט כסלו תשל"ה (שנדפס בשעתו בקובץ "הפרדס" (תשרי תשל"ו)).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

הרי"ז מתאים בקובץ כללי ולא דמוסד א'.

קח

[ט' אד"ר]

מענה לא' ממנהלי מוסדות חב"ד בארצה"ב על דו"ח מנסיעתו לאה"ק, בו כתב בין השאר: "דיבר גם עם . . על ענין חברון כי שמע פעם ש . . מעוניין בענין חברון, לא אמר לו שום פרטים כ"א שאולי תהי' אפשריות לעשות משהוא בחברון" (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

ע"ד חברון – לא לדבר עם הנ"ל ולא עם אחרים כלל

ח

קט

[יו"ד אד"ר]

מענה להמזכיר רחמ"א חדקוב שכתב: "נפוצה שמועה אשר כ"ק אד"ש תומך ברעיון של הדפסת תניא גם בשכונות מיוחדות, כל אחת לעצמה, אף שהעיר בכללותה הדפיסה כבר תניא, ועל סמך הנ"ל הגיעו כבר בקשות-אשור מבארא פארק ומאיסט פלעטבוש, ואיך להתיחס להנ"ל?" (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ וישב תש"פ):

בחיוב –

באם באה ההתעוררות מתושבי השכונה שי' עצמם

ובאם השכונה – נפרדת מהעיר כולה רשמית (באָרָא בפ"ע)

קי

[יו"ד אד"ר]

מענה לר' יונה אבצן שהכניס כרך של שיחות באנגלית, וכתב: "כרך זה של שיחות באנגליש, כרך י"ד, הוא כרך ד' של שנת תשמ"ב (כרכים יא-יד). כרך ח' של שיחות באנגליש, כרך ב' משנת תשמ"א, הוא מוכן לדפוס וכמו"כ מוכנים לדפוס ב' כרכים משנה זו" ("Sichos In English Classics" גליון 6):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "מוכן לדפוס", וכתב:

עפ"ז בודאי לפורים

קיא

[י"ב אד"ר]

מענה למערכת קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שכתבו:

"מצו"ב התשובות מה שכ"ק אדמו"ר שליט"א הואיל להשיב (ולתקן) על כמה מהשאלות ששאלו והעירו בגליונו דש"פ תצוה (כא (שמט)).

והננו מתכוננים אי"ה להדפיסם ולפרסמם בגליון שי"ל לש"ק הבעל"ט.

ובהזדמנות זו, אנו מבקשים את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה בעבוה"ק".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' קצג):

מערכת . . משונה!

חסר ההמשך הפשוט!! ולא עוד אלא שהקדים כו' ולא עוד אלא שעיקרו כו' ולא עוד אלא שאין העולם ראוי' כו'

קיב

[י"ג אד"ר]

מענה למערכת קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שכתבו –
בהמשך להמענה שקיבלו:

"בנוגע להחילוק דמראות הצובאות וזהב, שכ"ק אדמו"ר שליט"א כתב:
"חסר ההמשך הפשוט!! ולא עוד אלא שהקדים כו' ולא עוד אלא שעיקרו
כו' ולא עוד אלא שאין העולם ראוי כו'".

וכפי שתפסנו כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א היתה שהיינו צריכים לפרש
הענין יותר, ולכן חושבים אנו להדפיס הענין כזה:

בגליון הקודם (כא (שמט)) אות ד', העירו על משנ"ת בענין ה"ראדיא"
[שיחת ש"פ משפטים – לקו"ש חכ"ו ע' 381] שאף שיכולים לנצל באופן
הפכי מרצון ה', מ"מ, אין זה מונע מלהשתמש בו לתכלית ומטרת
בריאתו, עבור עניני קדושה – מפרש"י ויקהל לח, ח בענין "מראות
הצובאות", שהי' מואס משה בהן מפני שעשויים ליצה"ר, וא"ל הקב"ה
קבל כו'.

וכתב ע"ז כ"ק אדמו"ר שליט"א: "היפך דזהב העשוי למשכן ומקדש"
[ראה צילום כתי"ק – ס' "והאר עינינו בתורתך" שם ע' קצב].

ולכאורה הכוונה בזה, דענין "מראות הצובאות" ו"זהב" – הם שני ענינים
שונים: מראות הצובאות – עשויים ליצה"ר (אלא שאעפ"כ "חביבין עלי
כו' שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות"); משא"כ הזהב אינו עשוי
"ליצה"ר" אלא אדרבה, עיקר בריאתו הוא בשביל המשכן, ולא עוד אלא
שאין העולם ראוי להשתמש בו כו' (שמו"ר פלי"ה, א), ומה שהשתמשו בו
לע"ז – הוא היפך תכלית בריאתו.

ואותו הדבר הוא בנוגע לה"ראדיא" (כח נעלה בהבריאה), שעיקרו הוא
בשביל עניני קדושה, וזהו תכלית בריאתו. ורק שמצד ענין הבחירה אפשר
להשתמש בו גם לעניני חול, ואפילו לענינים דהיפך הקדושה – היפך
תכלית בריאתו, כמבואר בארוכה בהשיחה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' "והאר עינינו בתורתך"
ע' קצג):

[1] על מה שכתבו (מהמענה דלעיל): "חסר ההמשך הפשוט!!!", כתב:

[חסר ההמשך] שעניתי כבר לא' ובפרטים הנ"ל – אבל גם בלאה"כ הוא
[פשוט!!]

[2] ותיקן את ביאורם בהמענה:

[ולכאורה הכוונה בזה, דענין "מראות הצובאות" ו"זהב" – הם שני ענינים שונים: מראות הצובאות – עשויים ליצה"ר (אלא שאעפ"כ "חביבין עלי כו' שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות"); משא"כ הזהב] שעשייתו – היפך עשיית דמראות הצ [אינו עשוי "ליצה"ר"] ולא עוד [אלא] ש[אדרבה, עיקר בריאתו הוא בשביל המשכן, ולא עוד אלא שאין העולם ראוי להשתמש בו כו' (שמו"ר פל"ה, א)]. [ומה שהשתמש בו לע"ז – הוא היפך תכלית בריאתו].

ואותו הדבר הוא ועד"ז י"ל [בנוגע לה"ראדיא" (כח נעלה בהבריה), שעיקרו הוא בשביל עניני קדושה, וזהו תכלית בריאתו. ורק שמצד ענין הבחירה אפשר להשתמש בו גם לעניני חול, ואפילו לענינים דהיפך הקדושה – היפך תכלית בריאתו, כמבואר בארוכה בהשיחה].

קיג

[לאחר ש"פ תשא, שושן פורים קטן]

מענה למערכת קובץ הערות וביאורים אהלי תורה שכתבו :

"הננו רוצים להכניס קטע דלהלן מהתועדות דש"פ תשא, שושן פורים קטן בענין "עד מתי" (דכתבו עד"ז בהערות וביאורים דשבוע העבר) בגליון דש"פ ויקהל.

בהשיחה נאמר פתגם כ"ק אדמו"ר מהור"י צדמ"ש "אנו אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים" זה גופא הוא מהסימנים דעקבתא דמשיחא. והודגש הענין "אין . . אלא".

אבל במשנה שלפנינו : "על מה יש לנו להשען על אבינו שבשמים".

ובעין יעקב: "על מי [יש] לנו להשען (אלא) על אבינו שבשמים". ובס' השיחות תש"ב ע' 17 ששם הובאה פתגם הנ"ל : "אנו אין לנו להשען אלא על אבינו שבשמים".

בהשיחה דלהלן מועתק כמ"ש בעי"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' רעז) :

סימן בעיגול את מה שכתבו : "בהשיחה נאמר . . אבל במשנה שלפנינו כו", וכתב :

כמדובר כבר שקו"ט בזה

ובטח גם נרשם

קיד

[לאחר ש"פ תשא, שושן פורים קטן]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ תשא בקשר להוצאה החדשה של ה"לקוטי תורה" בתוס' ציונים ומ"מ; ובין השאר דובר ע"ד המ"מ הראשון: "ראו כי: נאמרה בשנת תקס"ה – ראה אוה"ת משפטים ע' ג"טז: ביאור ע"פ ראו... בשלח תקס"ה. היום יום ע' כ"; ובהתועדות נאמר על זה, אשר: "בענין הראשון שמצינים למקומות נוספים בדא"ח שבהם מבואר ענין זה – עיינתי במקום המצויין, ולא מצאתי דבר! ובודאי נפלה טעות כו"":

"בעת ההתועדות הזכיר כ"ק שיש ט"ס בהערה הראשונה בהמראי מקומות בלקו"ת. עברתי על המראה מקום ולא הבנתי מה הטעות. הכוונה שם הוא שבאוה"ת משפטים ע' ג"טז נזכר שמאמר זה הוא מש"פ בשלח תקס"ה. וכן בהיום יום".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס):

סימן בעיגול את התיבות "ולא הבנתי מה הטעות", וכתב:

!!! (1) כשכותבים "ראה אוה"ת" (ולא סתם – "אוה"ת") פ' שאין זה מ"מ (לחוד).

(2) : . . ביאור ע"פ . . (ולא במירכאות –) היינו שיש שם ד"ה ביאור . .

(3) תיבה הא' – נאמרה – במקום נאמר

(כנראה – כוונתו לתיבת " . . תורה"! היפך דהשער: ליקוטי . . ליקוטי אמרים . . והיפך דל' "היום יום". ועוד.)

– והשם לקו"ת (שצ"ל תורות – לשיטתי) הוא כבל"ת להאריז"ל – לקוטי פ' בתורה (ולאח"ז – בנ"ך בדהאריז"ל וכאן "ועל ג' רגלים")

קטו

[מוצש"ק תשא, שושן פורים קטן]

מענה לא' התמימים על בקשת ברכה לרפואה שלימה עבור מישהו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' זכות הרבים תלוי בו):

אזכיר על הציון

קטז

[אד"ר]

מענה לר' מנחם וואלף על מכתבו (להמזכיר ריב"ק) בו כתב: "טוביה פלס העובד בתנועה הקיבוצית של השומר הצעיר – בניהול חשבונות, העלה רעיון (שמקוה הוא בקשריו שיוכל גם לבצע) להציע להנהלה שיסכימו להדפיס בקבוצים תניאים. מאחר ובאם זה יוכל להתבצע בע"ה, הוא שואל בעקרון אם מסכימים לזה. ובאם כן האם צריך אשור לכל קבוץ בנפרד – או הסכמה כללית לכל הקבוצים שהם יאפשרו. באם יהי מענה נא תודיע" (מצילום כתי"ק – סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 252):

מקה"ת

בכלל – להשתדל (באופן המתאים)

באם גם ילמדו בהתניא (כמדובר בהשיחה) עכ"פ יתחילו – כדאי ביותר

קיז

[אד"ר]

מענה ליהודי מרוסיה ששאל האם להניח תפלין, וכתב שמה שיורה לו כ"ק אדמו"ר שליט"א יעשה (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 4-163):

כפשוט, וה' יצליחו.

קיח

[אד"ר]

מענה לר' ישראל דוד נחשון שהכניס את המפתח ל"טנק" הששי של "ניידות חב"ד באה"ק" (סי' "רישומה של שנה" ע' 164):

ת"ח ות"ח.

קיט

[אד"ר]

מענה ליהודי תושב תל-אביב שכתב שפתח בית-כנסת חדש (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 164):

נת' ות"ח בסמיכות לפורים קטן, מצורף השתתפות בעניני ביהכנ"ס 100 דולאר אזכיר עה"צ לכל הנ"ל.

קב

[אד"ר]

מענה להרב אברהם יצחק נרי' שהכניס חידושי תורה שלו במהלך ביקורו בחצרות קדשנו (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 164):

נת' ות"ח ויישר חילו לאורייתא. מצו"ב לצדקה באה"ק. אזכיר עה"צ.
[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 500 שקל עבורו ו-500 שקל עבור זוגתו].

קכא

[אד"ר]

מענה לר' שמואל הלוי הורביץ על מכתבו בקשר לקיצור דיני פסח שמו"ל, בו ציין שעברו על החומר מספר רבנים (ריש ס' "שבח המועדים". ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 165):

בכלל – נכון וטוב וכו', בפרט – שייך לדעת הרבנים שליט"א הנ"ל.
אזכיר עה"צ.

[כן סימן בקו ובחץ כמה תיבות במכתבו ע"ד (חשיבות) ההו"ל בהקדם האפשרי].

קכב

[אד"ר]

מענה להנהלת "צבאות השם" ששאלו האם לערוך את תוכנית " Pesach Experience " ("חוויות הפסח") פה בשכונת קראונהייטס או במקום אחר (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 165) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "פה", וכתב :

כמפורסמת דעתי בזה ולפלא הכי גדול הספק

אזכיר עה"צ

קכג

[אד"ר]

מענה לר' ישראל גאלדשטיין מנהל פעילות "צבאות השם" בלונג איילנד שכתב ע"ד רעיון הדפסת ס' התניא בלונג איילנד לזכות אחת המשתתפות בפעילות שאינה בקו הבריאות ("כפר חב"ד" גליון 134) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת מה שכתב ע"ד הדפסת ס' התניא, וכתב :

אעה"צ.

קכד

[אד"ר]

מענה לר' ישראל גאלדשטיין על דו"ח מהדפסת ס' התניא בלונג איילנד ("כפר חב"ד" גליון 134) :

כן יבשר בשורות טובות כל הימים. אעה"צ.

קכה

[אד"ר]

מענה לא מאנ"ש על מכתבו – בהמשך להשאלות ששאל כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ בא, עה"פ "ולכל בניי לא יחרץ כלב גוי" דכלבים מאן דכר שמ"י, והשאיר את השאלות לעיון המשתתפים בהתועדות – די"ל שהוא כיון שבנ"י שחטו הפסח ובמילא ה"י אצלם בשר בשופי, ולא יכלו לתת להכלבים הנותר מפני הציווי "והנותר ממנו עד בוקר באש תשרופו" (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רמח):

אודות המדובר בלא יחרץ כלב גוי' –

אבל בפשוטו של מקרא – החידוש (גם) הוא אע"פ שהייתה מכת בכורות (ולא – שחיטת הפסח).

וזהו מובן – כי לא יחרץ גוי' מדובר מחצות הלילה ואילך, ושחיטה האמורה הייתה בין הערביים.

ולהעיר אשר ע"י קרבן הפסח – סיבה שלא יחרץ כלב ע"פ טבע, כי לאחר אכילתו (היינו – באמצע הלילה) ועצם לא תשברו בו, ומושלכים (גם) לכלבים ומתעסקים בעצמות, ופשיטא שלא יחרץ לשונו. וראה זח"ב מא, ב.

קכו

[אור לכ"ף אד"ר]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ על דו"ח מהתפתחות הענינים בהנהלת תנועת "פועלי אגודת ישראל" (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

נת' ות"ח ת"ח

[2] במכתבו כתב: "והנה אחרי כל הנאמר נפשי בשאלתי, בתנאים החדשים, מהי חו"ד כ"ק אד"ש אם יש עוד תועלת בהמשך השתתפותי בוה"פ של פא"י".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם" וסימן קו תחת התיבות "יש עוד", וכתב:

כמובן ופשוט

נת' ות"ח

אזכיר על הציון

קכז

[כ"ף אד"ר]

מענה לא' השלוחים ששאל האם להתעניין לעבור למקום אחר, או להמשיך במקומו בעניני עיסוקיו השונים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] מחק את הצעת המקום האחר, וכתב:

להמשיך ב]. [כפשוט

[2] בקשר לפרטי עיסוקיו במקומו, כתב:

בהתייעצות עם ידידים מאנ"ש יחיו

קכח

[כ"ג אד"ר]

מענה להרב ארי' אלברט מזכיר מערכת עיתון "שערים" היו"ל באה"ק (ס' "רישומה של שנה" ע' 164):

בקשר לתיבת "מזכיר" שבמכתבו, כתב:

כדאי להחזיר פי' תואר (תפקיד) זה ליושנה – להזכיר את כל המערכת ע"ד תפקידם הכללי – לשמש עוד יותר את קונם,

והפרטי – שה"שערים" יהיו הכשרה ל"שער השמים".

אזכיר עה"צ.

לצדקה שם.

קכט

[כ"ה אד"ר]

מענה למערכת קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שכתבו :

"בגליונו (הערות התי' ואנ"ש דמאריסטאון) שי"ל לש"פ תצוה (כא (שמט)) נדפס בדעת הזהר דעשיית המשכן הי' לפני חטא העגל, והואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להגיה שם "נדבת" במקום "עשיית" [ראה צילום כתי"ק – סי' "והאר עינינו בתורתך" שם ע' קצו].

מצו"ב העתק מלקו"ש ח"ג שיחה לפי פקודי, ושם בהערה 13 וז"ל: "ובזה יתורץ מה שהפסיק בפי' תשא בין פי' תרומה ותצוה לפי' ויקהל פקודי להדיעה (זוהר פי' פקודי רכד, א) שמעשה העגל הי' אחרי עשיית המשכן". עכ"ל.

ועפ"י הגהת כ"ק אדמו"ר שליט"א הי' לכאורה צריך להגיה גם שם "נדבת" במקום "עשיית".

אמנם עפ"י הגהה זו יוקשה עצם הענין שם, דהביאור שבהשיחה שם הוא, דלאחרי שיצא הציווי לפועל למטה א"א לשום ענין ליכנס ולמנוע בינו לבין הבאתו לפועל – כמבואר שם בהוראת החיבור דפי' ויקה"פ – דלפי ההגהה שעשיית העגל הי' לאחר (ציווי משה ו)נדבת המשכן וקודם עשייתו, הרי נמצא דלא כנ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – סי' "והאר עינינו בתורתך" ע' קצו):

[1] על מה שכתבו: "והואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להגיה שם "נדבת" במקום "עשיית", כתב:

"יחדשתי" שכן מפורש בס"פ פקודי (1)

[2] על מה שכתבו: "הי' לכאורה צריך להגיה גם שם "נדבת" במקום "עשיית" – מחק תיבת "לכאורה", וכתב:

מזה תוס' ראי' להנאמר ע"ד "גודל ההתענינות" בהלקו"ש – שבמשך 20 שנה – לא הי' אף א' שראה הנ"ל (2)

[3] על מה שכתבו: "דלפי ההגהה שעשיית העגל הי' לאחר (ציווי משה ו)נדבת המשכן וקודם עשייתו" – אחר התיבות "ציווי משה", כתב:

שבו נאמר ושכנתי בתוכם (–היינו וכבוד ה' מלא אה"מ) –

[4] סימן בעיגול את מה שכתבו : "הרי נמצא דלא כנ"ל", וכתב :

!!!! (4)

להחזיר המצו"ב

קל

[לפני חודש אד"ש]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל ע"י "צבאות השם" שהכניסו את שער העיתון דחודש אד"ש שעליו ציור בו נראים ילדים מחופשים מקיימים את מצות משלוח מנות (תשורה התועדות חסידים אור לועש"ק שמיני תשנ"ה) :

להוסיף כפשוט כו"כ המן טאש גראגער

קלא

[בדר"ח אד"ש]

מענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" על ההודעה ע"ד הכינוס שלהן (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 183. תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח. והעתקה) :

בטח נוהגין בכל פגישה כיו"ב – שכאו"א יקבל (סמוך להגמר) משהוא למזכרת לקחת לביתו ולמקומו. וק"ל.

ת"ח על הבשו"ט הנ"ל כן תבש"ט ע"ד כהנ"ל מההצלחה עוד יותר מהמשוער, וכפס"ד רז"ל דמרבין בשמחה (ובמילא – בסביבותי')

אזכיר עה"צ

קלב

[תחלת אד"ש]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח פעולותיהם (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 183); (2) ל"ועד המחנכים" על דו"ח פעולותיהם (סי' יומן "רישומה של שנה" שם); (3) לר' שמואל הלוי הורביץ שהכניס את קובץ קיצור דיני פסח שהו"ל (ריש סי' "שבח המועדים)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לר"ח אד"ש ונקודתו פורים אשר ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר – כפשוטו, וככל דחז"ל בזה –

כן תהי' לנו.

אזכיר עה"צ.

קלג

[תחלת אד"ש]

מענה לר' מנחם מענדל הכהן פלדמן על ההודעה ע"ד עריכת התועדות חסידים ביום ט' אד"ש ב-770 (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 169):

ויה"ר שיהא בהצלחה רבה. אזכיר עה"צ.

קלד

[ז' אד"ש]

מענה להשליח ר' שמואל פרומר (תשורה הלפרין כ"ד סיון תשע"ח):

ימסרו לו בשמי שקודם נסיעתי להציון הקדוש,

הנני מוסר לו שליחות לחלק לצדקה בשליחותי בימי הפורים ח"י אלף שקלים לח"י אביונים באה"ק.

סכום זה יקבל אצל הרב אפרים וולף שיחי'.

קלה

[לאחר ש"פ צו, י"ג אד"ש]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" על שאלתם בשיחת ש"פ צו (מצילום כתי"ק – תשורה נאגל ל"ג בעומר תשנ"ז):

א. במכתבם כתבו: "בפירש"י צו ז, טו: מכיון שכל המקור ל"אמרו עד חצות" הוא מפסוק זה גופא – הוה לי לרש"י לכתוב "מיכן אמרו" (וכיו"ב), ולמה כותב "למה אמרו כו"י" שמלשון זה משמע לכאורה ד"אמרו עד חצות" הוא דבר ידוע (שהרי כשמקשים "למה אמרו" משמע שהבן חמש למקרא יודע ש"אמרו", והקושיא היא "למה אמרו").

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] סימן בעיגול את מה שכתבו: "שכל המקור ל"אמרו עד חצות" הוא מפסוק זה גופא", וכתב:

לא זה אמרתי – כ"א מה מכריח רש"י לפרש זה כאן

[2] על מה שכתבו: "שהרי כשמקשים "למה אמרו" משמע שהבן חמש למקרא יודע ש"אמרו", והקושיא היא "למה אמרו", כתב:

הזכרתי "בדא"פ מהנהגת לילה בהסדר"

ב. במכתבם כתבו: "במה שנתבאר בהשיחה בענין "חכמים" ו"סופרים" – גם בפירש"י בשלח (טז, כט ד"ה שבו איש תחתיו) "מכאן סמכו חכמים ד' אמות ליוצא חוץ לתחום". ואולי יש לומר, דענין תחומין (בכלל) – מכיון שאינן מצד סייג (שנוגע לחכמה, לשער תכונות האדם), לכן שייך ל"סופרים" ולא ל"חכמים", כמשנ"ת בהשיחה. משא"כ השיעור ד' אמות – מכיון שהטעם הוא "ג' לגופו וא' לפישוט ידים ורגלים" (פירש"י שם), לכן שייך זה ל"חכמים" שהם יודעים לשער מדת גוף האדם. וגם: הענין שהאמה שצריך לפישוט ידים ורגלים נכלל ב"תחתיו", גם זה ענין ששייך לידיעת תכונת האדם (שכאשר אינו יכול לפשוט כו' הוה זה חסרון כו', ולכן גם האמה היתירה נכלל ב"תחתיו"), חכמה. אם נכון?."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[3] סימן בעיגול את התיבות: ""חכמים" שהם יודעים לשער מדת גוף האדם", וכתב:

מהי החכמה בזה?!

[4] על כללות הקטע, כתב:

הרי הזכרתי בפי' [בפירש"י בשלח (טז, כט)] – כי היתב [ד' אמות ליוצא חוץ לתחום] תלוי בהשערת טבע האדם כי א"פ להתצמצם ולהתעכב על עמדו ממש

ג. במכתבם כתבו: "הלשון 'מדברי סופרים' כותב רש"י גם בפי' תשא (לד, כו) בענין בשר עוף בחלב, והנה בנוגע לעצם הענין (בשביל מה כותב זה רש"י בפירושו עה"ת) – נתבאר כבר בלקו"ש ח"ו ע' 208 שיש הכרח על זה מלשון הפסוק. אבל לכאורה צריך ביאור: הרי האיסור דבשר עוף בחלב הוא לכאורה מצד סייג – וא"כ, למה אומר 'סופרים' ולא 'חכמים'?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[5] על מה שכתבו: "הרי האיסור דבשר עוף בחלב הוא לכאורה מצד סייג", כתב:

א"כ הי' צ"ל אסור בודאי ולא פי' רש"י (בפי' ראה)!!

[6] על מה שכתבו: "וא"כ, למה אומר 'סופרים' ולא 'חכמים'?", כתב:

אולי קשור עם קלאץ ענין מבהיל – שלא מצאתי לע"ע איש משים לב לזה (והם בכלל, כרגילותם): בהג"פ מדשתק רש"י משמע דס"ל דרק בחלב אמו אסור!! ובפרט שפעמיים פי' שגדי לאו דוקא

קלו

[ט"ו אד"ש, שושן פורים]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "מצו"ב עלי ההגהה של ההערות לאגרות-קודש [אדמו"ר מהרי"ץ] חלק תשיעי. חלק שמיני כבר מוכן לדפוס, ועדיין לא נתקבל האישור. כיון שאיני יודע הטעם לזה, האם להמשיך בעריכת ח"ט וח"י כרגיל?" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

[1] מחק תיבת "האם" וסימן-השאלה, וסימן בעיגול ובחץ את התיבות "להמשיך בעריכת ח"ט וח"י כרגיל".

[2] וכתב:

המזוז בדרוש ע"ד הס' דשו"ע אדה"ז –

וכבר למחר ל' יום דלפני החג כו'

מהיר

קלז

[אד"ש]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד זירוז הו"ל הספר על שו"ע אדה"ז – שדיבר על כך עם ר' יהושע מונדשיין שאמר שעוסק עתה בה"מבוא", ועם הסידור בדפוס מתרחבת היריעה בהוספות והערות (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח) :

פשוט שכתבי ש(חשש) כן יהי' לפני כו"כ חדשים, לא הייתה כדי להגיד העת"ל

כ"א בשביל לעשות – שלא יהי' כן לעת"ל

מהיר

קלח

[אד"ש]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענות ע"ד זירוז הו"ל הספר על שו"ע אדה"ז – אשר ר' יהושע מונדשיין מציע שאולי כדאי להדפיס את הספר לקראת יום הבהיר י"א ניסן בלי ה"מבוא", ואח"כ להשלים (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח) :

תלוי ב"גדרו" של קהת – האם חל על קה"ת מחז"ל דחבר אינו מוציא מתח"י דבר שאינו מתוקן

קלט

[אד"ש]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענות ע"ד זירוז הו"ל הספר על שו"ע אדה"ז :

"טלפנתי עתה להר"י שי' מונדשיין ואמרתי לו, שיהי' מה צריך להיות הספר כרוך לפני י"א ניסן, ובאם אי אפשרי הדבר, אזי נאלץ לקחת אחת מהרשימות הקיימות כבר – בהוספות לשו"ע אדה"ז, ס' הק"ן וס' התולדות אדה"ז (אף שרשימות אלו משובשות ובלתי מושלמות), להוסיף עליהן צילומי השערים ולהדפיסן בקוני בפ"ע.

וע"ז השיב, שהאפשרות היחידה שיהי' הסי' כרוך לפני י"א ניסן הוא: (א) שלא יכנס בו מבוא, שעדיין לא סיים. (ב) לא יכנסו בו המחקרים בקשר לשינויי הצנזור, שעדיין לא סיים. (ג) לא יכנסו בו המחקרים בקשר למחברי המ"מ שעה"ג, שעדיין לא סיים. (ד) שיקח חופש לשבוע מעבודתו בספריה (שיקבל תשלום מקה"ת) ויסיים עריכה סופית וההגהה. וישאר שבוע להדפסה וכריכה – לאחר שיצא לגמרי מידיו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

באם עכ"פ בחודש ניסן יהי' כהנ"ל בשלימות – בלית ברירה להסכים על ההארכה הזו

מהיר

קמ

[אד"ש]

מענה להתעסקים בהכנה לדפוס דמאמרים הבודדים דאדמו"ר מהרש"ב שהגיעו לאחר הדפסת ספרי המאמרים אליו שייכים (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 35):

כ"ק אדמו"ר שליט"א אישר את השם "ספר המאמרים ליקוט", וכתב:

לחכות אולי יתוסף עוד עד כהאפשרי שיוכלו ללמוד בזה אור לב' ניסן

קמא

[אד"ש]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שהכניס את ס' התניא שנדפס במקנס מרוקו (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 185. וראה לקמן מענה קמו); (2) להשליח ר' שלום יעקב חזן על דו"ח מפעולות בית חב"ד רסיפה ברזיל בחג הפורים, וכן ע"ד התחלת בניית המקוה ("בית משיח" גליון 920); (3) לר' שלום דובער פרידמן שהכניס ספרי תניא שנדפסו בערים וונציא, בולוניא, פירנצא ("בית חיינו" תשד"מ גליון 11); (4) להרב דוד ראסקין על דו"ח מ"מבצע פורים" כולל בבתי-אסורים ("בית חיינו" שם); (5) להשליח ר' אברהם קארף על מכתבו (מהעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לימי הפורים אשר ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר
– כפשוטו, וככל דחז"ל בזה –

כן תהי' לנו.

אזכיר עה"צ.

קמב

[אד"ש]

מענה לא' שכתב שסובל מדי-פעם בפתאומיות מפחדים ובכיות (ס' יומן
"רישומה של שנה" ע' 184) :

באם לא נבדקו במשך י"ב חדש האחרונים, לבדוק התפילין והמזוזות.
וכעצת רב מורה הוראה דעתנו.

אזכיר עה"צ.

קמג

[אד"ש]

מענה למשפחה שביקשו ברכה בקשר להעתקת מקום מגוריהם מניו
יארק לפלארידא (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 184) :

העתקת מקום בשמירת שבת ויום טוב, יהי משנה מקום משנה מזל
לטובה ולברכה.

קמד

[אד"ש]

מענה להרב יצחק דוד גרוסמן על מכתבו בקשר ל"דינר" שעורך בקרוב
לטובת רשת המוסדות "מגדל אור" שבניהולו. זמן קצר לפני כן הודפס
ס' התניא בעיר מגדל-העמק בסיועו של הנמען מרא דאתרא (ס' יומן
"רישומה של שנה" ע' 184) :

יהא בשעטומו"צ וזכות הדפסת ס' התניא וכו' יעמוד, אזכיר עה"צ.

קמה

[אד"ש]

מענה להשליח ר' לוי וילימובסקי מנהל בית חב"ד חולון אה"ק על דו"ח מפעולותיו ותכניותיו (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 185):

(1) במובן כעצת עסקני אנ"ש שיחי' באה"ק

(2) דו"ח ופ"נ נת' ות"ח ת"ח והמצו"ב ודבר בעתו וכו'.

מצו"ב לצדקה שם.

כן יבקש משקה בהתוועדות.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 118 שקל לצדקה באה"ק, ו-200 דולר כהשתתפות בחובות בית חב"ד]

קמו

[אד"ש]

מענה ליהודי תושב צרפת שביקש ברכה עבור זוגתו החולה במחלה בדם (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 185):

דיוק בכשרות האכילה ושתי'.

אעה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 11 דולר].

קמז

[אד"ש]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שהכניס את ס' התניא שנדפס במקנס מרוקו (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 185):

מצורף 20 דולאר

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קמא).

קמח

[אד"ש]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין על דו"ח ואלבום תמונות ממחנה-החורף במרוקו, ומהפעולות בענייני כ"ק אדמו"ר שליט"א בעיר מקנס (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 185. תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט) :

הדו"ח וכל המצו"ב והאלבום נת' ות"ח כן יבש"ט תכה"י.

קמט

[אד"ש]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שהכניס תמונות משיעור התניא בעיר מקנס מרוקו שנכחו בו מאות אנשים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 185) :

נת' ות"ח ת"ח אזכיר עה"צ. ויבש"ט.

קנ

[אד"ש]

מענה לא' שביקש ברכה עבור אחד החולה במחלה נדירה ומאושפז בבית הרופאים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 186) :

בדיקת התפילין (בפרט של יד) והמז'. דיוק בכשרות האכו"ש, אזכיר עה"צ.

קנא

[אד"ש]

מענה לא' מאנ"ש (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 186) :

הוספה בבטחון ובמילא בשמחה, אעה"צ.

קנב

[אד"ש]

מענה לאיש-תקשורת מאה"ק שכתב מספר שאלות, ובין השאר שאל מדוע אין כ"ק אדמו"ר שליט"א עולה לאה"ק. בתוך הדברים ציין גם שהוא רואה עצמו כיהודי חילוני (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 186):

[. . .] כל איש ישר הולך ושנראה לו שיכול לעשות משהו לזולתו – עליו החובה להיות נמצא במקום שיכול למלאות הנ"ל ובמידה הכי גדולה ולא במקום שנוח לו יותר.

בעת מ"ת גזר בורא העולם וכל אשר בו – ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש ומאז בטלה מציאות דיהודי חילוני, אלא שנתן השם הבחירה לאדם: המתנהג יומית ו"אוכל" רק "מאכלים" בריאים המחזקים אותו בגו"ר, או ש"אוכל" גם "מאכלים" מזיקים בכל – כיון שמכוסים ב"שכבת סוכר", וד"ל.

קנג

[אד"ש]

מענה ליהודי תושב מאנטרעאל קנדה ("בית חיינו" תשד"מ גליון 14):
 ילמוד ס' חוה"ל ש' הבטחון, ועוד וג"ז טוב ונכון ילמדו לאחרים. (הספר מועתק לאנגלית).

קנד

[אד"ש]

מענה למרת טעמא גורארי בקשר לספר "אורה" שמו"ל בקשר לנשי ישראל (תשורה וויינפעלד כ"ח סיון תשע"ח, והעתקה):

על מה שכתבה: "מה שמשפיע עלי קשה הוא הלחץ בזמן", כתב:

!?! – כשהענין "אורה" והזמן "אדר" – ה"ז עפ"י פס"ד תורתנו, השפעה של אורה ודריבוי בשמחה וזירוז והקשה שבדבר הוא (כמדובר לאחרונה כמה פעמים) – קושי המשא של כפליים דאב"ט ומרגליות. ואשרי חלקן.

אזכיר עוה"פ עה"צ.

מצו"ב השתתפות סמלית.

להחזיר

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 18 דולר].

קנה

[י"ז אד"ש]

ממענה להרב יעקב עמנואל שוחט בקשר לתרגום ה"הגדה של פסח" לאנגלית שערך, ובתרגום שם השם כתב "Hashem" (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 184. לקו"ש חכ"ד ע' 410):

[. .] אין שמים לב לענין עקרי במצב ההוה המציאות היא שכו"כ אומרים רק התירגום.

באמירת תיבת "השם" אין בזה שם כלל, באמירת תיבת "לאָרד" עאכו"כ G-D פס"ד אדה"ז שיש בזה קדושה ויותר מזה.

קנו

[ח"י אד"ש]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו: "מצו"ב מכ' שבדעתינו לשלוח ל . . וכ"ז לאחר הדיבור עמו כמה פעמים. המכ' הי' למראי עיניו של הרב ח.מ.א. שי' חדוקוב" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

כפשוט שייך להנהלת [צעירי אגודת חב"ד]

להחזיר המצו"ב

קנז

[כ"ד אד"ש]

מענה להשליח ר' יהודה לייב ראסקין (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 185-6. תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

[1] במכתבו כתב: "בהמשך להדפסת התניא בשפה הערבית הבאתי כעת הפרוס (עלי ההגהה) מהתחלה ועד סוף פרק כ"ה בחלק א' בתניא, שלמדתי ביחד עם הרב דוד בוסקילה בעזרת התרגום בצרפתית ובעזרת הביאורים בתניא של הר"י שי' ווינברג שמתורגם ללה"ק. והנני מוסר כאן בנ"י. לבית דפוס אופזעצן כי שם במרוקו א"א לעשות זה, ואח"כ אי"ה לסדר שם באופסעט כמו שסדרתי אגרת התשובה. והנני לשאול מכ"ק שליט"א: א) אם אפשר בשער-בלאט לכתוב שנת הארבעים להילולא והסתלקות הרב המקובל ר' לוי יצחק נ"ע, כי בכל פעם שהנני מדפיס משהו במרוקו הנני מזכיר את ההורים של כ"ק שליט"א – ככה הדפסנו כעת בסוף התניא של מקנס ככה נדפיס אי"ה בשארי התניא העומדים להדפיס – בהיות שזכיתי לראותם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) באפשר, אבל רק בהשער הראשון – דמוזכר רק אוצה"ח – ולא בזה שהוא העתק השער דאדה"ז.

(2) הרה"ג והרה"ח (המקובל).

[2] במכתבו כתב: "אם אפשר . . . (ב) להוסיף בהתחלה קטע משיחת כ"ק שליט"א מש"פ שמות מבה"ח שבט תשל"ז שהי' מדובר אודות התניא בשפה הערבית, סידר ועיבד וכו' ר' דוד שי' פלדמן מהנחות בלה"ק וג"כ הוסיף מראי מקומות. אבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שאזכה להדפיס בלי שום מניעות ועיכובים מבית ובחוץ, ושאזכה להביאו ליום ההילולא הארבעים כי מנ"א ה'תשד"מ".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) בהוספה בסופו.

מצורף בזה לצדקה (החילוף) במדינתם.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שלשה מטבעות של חצי דולר מכסף טהור].

קנח

[כ"ה אד"ש]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ (מצילום כתי"ק – תשורה ווילענסקי י"ד כסלו תש"פ):

[1] במכתבו כתב: "אע"פ שיום הולדתי הששים ותשעה לאויוש"ט יחול אי"ה רק בעוד עשרה ימים בש"ק ה' ניסן, אקדים לבא לפני כסא כ"ק אד"ש לפני שבת מברכין ניסן".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ את התיבות "שיום הולדתי", וכתב:

מנהגי

[2] במכתבו כתב: "והנה חלפה כצל עובר השנה שעברה וה"מאזן" השנתי של כותב השורות האלה לדאבון נפשי אין בו לשמוח ולשמח בנוגע לתורה ועבודה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

דו"ח ופנ"נ ות"ח על הבשו"ט כן יוסיף לעת"ל.

כמובן תמהתי ביותר על כתבו [והנה חלפה כצל עובר השנה שעברה]

אלא שנפל ברעיוני שמובן ע"פ דברי אדה"ז (תו"א ד"ה שה"מ גו' כחולמים) דקאי על זמן הגלות ואמחז"ל דאין חלום בלא דב"ט (אפילו דיוסף); והצל – הוא צילא דמהימנותא (הפצת התומ"צ ועד לחוצה) ו"עובר" – דב"ט. ואתו הסליחה.

להחזיר המצו"ב (שג"ז מאשר הנ"ל).

קנט

[כ"ה אד"ש]

מענה למארגני "מלוה מלכה" במוצש"ק תזריע לטובת בנין "הכנסת אורחים" ומקוה-טהרה המרכזית של שכונת קראונהייטס (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 180):

הזכרתי היום כ"ה אד"ש על הציון ויה"ר שיהא בהצלחה.

קס

[כ"ח אד"ש]

מענה לר' דוד דייטש שהכניס מכתב א' העסקנים שבו כותב ע"ד בנין מסויים שנקנה בשכונת קראונהייטס ומלכתחילה הייתה הסברא לעשות שם מלון, אך לאחמ"כ החליטו שהמקום מוכשר למוסד חינוך; ועתה עומדים בדברים עם מוסד חינוך "אהלי תורה" שהם יעברו לבנין האמור, ובנין 667 איסטערן פארקוויי ששם שוכן חלק מהמוסד, יוסב למלון (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' פסח שיי לאופער וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את הקטע: "ומובן שאנו נעשה את תכניותינו בבנין 667 א.פ. כנ"ל לעשות מלון חוץ מהאולמות שישנם שם כבר", וכתב:

אינו מסוגל לזה כלל וכלל כפשוט

קסא

[חורף]

מענה לא' שצייר לפי דמיונו ציור של אדמו"ר האמצעי – בדמיון מסויים לאדמו"ר הזקן, וציור של אדמו"ר מהר"ש – בדמיון מסויים לאדמו"ר מהריי"ץ ("בית חיינו" תשד"מ גליון 24):

חס וחלילה וח"ו לצייר תמונות ע"פ הדמיון ולייחסם לרבותינו נשיאנו.

קסב

[ער"ח ניסן]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו ע"ד סידור 83 ימי חינוך ע"י בית הנבחרים באלבאני נ.י. בקשר עם יום הבהיר י"א ניסן, ובמשך המעמד ידפיסו שם את ס' התניא בארגונו של השליח דשם ר' ישראל אליעזר רובין, והכניסו את מה שהכין להדפיס בסוף ס' התניא (מצילום כתי"ק – קובץ "Education Day" שי"ל ע"י מערכת הספר "ועבדי דודי"):

[1] על מה שכתבו: "ומצו"ב מה שרוצה לדפוס בסוף התניא", כתב:

– בטח יוגה ע"י היודע אנגלית צחה כו'

[2] על מה שכתבו : "והננו מבקשים ברכה להצלחה וכו' בכהנ"ל", כתב :

אזכיר עה"צ [להצלחה רבה וכו' בכהנ"ל]

קסג

[ער"ח ניסן]

מענה לר' אהרן דוב הלפרין שהכניס את ביאור כ"ק אדמו"ר שליט"א בסיפור הגמרא "קם רבה ושחטי לרב זירא" שמתכוון להדפיס בעיתון "כפר חב"ד" שבעריכתו, לאחר שקיבל הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א והוראתו שידפיס זאת בצירוף ההוספות שידוברו בהתועדות הבעל"ט, דש"פ תזריע (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 184) :

נת' ות"ח (על ההשתדלות וכו'. ברישום על הסדר דהענינים וכו').

בע' ג (דהמצו"ב) שו"ה זירא – צ"ל רבה.

חבל שלא הכניסו שגם ר"ז הי' כהן. – ירושלמי ברכות פ"ז ה"ג. פ"ח ה"ה. ועוד.

קסד

[ד' ניסן]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו : "ר' . . . וזוגתו . . . מוויליאמסבורג שנתקרב ללויבאוויטש, נדבו \$500 על הדפסת הסטיקערס שיוכלו להדביק בסידור וכו' אודות הריני מקבל . . . אך צדיקים . . . ומצו"ב מה שכבר הדפיסו 6,000 ועוד אי"ה ידפיסו 18,000. ובקשו לכתוב אודותם לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולבקש ברכה שיפקדו בזח"ק בקרוב ממש" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם) :

וגדול הזכות וכו'

קסה

[וי' ניסן]

מענה למערכת קובץ הערות וביאורים אהלי תורה שכתבו :

הננו רוצים להכניס קטע דלהלן בהקובץ דהערות וביאורים די"א ניסן – ש"פ אחרי, שבת הגדול אי"ה . .

בגליון הקודם סי"ט, הובא מה שנת' בשיחת ש"פ החודש "שדוהק לומר שהסיפור עם אדה"ז ור' אברהם המלאך בנוגע "בייגל מיט פוטער" הי' כמה פעמים, ומסתבר שקרה (רק) פעם אחד".

וזכינו שכ"ק אדמו"ר שליט"א העיר בכי"ק על הערה זו: (1) במקום התיבות "שהסיפור עם" כתב "שהמעשה ד", ובסוף הקטע הוסיף: "לע"ד המאורע דרבה ור"ז".

ויש לבאר בדרך אפשר כוונתו הק' – שמביא עוד דוגמא וקצת ראי' (שלא נתבארה עד עתה) שמאורע זה (שכמעט הגיעו לכולות הנפש ממש) אירע רק פעם אחת, מסיפור רבה ור"ז, שלשנה הבאה לא רצה ר"ז לעשות דבר זה עוד הפעם, כי "לאו כל יומא מתרחיש ניסא"; דכשם שהי' אצל ר"ז, כך הוא גם בסיפור אדה"ז וכו'.

ומה שתיקן מ"סיפור" ל"מעשה", בפשטות הוא תיקון הלשון, כי סיפור אינו "קורה", אלא מספרים אותו (וסיפרוהו כמה פעמים), ומה שקורה הוא ה"מעשה", והוא הי' רק פעם אחת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק) – תשורה חאריטאן י"א סיון תשס"ב):

על מה שכתבו: "ומה שתיקן מ"סיפור" ל"מעשה", בפשטות הוא תיקון הלשון כו" – מחק את מה שכתבו "תיקון הלשון" והמשך הביאור, וכתב:

כי הכותב "בנה" ע"ז הלשון סיפור קושיא! (והמערכת לא העירה ע"ז):

שהרי [סיפרוהו כמה פעמים]!! וכוונתי לדעתו – שסיפרוהו פ"א!!

"ולהעיר" – ההתועדות היא באידיש ופשיטא שלא נאמר "סיפור"

קסו

[ערב יום הבהיר י"א ניסן]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב – בקשר להספר על שו"ע אדה"ז :
 "מצו"ב נוסח השער וה"פתח דבר" ששולח הר"י שי' מונדשיין, ושואל
 אם לתת התאריך י"א ניסן.
 הספר כולו כבר מוכן על לוחות ההדפסה, ואולי יגיע לכאן צילום במשך
 היום.

כ"ז חוץ מהגליון הראשון, שיכלול את המבוא, ותקוותו לסיים במשך
 חודש ניסן, על פי ההארכה שניתנה לו.

ליתר פרטים, אעתיק בזה קטע ממכתבו מה' ניסן :

בעוד שעות ספורות יוגמר אי"ה העימוד של הספר (162 עמ') דהיינו בלי
 המבוא.

זה לי כמעט כשבוע שאני עובד בבית הדפוס יומם ולילה ממש, אני לן
 בכפר חב"ד, ונסעתי ירושלימה רק ליום ששי-שבת."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז
 כסלו תשס"ח) :

[לתת התאריך י"א ניסן] – בתקוה שזה יבטיח [לסיים במשך חודש ניסן,
 על פי ההארכה שניתנה לו]

מצו"ב השתתפות בהוצאות הזירוז – \$ 100

אזכיר עה"צ

קסז

[ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת קובץ הערות
 התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובצים שהו"ל במשך קייץ
 תשמ"ג וחורף תשד"מ מכורכים (ס') "והאר עינינו בתורתך" ע' ריז. ס'
 יומן "רישומה של שנה" ע' 207] :

ת"ח על הברכות,

וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

חגה"פ כו"ש.

אזכיר עה"צ.

קסח

[ניסן]

מענה כללי-פרטי (נוסף) דימים אלו [בין השאר – למערכת קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובצים שהו"ל במשך קייץ תשמ"ג וחורף תשד"מ מכורכים (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' ריז. ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 207)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעיתו – ביום י"א – נשיא לבני אשר – בניסן, חדש הגאולה.

ביום הששי – יום שהוכפל בו טוב

אזכיר עה"צ.

קסט

[ניסן]

מענה למארגני התועדות חסידים ליל ש"פ אחרי מוצאי יום הבהיר י"א ניסן ב-770 ("בית חיינו" תשד"מ גליון 15):

אזכיר על הציון שיהא בהצלחה וכו'.

קע

[ניסן]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שהכניס את קובץ "שאלות פירושם וביאורים" חוברת א שהו"ל לכבוד יום הבהיר י"א ניסן (הקדמה לקובץ "שאלות פירושם וביאורים" חוברת ב):

נת' ות"ח. אזכיר עה"צ.

קעא

[ניסן]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא שהכניס את ספרו "יחי המלך" המוכן לדפוס (סי' "מבשר טוב" ע' עב. קובץ "לקט מענות קודש בעניני משיח וגאולה" ע' 12. והעתקה):

לטלפנו בשמי:

כנראה עושה עצמו אינו מבין מה שעניתי מאז שאפשר להזיק כמה רח"ל לחב"ד ולהפצת המעינות על ידי כתיבה בענין כו' – שכוונתי היתה בעיקר אליו וד"ל.

והנני מזהירו שיפסיק לדבר או לכתוב ועאכו"כ להפיץ ועאכו"כ להדפיס – בעניני משיח – הן בשמי והן בשם אחר על ידי שליח וכיו"ב – או באיזה קונץ שיהי' ובאיזה סגנון ואופן שיהי' ואם ח"ו יעשה משהו בזה ידע ברור שזהו מלחמה נגדי בפרט ובכלל. פשוט שהנ"ל כולל פירוש על עניני משיח שברמב"ם או ספרים אחרים ומאמרי דא"ח וכל כיו"ב.

[נראה לקמן מענה רמד. ליקוט מענות קודש תנש"א מענה תשלח. תשנ"ב מענה צ].

קעב

[י"ז ניסן, א' דחול המועד פסח]

מענה למערכת קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שכתבו:

"בהמשך למ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א על מה ששאלו בהגליון (הערה"ת ואנ"ש – מאריסטאון) דימים הראשונים דחגה"פ אות ד', דבהגדה כתוב: "הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים", ולכאורה הרי המצות אכלו ביציאתם ממצרים, ולא כשהיו עדיין במצרים.

וע"ז ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א לפ' בא (יב, ח) שכתוב "ואכלו את הבשר בלילה הזה עלי אש ומצות על מררים יאכלהו" ושם מפורש שהמצות אכלו כשהיו עדיין במצרים [ראה צילום כתי"ק – סי' "והאר עינינו בתורתך" שם ע' קצט].

והנה כעין זה מצאנו בפ"י היעב"ץ וז"ל: ". . . גם ודאי כבר אכלו מצות בלילה זו בארץ מצרים עם הפסח קודם שיצאו ונתגרשו, ככתוב על מצות ומררים יאכלהו". עכ"ל.

אבל ב"זבח פסח" (להאברבנאל) כתב וז"ל: "הטעם הרביעי שנקרא לחם עוני לפי שבמצרים אכלו בני ישראל מצה עם הקרבן פסח כמו שנאמר על מצות ומררים יאכלהו, ולכך נאמר די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים וקאי על אכילת אותו הלילה. אך גם זה אינו שוה לי, כי הי' ראוי לומר די אכלו אבהתנא ביציאתם ממצרים ולא בארעא דמצרים שמורה על ההרגל והתמדה כל זמן ישיבתם שם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – סי' ו'האר עינינו בתורתך" ע' ר):

[1] על מה שהביאו מפירוש היעב"ץ ומפירוש זבח פסח להאברבנאל, כתב:

לא אני כיונתיו [בפי' היעב"ץ]

ולא השואל כיוון [ב"זבח פסח" (להאברבנאל)]

[2] סימן בעיגול חתימת "המערכת", וכתב:

דוקא מסי' רד"ה מצה זו – לא העירו!

קעג

[אור לכ"ף ניסן, ד' דחול המועד פסח]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למסור להרב פנחס מנחם אלתר (לימים האדמו"ר דגור) – בהמשך להמדובר ביחידות שלו אור ליי"ג אד"ר, ע"ד השלמת מסכתות החסרות בלימוד דף היומי דירושלמי, ע"י לימוד אותן מסכתות במשניות (מצילום כתי"ק – תשורה אבצן ג' שבט תשס"ה):

ה"ז ענין שלפענ"ד דבר האבד ושהזמ"ג ולכן כותבני בחוה"מ –

הגעתני ידיעה ע"ד קס"ד דקביעת יום הסיום דהירושלמי בי"א אייר (ובהוספת רק פ"א)

והנה עפ"ז – רוב דסדר טהרות לא נכלל – לא בלימוד דדף הבבלי ולא – דהירוש'

באם "יגלגלו" הסיום ליום זכאי – תשלומין דחה"ש (וגם – יום הילולא בבית גור)

זמן לכלול כהנ"ל

עכ"פ – באם יגלגלו ללג"ב – יכללו המסכת שמסיימת את הש"ס

בהסיום

ואת כת"ר הסליחה – שנדרשתי ללא שאלוני
(וכיון שכבר התחלתי בנדו"ז פא"פ – לפענ"ד מוכרחני "לגמור" הנ"ל).

קעד

[כ"ג ניסן, אסרו חג הפסח]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך לתקנת לימוד הרמב"ם ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות אחש"פ: "האם כדאי להתעניין באפשרות סידור שיעור יומי כללי בס' היד, ע"י הטלפון וכיו"ב? היינו שאתמסר במשך שנה הבע"ל במשך רוב היום ללימוד הרמב"ם" (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ה):

!?

כפשוט, ימשיך בעבודתו דע"ע (ובהוספה?)

קעה

[ועש"ק תזרי"מ, כ"ה ניסן]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני מנהל ישיבת "מחנה ישראל" פטרופוליס ברזיל על דו"ח שכתב (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 461):

נת' ות"ח על כל הבשו"ט הנ"ל – כן יבש"ט לעת"ל ובהוספה.

כולל – שמוסיפים בעבוה"ק הוא וכב"ב שי' ומתוך ביטחון אמיתי ושמחה וט"ל וה' יצליחם.

אזכיר עה"צ.

קעו

[כ"ז ניסן]

מענה לא' שכתב שאלות בהקדמת הרמב"ם לספרו – בקשר להתחלת לימוד הרמב"ם ביום זה ע"פ תקנת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות אחש"פ (מצילום כתי"ק – קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ קרח תשע"ה (גליון א'צ). ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 8):

[1] במכתבו כתב: "תמוה למה לא מוזכר מבין תלמידיו של רבי עקיבא הרשב"י, ואולי זהו השמעון סתם שמוזכר מבין חביריו של רבי מאיר שהי' תלמיד ר' עקיבא, רבי יהודה ר' יוסי ור' שמעון".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "ואולי" וסימן בעיגול ובחץ את התיבות "זהו השמעון", וציין: (2)

[2] במכתבו כתב: "כנראה שהשגת הראב"ד על הרמב"ם הי' מקנאה ואינני מבין למה הדפיסו זה בתוך הרמב"ם ובפרט אחרי שהרמב"ם נתפרסם כמפורסם ואמיתי".

על התיבות "שהשגת הראב"ד על הרמב"ם הי' מקנאה", כתב:

ח"ו

וראה שה"ג להחיד"א (ראב"ד הג') (3)

[בקשר לתקנת לימוד הרמב"ם – ראה גם לקמן מענות: קעח, קצח, רד, ריד, רטו, רכט, רלב, רמט, רנז, רסו, רפה, רפח, שב, שז].

קעז

[כ"ח ניסן]

מענה לא' מאנ"ש שכתב שמתחילים את ההכנות לנסיעתם בשליחות (ראה לעיל מענות סא, סט), ושאל: (1) האם לקנות שם דירה או לשכור; (2) האם – כהצעת השליח דשם – לשהות במשך חודש מנ"א במחנה-הקייץ אשר שם (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בכ"ז כעצת ידידים מבינים

אזכיר עה"צ

קעח

[שלחי ניסן]

מענה להנהלת א' הישיבות על שאלתם – בהמשך לתקנת לימוד הרמב"ם – בנוגע ללימוד הרמב"ם במשך סדר הישיבה ("בית חיינו" תשד"מ גליון 17. סי' "והאר עיינו בתורתך" ע' רסג):

לימוד משנה תורה אינה שייכת לסדר לימוד דישיבה, כמובן.

קעט

[בדר"ח אייר]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על ההודעה ע"ד התועדות השנתית שלהם ביום ב' אייר (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 211. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד") :

לכתחילה אריבער (הכרזה בשעתה – באופן דנתינת כח לדורות)

אזכיר עה"צ

קפ

[לאחר ש"פ אמור, ג' אייר]

מענה למערכת קובץ הערות וביאורים אהלי תורה שהכניסו השמטה להערה (שכתב הרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי) בהמבואר בהתועדות ש"פ אמור – שנתבאר שהקדמת הרמב"ם פסוק לפני התחלת כל ספר הוא בהתאם לזה (שכותב בהקדמתו לספרו) "שהאדם קורא בתושב"כ תחלה ואח"כ קורא בזה ויודע ממנו תושבע"פ", והפסוקים מני"ך שמקדים הוא לפי שהם פירוש וביאור לחמשה חומשי תורה :

"השמטה להערות וביאורים אהלי תורה דש"ק (גליון ל"ז) ס"י ט"ז סוף אות א'.

אבל אכתי יל"ע, דאי נימא שנתכוון שצריך ללמוד מקודם רק חמשה חומשי תורה ולא נביאים וכתובים לפני ספרו, א"כ איך כותב בהל' דעות פ"ז ה"א : "צא ולמד מה אירע לדואג האדומי", ועד"ז בהל' ע"ז פ"ב ה"י : "ולא קרעו אליקים ושבנא אלא מפני שרבשקה הי' ישראל מומר", ועוד מקומות כעין זה, ואינו מפרש בזה כלום, דמזה לכאורה משמע דספר זה הוא לאלו שכבר למדו נביאים וכתובים? ויל"ע".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע' שיד) :

על מה שכתבו : "השמטה להערות וביאורים" – סימן בעיגול תיבת "ביאורים", וכתב :

?

עדיפי הו"ל להקשות התחלת כל הספר בפסוק מתהלים ולא מציין מקורו!

קפא

[תחלת אייר]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו נוסח הזמנה של אירוע-התרמה שמארגנים שתכלול גם מכירת חפצי יודאיקה (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם. סי' "שליחות כהלכתה" ע' 637):

[1] סימן בעיגול את מה שנכתב:

ש-ד-י "The mezuzah is formed out of the three Hebrew letters designed to appear as though they are wrapped around the parchment".

וכתב:

!! (1)

[2] סימן בעיגול תיבת "Champagne", וכתב:

!! (2)

קפב

[ה' אייר]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על מכתבם – בהמשך להמענה שקיבלו ע"ד מה שנכתב בההזמנה שהכניסו ע"ד מזוזה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] במכתבם כתבו שיכניסו בכל נרתיק מזוזה כשרה בפנים, וכתבו ששאלו את הרב זלמן שמעון דווארקין ואמר שזה טוב.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) האמרו לו שהשפופרת של מתכת

[2] במכתבם כתבו שמצרפים נרתיק אחד של כסף ואחד מצופה זהב, ובתוך כל אחד מהם מזוזה כשרה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(4) נת' ות"ח ת"ח

קפג

[אור לוי אייר]

מענה לאי מאנ"ש שכתב שלאחר קבלת מענות כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להצעת השליחות – "כעצת ידידים מבינים אזכיר עה"צ" (לעיל מענה סא), ועל ההודעה שייעצו לחיוב הי' המענה – "אזכיר עה"צ" (לעיל מענה סט) – נזכרו במענה שקיבלו לפני כמה שנים, על שאלתם האם להשאר במקומם ולהמשיך בעבודתם בקודש או להתעניין בהצעות הבאות – והי' המענה להשאר ולהמשיך בעבודתם בקודש. וכתב שייעצו לו לכתוב לכ"ק אדמו"ר שליט"א עד"ז ולבקש הוראתו הק' בזה, וכתב שכפי שיורה כ"ק אדמו"ר שליט"א כן יקיימו בשמחה ובטוב לבב (מהעתיקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

במענה למכ' [אור לוי אייר, ה'תשד"מ] **בכהנ"ל** ["כעצת ידידים מבינים אזכיר עה"צ"]

קפד

[וא"ו אייר]

מענה לר' שלום דובער לוי' על מכתבו (בתאריך כ"ח ניסן) בקשר להספר על שוי"ע אדה"ז, בו כתב:

"בקשר לר"י שי' מונדשיין, הריני מזרזו כל כמה ימים בטלפונים, מכתבים וע"י הר"י וילהלם שי' שנמצא עתה בירושלים, בפעם האחרונה דברתי אתו שלשום במוצש"ק, והשיב:

(א) בקשר לפנים הספר (262 ע'), את זה סיים איזה ימים לפני י"א ניסן, והדבר יצא מתחת ידו. הוא מזרז את הנהלת קה"ת בכפר חב"ד על ההדפסה לפועל [גם אני כתבתי להם פעמיים], אך לפועל אין לו שום קשר לזה.

(ב) בקשר למבוא: כל פרק שהוא מסיים הוא מוסר מיד לסדרו בדפוס. על השאלה שלי, אם יהי' מושלם לסוף ניסן, השיב: אני משתדל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

סימן בעיגול ובחץ את חתימת הנמען "שלום דובער לויך", וסימן שני קווים תחת ציון התאריך "ב"ה כ"ח ניסן", וכתב:

לאחרי "בירור" "אי ההבנה?!" שבהנ"ל

מהו המצב בוא"ו אייר?

קפה

[וא"ו אייר]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד התקדמות הו"ל הספר על שו"ע אדה"ז – אשר ר' יהושע מונדשיין במשך כל הזמן לא הלך לעבודתו בספרי', ויושב בביתו וכותב את ה"מבוא" וכל פרק שגומר לכתוב מוסר מיד לדפוס, ונשארו לו עוד עמודים אחדים לכתוב (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בקו ובחץ את ציון התאריך "ב"ה ו' אייר", וכתב:

הזוכר (הכותב שי') שכתב לי שבאלול הי' גמור הכל לבד המבוא

בטח יטלפנו ביום א' עה"פ

קפו

[ט' אייר]

מענה לא' שכתב ע"ד בני זוג הדורשים מבתם לבצע הפלה ר"ל (לקו"ש חכ"ד ע' 430):

לדבר על לבם האמת כמו שהיא – שדרישת הורי' לעשות הפלה היא כפשוטה – שהבת תי' תהרוג ר"ל את ילדה.

והם – יהרגו את הנכד שלהם ר"ל

ועד סוף ימי חייהם יוחקק בנשמת כאו"א מהם שעשו זה.

ובודאי ישללו הנ"ל בהחלט.

אזכיר עה"צ.

[וראה לקמן מענה קפת].

קפז

[י"א אייר]

מענה על מכתב מר יעקב ליכטנפעלד ומר לואיס מאיר – ראשי הקהילה היהודית בעיר קוצ'מברה בולביי – בו פנו בבקשת עזרה בקשר למצב הרוחני הירוד של הקהילה (מצילום כתי"ק – תשורה קאטלרסקי ג' מרחשון תשע"ד):

הידוע עד"ז (קאטלרסקי שי'?)

[המזכיר רחמ"א חדקוב מסר את המענה ע"י הטלפון, ועל הקו הי' כ"ק אדמו"ר שליט"א ואמר: "אויב ער ווייס, וואס האט ער געטאן פאר זיי? און אויב ער ווייסט ניט, ווי קומט עס אז עס זאל זיין א מדינה וואו דו ביסט אחראי, אז דו ווייסט ניט וועגן דעם?"]

קפח

[י"ג אייר]

מענה לא' שכתב ע"ד בני זוג הדורשים מבתם לבצע הפלה ר"ל (ראה לעיל מענה קפו) – על מכתב נוסף בנושא (לקו"ש חכ"ד ע' 430):

יאמר לו אותם הדברים ובהוספה שע"פ הנ"ל הוא המסית ר"ל עוד כו"כ לרצוח כו'.

ומסיימים בטוב.

אזכיר עה"צ.

קפט

[אייר]

מענה לא' מעסקני חב"ד באה"ק ששאל האם להיענות להצעת אחת המפלגות החרדיות להופיע ברשימתם בבחירות ל"כנסת" הבאה (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 228):

מהנכון שיתעסק במלאכת החינוך שבזה יראה הצלחה מופלגה.

קצ

[אייר]

מענה לא' התמימים שהגיע לחצרות קדשנו ושאל אודות מקום לימודיו בעתיד (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 228):

לחזור לאה"ק

ושם יסתדר עפ"י הוראות המשפיע שי' דתו"ת דכחב"ד

אזכיר עה"צ

קצא

[ח"י אייר, ל"ג בעומר]

מענה לר' הלל דוד קרינסקי שכתב את תכנית שידור ה"פאראד" דל"ג בעומר בטלויזי' בארצה"ב וקנדה (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי כ"ח סיון תשע"ג):

[1] אצל תאריך המכתב: "ב"ה, ט"ז אייר תשד"מ", כתב:

הגיע בלג"ב. והזכרתי אז עה"צ

הבפו"מ?

[2] את גוף המכתב השאיר כ"ק אדמו"ר שליט"א על הציון, ולקח בחזירתו את ראש וסוף העמוד. על שם-המשפחה "קרינסקי" בסוף העמוד, ציין:

ה.ד. שי'

קצב

[ח"י אייר, ל"ג בעומר]

מענה להרב גדלי' אקסלרוד שכתב שהתבקש להתראיין בעיתון מסויים בנושא "מיהו יהודי", ושאל האם להיענות לכך (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 228. "בית משיח" גליון 141):

ה"ה רב וכבר התחיל במצוה גדולה זו ומה השאלה עתה??!

קצג

[כ' אייר]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויין בקשר להספר על שו"ע אדה"ז, בצירוף להוצאה ישנה של "לוח ברכות הנהנין" לאדה"ז (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

כ' אייר: "החדשות" מהרי"מ שי'! כמה פעמים עוררו?

כמדומה לוח ברה"נ המצו"ב – שונה מהמובא בס' דהרי"מ שי'

קצד

[כ' אייר]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שקיבל בקשר להתקדמות הו"ל הספר על שו"ע אדה"ז: "הרי"מ שי' וואלף דיבר עם המדפיס, שהבטיח לסיים היום התיקונים ולמסור לר"י שי' מונדשיין לבדיקה אחרונה. אך עדיין לא סיים. כנראה מחר יסתיים" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

בטח ישאלו מחר להבפו"מ

קצה

[כ"ז אייר]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בקשר להתקדמות הו"ל הספר על שו"ע אדה"ז: "דברתי כעת עם הרי"מ שי' וואלף ושאלתיו מתי יודפס בפו"מ, והשיב: היום עשו העימוד, מחר ביום ד' יעשו בע"ה הפלטות ומחרתיים ביום ה' בע"ה יודפס בפו"מ" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "יודפס בפו"מ", וכתב:

הכל? והכריכה? והשילוח לכאן?

על כל פרט צ"ל התעוררות מעבר לים דוקא

בענין שהי' צ"ל גמור לר"ה העבר!?

קצו

[כ"ז אייר]

מענה לא' מאנ"ש המתעסק בהפצת המעינות שהכניס רשימה של תורמים והסכומים שהבטיחו לתת (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 228):

אזכיר עה"צ שיבוא כהנ"ל בפועל ובהוספה וכו' ולפום צערא אגרא וכו'.

קצז

[כ"ח אייר]

מענה לא' מחברי הנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתב שהציעו לו להיות "טשאפליין" (קצין-דת) בא' מבתי הרופאים (יומן א' התמימים. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

פשוט שלא לקבל ההצעה ופשוט ג"כ שאין לצאגו"ח להיות טשאפליין'ס וכיו"ב – ופליאה גדולה על הקס"ד ויכולים להמליץ על איגוד הרבנים וכיו"ב.

להחזיר המצו"ב.

קצח

[שלחי אייר]

מענה להרב יעקב עמנואל שוחט והרב שמעון אהרן רוזנפלד על דו"ח מפורט מנסיעתם לברית המועצות להפצת היהדות – כולל פעילותם להפצת תקנת לימוד הרמב"ם, בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א אליהם ב"יחידות" ביום פסח שני: "מסתמא דארץ מען אייך נישט מעורר זיין וועגן מאכן דארטן א שטורעם וועגן לערנען רמב"ם" (ס' "דיעדושקא" ע' 495):

ת"ח ת"ח.

קצט

[שלחי אייר]

מענה להתעסקים בהכנה לדפוס דספר "אור התורה" במדבר כרך ו ("כפר חב"ד" גליון 500):

להשתדל ככל האפשרי ויותר שיוכלו ללמוד בס' מכורך לפני חה"ש.

ר

[ערי"ח סיון]

מענה לא' מאנ"ש (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

[1] במכתבו כתב ע"ד יום הולדת השני דבנו, וביקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

מנהגי

[2] במכתבו כתב שקיבל הצעה ללמד בתלמוד-תורה מסויים, וכתב שהתלמוד-תורה הקודם בו לימד מסכימים לכך, והתלמוד-תורה השני מעוניינים בו. וכתב: "ובכן הנני לבקש עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם נכון הדבר שאקבל ההצעה ב. . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

[הנהלת. . . מסכימים שאקבל ההצעה ב. . . ; הנהלת. . . מעוניינים בי] עפ"ז [נכון הדבר שאקבל ההצעה ב. . .]

[3] במכתבו כתב: "יפ"נ: ג' שקלים עבור יום ההולדת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

למל"ח

אזכיר עה"צ

רא

[נעש"ק במדבר, ר"ח סיון]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בקשר להתקדמות הדפסת הספר על שוי"ע אדה"ז: "דברתי כעת עם הר"י שי' וילהלם, שחזר עתה לביתו מהדפוס. יהושע [מונדשיין] עדיין בדפוס, שם עובדים על הספר עד הש"ק, ובמוצש"ק ישתדלו לסיים. לדברי הר"י וילהלם נראה שהוא יוכל להספיק להביאו אתו לכאן, נדפס, ביום ג' הבע"ל" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח) :

ת"ח על ההודעה

ויה"ר שיבוא בפו"מ כנ"ל

רב

[סיון]

מענה לר' שלום דובער לויין שהכניס את הספר "שלחן ערוך אדמו"ר הזקן – ביבליוגרפיה" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח):

אינו מוזכר (בהמבוא) ע"ד כו"ב עלים להל' סוכה (?) – פנים ומסביב שאפילו אינו ודאי וכו' – כדאי להזכירו

ביגד"ת הקרוב כדאי שיכתב ע"ד ספר זה הערכה ושקו"ט כו'

רג

[סיון]

מענה לר' ראובן דונין שכתב שברצונו להכנס ל"יחידות כפשוטה" (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 250. ס' "הטרקטוריסט של הרבי" ע' 9-448):

היתה בי' סיון ויותר מזה, כפשוט.

רד

[סיון]

מענה לר' ישראל דוד נחשון מנהל "ניידות חב"ד באה"ק" (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 251):

דו"ח ופנ"צ כדאי שיהא בכל טנק: ס' היד סהמ"צ וכמה טופסים דהמורה שיעור (מכאו"א מהם).

רה

[סיון]

ממענה לא' המתעסקים בהפצת המעניות באה"ק על שאלה מסויימת (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 251):

[.] וענינים הכלל בכלל – כמובן אין ליחיד מי שיהיה כי אם ע"י הכלל היינו באסיפת עסקני אנ"ש שי' אזכיר עה"צ.

רו

[סיון]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לוי – בצירוף למכתב ר' ברוך מרדכי אנסבכר, שבו מזכיר את הידידות שבין זקנו ר' דוד אנסבכר מוויצבורג ואדמו"ר מהרש"ב, ושואל האם שרדה בגנזי חב"ד התכתבות ביניהם (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מב):

הררשד"ב שי' לוי. צ"ל כמה מכ' – הנדפסו?

רז

[סיון]

מענה להשליח הרב יוסף העכט שהכניס את ספרי התניא שהדפיס בערי מצרים (תשורה העכט כ"ט אדר תשס"ב):

מצו"ב השתתפות הבאת התניא לכאן תק \$

רח

[סיון]

מענה לבחור שכתב: "והתחלתי ללמוד בישיבת בית יהודה ברשות הר' מיכל פיינשטיין שליט"א. במצב היום אני מרגיש רעב רוחני, ובד בבד עם זה כליון כוחותיי" (תשורה סלבטיצקי ר"ח שבט תשס"ח. והעתקה, באדיבות ר' שאול משה שי' אליטוב):

[1] כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "ללמוד בישיבת בית יהודה ברשות הר' מיכל פיינשטיין שליט"א", וסימן קו תחת התיבות "מרגיש רעב רוחני", וכתב:

ויעשה כהוראתו בנוגע לעתידו (1)

בדהת"פ (2)

[2] סימן בעיגול את שם הנמען, וסימן בקו ובחץ את התיבות: "באם תצא תשובה אם אפשר להודיע להתי' שאול משה אליטוב מהקבוצה".

רט

[ח"י סיון]

מענה למרת חנה שמוקלער ומרת חי' שרה מרוזוב שכתבו ע"ד ייסוד "חברה קדישא" שע"י נשי חב"ד מאנטרעאל, וכתבו שהחלו ללמוד את הדינים וביום זה ביצעו את ה"טהרה" הראשונה שלהן, וכתבו: "מיר בעטן דעם רבינס שליט"א'ס ברכה און הוראה אין די ענינים" (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ שלח תשע"ז):

[1] סימן בעיגול תיבת "ברכה", וציין: (1)

[2] על התיבות: "הוראה אין די ענינים", כתב:

כעצת רבני אנש שליט"א בעירם (2)

[3] וכתב:

ומחה ה' דמעה גוי' ובלע גוי' והקיצו ורננו גוי'

רי

[ועש"ק קרח, כ"ב סיון]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בהתועדות דש"פ קרח (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 246):

למה אינו מבאר שמות הנשיאים (לקיחת המטות) כמו בשאר המקומות עד"ז

ריא

[כ"ד סיון]

מענה לא' מאנ"ש "זוכה בגורל" מפאריז צרפת הפותח גן-ילדים בעירו (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 250):

מכתב ודו"ח כולל ב' רשימות ופנ"ג – ות"ח על הבשו"ט כן יבש"ט גם בעתיד מצו"ב השתתפות בסענטר שפותח בפאנטין מאה פרנק אחד \$ לצדקה (החילוף) אזכיר עה"צ.

רבי

[כ"ד סיון]

מענה לאי מאני"ש שכתב: "מציעים לי משרה עבור חדשי הקיץ הבעל"ט ב[מקום-נופש מסויים]. והיא: ללמד עם ילדים (בני 6-7 בערך) ולהתפלל עמם, ולהשגיח עליהם בחלק מזמן משחקם. המשכורת: טו"ב מאות דאלאר. והננו מבקשים עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה האם לקבל ההצעה. ומבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עבורנו. " (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כעצת רבני אנ"ש שי'**אזכיר עה"צ**

[וראה לקמן מענה ריט].

ריג

[כ"ה סיון]

מענה לר' יקותיאל מנחם ראפ בקשר להתועדות למסיימי ה"קורס" הראשון של "ועד המחנכים" להכשרת הורים ומורים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 248):

ויה"ר שיהא בהצלחה רבה**אזכיר עה"צ****ריד**

[כ"ה סיון]

ממענה למערכת קובץ "הדרת מלך" – בימה לפלפולים וחידושי תורה בס' הרמב"ם (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 250):

[1] בקשר לעצם רעיון הקובץ, כתב:

כפשוט . . .**כדאי שיצרפו אליהם וועד המייעץ**

[2] וכן הורה להו"ל קובץ מיוחד בנפרד, שענינה:

ציוני מ"מ ומקורות, שינוי נוסחאות והערות קצרות וכו'

רטו

[כ"ה סיון]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכירות בקשר להמענה (דלעיל) למערכת קובץ "הדרת מלך" (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 363. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 10):

מזכ'

בהתאם לההצעה (סופה) למערכת הדמ"ל

לעורר מערכת הקובץ דאה"ת (שיתדברו עם מאריסאון וביחד) להו"ל קובץ בפע בו יוכנסו כל מה שהו"ל כבר במ"מ וכו' – (כמובן על הסדר ביד)

ולשלימות יוסיפו ג"כ (במקומם) המ"מ שבמפרשי הרמבם מאז והנוספים וכו'

(זהו מזמן לזמן – ובמילא ימשיכו בקובצים שזהו דבר בעתו)

רטז

[כ"ה סיון]

מענה להת' חיים רפפורט שכתב שהוריו ששהו בחצרות קדשנו חוזרים למקומם (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 250):

בטח יסביר לאביו שליט"א שלא יקפיד על הלחץ והשטופעניש שבעת ההתועדות וכו'

לצדקה שם

אזכיר עה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 2 שטרות של 5 ל"יש].

ריז

[כ"ו סיון]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי שהכניס פלפול שכתב בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ קרח ע"ד גדר "כוס חמישי" לשיטת הרמב"ם (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 250):

נת' ות"ח

להחזיר,

ויתדבר עם "מערכת הדרת מלך"

הכדאי להכניס זה בהקובץ

ריח

[כ"ו סיון]

ממענה להת' יוסף יצחק בלינוב בקשר לספר שמו"ל בנושא מכירת חמץ בערב קבלן (ריש סי' "מכירת חמץ בערב קבלן") :

[1] בקשר לעצם ההו"ל ושם הספר, כתב :

[. .] כדאי להוציאו לאור [. .] מכירת חמץ בערב קבלן דפשיט מעלי טפי [. .] הרבה עונג ושמחה [. .] אזכיר עה"צ.

[2] בסימן ד בספרו כתב : "אלא די"ל בזה דכ"ק אדמו"ר הצ"צ בחי' על הש"ס ב"מ (ע"ז) : כאשר מביא דברי הרי"ף שעליו מיוסד תקנת אדה"ז, ציין לעי' בספר שארית יהודה, וכן בשו"ת צ"צ חאו"ח סי' מ"ח ציין לשם, משא"כ בפסקי דינים סי' תמ"ח ס"ק ד' כתב הצ"צ מעצמו "והטעם נלע"ד . . . " משמע שלא ראה מזה בשארית יהודה, אא"כ נאמר שהפסקי דינים כתב מקודם שהי' לו הספר של המהרי"ל (אף שנדפס הפסקי דינים אחרי החי' על הש"ס)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

או כיוצ"ב, ובפרט שלא נכתבו בבת אחת, כ"א במשך זמן (רב) – כמובן מהסגנון, משינוי הכת"י מהם נעתקו (ראה הרשימה שבסופם) ועוד.

ריט

[כ"ו סיון]

מענה לא' מאנ"ש שכתב שלאור המענה שקיבל (לעיל מענה רבי) – התייעץ עם רבני אנ"ש וייעצו לו לקבל את הצעת המשרה במקום-הנופש למשך זמן הקיץ, וביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א. כן בישר ע"ד בחור מסויים שפעל עליו להניח תפלין בכל יום (מהעתיקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

אזכיר עה"צ

רכ

[כ"ח סיון]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על מכתבו בקשר ל"מסיבת תה" שערך לטובת "כולל תפארת זקנים לוי יצחק", וביקש ברכה להצלחה ("בית משיח" גליון 50):

הבפ"מ?

[וראה לקמן מענות רכו, רכז].

רכא

[ער"ח תמוז]

מענה לא' התמימים שכתב ע"ד יום הולדתו החל ביום זה (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 251):

מנהגי יום הולדת כעצת-כהוראת רב מורה הוראה בפועל

אזכיר עה"צ

רכב

[לאחר ש"פ חוקת, אדר"ח תמוז]

מענה לר' שלום דובער לויין על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ חוקת (מצילום כתי"ק – קובץ "אגרת מבוארת" גליון ד ע' 15):

[1] במכתבו כתב: "מה שנתבאר בשיחה ע"ד התאריכים שנוקט הרמב"ם בהל' קדוש החודש, שבפעם הא' כתבו הרמב"ם בשנת תתק"ל ובפעם הב' בשנת תתקל"ח, ואז הגיה וכתב התאריך של תתקל"ח בפיי"א הט"ז. צ"ע: . . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לא פרשתי הקלאץ רא"י ע"ז ובמילא אין איש מעורר

הרמבם ע"פ פשטות הדברים – כתב ספרו על הסדר – ואיך זה שהל' קדה"ח – יהי' קרוב לסוף זמן הכתיבה!?

ועכצ"ל ש[אז] הגיה וכתב התאריך

[2] במכתבו כתב: "תאריך זה של שנת תתקל"ח הוא העיקר שעשה אותו הרמב"ם לכל החשבונות שמפיי"א ואילך, ונזכר גם בפיי"ב ה"ב פיי"ג ה"ט פיי"ד ה"ד פט"ו ה"ח ועוד. ועפ"י יהי צורך לומר שכל החשבונות שבפרקים אלו חישב וכתב מחדש בשעת ההגהה שבשנת תתקל"ח".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי הכרח הוא, כיון ששינה הראשון מוכרח לתקן כל שלאחריו

[3] במכתבו כתב: "סגנון הלשון בפ"ט "תקופת ניסן של שנת תתק"ל" (ולא כמו בפיי"א "משנה זו . . . שהיא שנת תתקל"ח" ועד"ז בפיי"ג ה"ט ואילך) נראה שלא זו השנה שעומד בה הרמב"ם בעת כתיבת הלכה זו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב (מל' הרמב"ם) "משנה זו", וכתב:

כנראה גם הוא "אוחז" התיבה ושוכח הענין: הרמב"ם לא אמר ההלכות להנוכחים, כ"א כתבו בפ"ע וידע שיגיע כתבו (פרק זה) לאחרים לאחר כו"כ שנים – ומה טעם לכתוב זו מפני שכותבו אז?!

– וכנראה שנמשך להזכירו בהל' אלו (וכוכ"פ) "שנת העיקר" – ששנת תתקלח זו היא כו'

רכג

[לאחר ש"פ חוקת, אדר"ח תמוז]

מענה לר' שלום דובער לוי על מכתבו בהמשך להמענה שקיבל על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ חוקת:

"במ"ש שעיקר הראי', שחשבונות הרמב"ם לתתקל"ח ניתוספו לאחר שגמר עריכת הספר והגיהו, ש"איך זה שהל' קדה"ח – יהי קרוב לסוף זמן הכתיבה".

לא נתבררה הכונה בזה, שלכאורה קל לומר (כמבואר בלקוטי שיחות ח"כ ע' 548): "וההקדמה הרי נכתבה לאחר שכבר . . . הי' כל ה"חומר" מוכן אצלו, אבל – קודם לכתיבת הספר, וכמו שמסיימה: ועתה אתחיל לבאר משפטי כל מצוה כו".

שלפיי"ז לכאורה אפשר לומר בפשטות שהספר נערך במשך עשרה שנים תתקל"א-מא. משנת תתקל"א עד תתקל"ו הכין החומר שאז כתב ההקדמה, לאחר"ז התחיל עצם הכתיבה, כך שהל' קדה"ח נכתב בשנת תתקל"ח – בתחילת הכתיבה.

ולפיי? שנת תתק"ל נקט רק לדוגמה (כמו שמולד ניסן אהק"ז נקט רק לדוגמה, שקביעות כזו לא תחול במשך כמה עשרות אלפי שנים – ע"פ הלוחות שבסוף ס' יסוד עולם). מה גם שכאן נקט השנה שבה מוסיפים פעם אחת יום א' ושש שעות לאחר השלכת המחזוריים הגדולים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ "אגרת מבוארת" גליון ד ע' 17):

סימן בעיגול את התיבות "בפשטות . . הכין החומר", וכתב:

המדובר לא בבנין בית (דוד הכין כל החומר – ושלמה התחיל בבני')

כ"א בכתובת ספר אליבא דהלכתא בפו"מ, ושסומך על הכתוב הפס"ד לפני זה

ואם לדעתו "הפשטות" שהכין הרמב"ם הכל עה"ס (ו"הכל" בנדו"ז הפי' הפס"ד) (בכעין . . . כרטסי') ולאחר כו"כ שנים – התחיל בכתובה עה"ס

אין לי "מענה" ע"ז

הכתוב בלקו"ש ח"כ

(1) אמרתי כ"פ שגם לי מותר לומר "שלא כנ"ל"

(2) אפ"ל הקדמה ולהניח פנוי מקום מספר (המדויק של) הפרקים

(3) בכמה הקדמות מוכח – שנכתבו לאחר גמר כל הספר (אף שכתובתו ע"מ לתנו להמעתיקים לרבים – היינו מצוחצח הי' לאח"ז)

(4) הלשון "חומר" יל"פ ולהשתמש בו בנוגע מתחיל ממ"מ בלבד איפוא מדובר (ע"ד דהרמבם בשהמ"צ), כרטסי' ועד קודם להנוסח המזוקק הכי סופי.

להחזיר לי כ"ז

רכד

[לאחר ש"פ חוקת, אדר"ח תמוז]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו בהמשך להמענות שקיבל על שאלותיו בהמדובר בהתועדות ש"פ חוקת:

"לאחר כל המענות לא נתברר אל נכון מסקנת כ"ק אדמו"ר שליט"א באופן כתיבת ס' הרמב"ם:

נכון אמנם שישנם כמה אופנים בכתיבת הקדמה – לפני התחלת כתיבת הספר ; אחר סיומו או בין עריכה ראשונה לשניה. אך בנוגע לרמב"ם ברור שכתבה בין עריכה ראשונה (שהתחילה לערך תתקל"א) לשניה (שהסתיימה בתחלת תקמ"א). השאלה היא רק מה היתה עריכה הראשונה (שבה כבר נכתב התאריך תתקל"ו בה' שמיטה) ומה היתה עריכה השניה (שבה נכתב התאריך תתקל"ח בה' קדוה"ח).

לוצקי, באחרית דבר לרמב"ם ה' שולזינגר (שעם צילומי הכת"י) נראה לו שבעריכה ראשונה ערך כעין כרטיסי, אך נותן אפשרות גם שבעריכה ראשונה רק ציין ציונים על כל הלכה והלכה.

בשיחת ש"ק העבר (וכ"ה גם בלקוטי שיחות ח"כ) נתבאר שבעריכה ראשונה כבר נכתב כל הספר, ונכללו בו כל החשבונות של ה' קדוה"ח וכן התאריכים שעליהם נמשכים החשבונות. ובעריכה השניה רק הגיה ותיקן (ואז שינה התאריכים שבה' קדוה"ח, וממילא הוצרך לחשב מחדש את כל החשבונות המסובכים של כל ה' קדוה"ח פ"א ואילך).

מ"מ נזכר בכתב (ובע"פ) אתמול (והיום) שמסגנון הרמב"ם בהקדמה אפשר לומר שנכתבה ההקדמה לפני התחלת העריכה. ולענ"ד לא נתבררה אם הכוונה שלפ"ז לא נכתבו החשבונות שבה' קדוה"ח רק פעם אחת בשנת תתקל"ח, או שגם לפ"ז נכתב בראשונה בשנת תתק"ל, ובתתקל"ח שינה וכתב החשבונות והתאריכים מחדש.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ "אגרת מבוארת" גליון ד' ע' 19):

בפרטים שבספק – באופן שהוא הגיוני יותר

" שאינם בספק – ועתה אתחיל היינו ההתחלה ועד"ז בהשאר.

כל התאריכים כולם – מפורש בש"ס שאין כותבים טופס וא"כ בבוא הזמן מהפכים אותו לתורף – ע"י הוספת התאריך המקום וכו'

רכה

[לאחר ש"פ חוקת, אדר"ח תמוז]

מענה להמזכיר ריל"ג שכתב – בהמשך להמענות לר' שלום דובער לוין על שאלותיו בהתועדות ש"פ חוקת :

"להערת רש"ב שי לעווין והמענה עליו –

בה' שמיטה ויובל פ"י ה"ד : שנה זו שנת אלף ומאה ושבע לחרבן . . שש ושלשים ותשע מאות וארבעת אלפים ליצירה . . היא שנת השמיטה.

היינו – שנה אחת לפני התאריך בהקדמתו (שם : שנה שמינית אחר מאה ואלף לחרבן הבית).

וב' שנים לפני התאריך שכותב בהל' קדה"ח".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ הערות התמימים ואנ"ש שע"י מבצע "הליקוט" תשע"ט גליון ד) :

לשלוח לא' מהקובצים

כן להעיר (בנוגע להקדמה שנכתבה לאחר ה'ס')

כו"כ ספרים בלי הקדמה כלל, מהם שו"ע אדה"ז

רכו

[בדר"ח תמוז]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שהכניס – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה רכ) – דו"ח מ"מסיבת התה" שערך ("בית משיח" גליון 50) :

נת' ות"ח פנ"נ אזכיר עה"צ.

רכז

[תחלת תמוז]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שכתב ע"ד נס שאירע לו כאשר ניצל מירי אקדח ע"י גוי כהה-עור בעת שהותו במכוניתו ; וקשר זאת למענה שקיבל (לעיל מענה רכו) בו כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א "פנ"ני" – ע"פ סיפור שאירע עם גיסו השליח ר' אהרן אליעזר צייטלין, שקיבל לפני איזה שנים (כסלו תש"מ) מענה בקשר ל"מלוה מלכה" שערך : "מצו"ב – השתתפות בהמל"מ – נו"ן שטרות, קנקן יי"ש", וזמן קצר לאחר מכן ניצל באורח פלא מגוי שירה בו, וקשרו זאת למאמר הגמרא "הרואה חנינא בחלום ניסי ניסים נעשו לו", שכפל האות נ' ("נו"ן", "קנקן") מורה על ניסי ניסים ; ועד"ז בנדו"ד שכ"ק אדמו"ר שליט"א כתב "פנ"ני" ("בית משיח" גליון 50) :

ההיו בה ספרי קדושה וצדקה פושקע? אזכיר עה"צ.

רכח

[ה' תמוז]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון בקשר לס' "היום יום עם הערות וציונים" ח"ב שבעריכתו (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליונות: 1492, 1491, 1501):

[1] במכתבו כתב: "בהמשך להוראת כ"ק אד"ש אלי (בר"ח אד"ש) להדפיס הערות וציונים ללוח היום יום שנתוספו אצלי במשך שנתיים (מעת הו"ל ספר האי בשנת תשמ"ב) – גוף הספר היינו ההערות וציונים כבר נמצא בדפוס".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "נמצא בדפוס", וכתב:

– ועפ"ז בטח אפשרי שיו"ל ליב-ג תמוז.

[2] במכתבו כתב: "מצו"ב: 1) רשימת עסקנותו של כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשמ"ב-תשד"מ)".

על תיבת "תשד"מ" ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א: "(*), וכתב:

(* ע"פ יד קדוה"ח פ"ד, ב (בסופה)

[3] במכתבו כתב: "מצו"ב . 2) פרפראות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– "מענדל" צ"ל דוקא בעיין, שהרי הוא ע"ש הצ"צ

[4] במכתבו כתב:

"היות שכבר נמצא בדפוס ולדאבוננו נשארו אצלי ענינים בלתי מובנים בהלוח ולכן החלטתי לשאול אודותם כאן (ע"מ שיאפשר להכנס עכ"פ בספר זה).

1) חג"ש – יום ו סיון, משא"כ יום ז' סיון כתוב: חג"ש. האם הכוונה בזה עפמ"ש בבעה"ט (פנחס) הטעם מה שאצל חג"ש לא נא' חג בקרבנות (מפני שאם חל בשבת נדחו הקרבנות למחרתו) ולכן בוא"ו סיון לא נכתב חג"ש".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

1) מצ"ע "חגה"ש" אין לו שחר – שהרי "חג" ה"ז כל התיבה, ובמילא "חגה"ש" אינו ר"ת, כ"א צירוף תיבה עם ר"ת דתיבה שני'!!

אעפ"כ בכ"מ מצינו שימוש זה – כדי לקצר

(ואין רוצים ב"חה"ש" – כיון שפענוחו הרגיל "חילול השם" ואולי יטעו.

– ואי"ז שייך בהכתיבה "חגה"פ"

ב"היום יום" שאין מקום לטעות זו – צ"ל בכ"מ "חה"ש").

[וראה לקמן מענה רנג].

[5] במכתבו כתב: (2) חודש חשון נכתב "חשון" ולא מרחשון".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(2) "חשון" שגור יותר (ואולי הטעם מפני הפי' המר בתיבת "מר" – ולא "טיפה" מדלי.

[6] במכתבו כתב: (3) בשבת מבה"ח. בכמה פעמים נכתב: התועדות (וא"ו אחת) ובכמה פעמים: התועדות (בב' וא"וין) האם זה תלוי באם חודש הבאה הוא מלא או חסר (אבל יש בו יו"ט)?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) התועדות צ"ל בכ"מ בשתי וא"וין (ע"פ ע"ז ט, א) תוספאה. ויש ריבוי דוגמאות בס' היד.

[7] במכתבו כתב: "בענין מנהג הפטורה. בפעם הראשונה (לאחרי יט כסלו) ש"פ שמות: הפטורה: הבאים ישרש יעקב. בש"פ בשלח: הפטורה: ודבורה אשה נביאה. בש"פ יתרו – הפטורה: בשנת . . . מצבתה (כולו מודגש). ובטח יש בזה כוונה ודיוק, כבכל הנ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(4) צ"ל מודגש כשיש מנהג אחר. ועפ"ז גם בש"פ שמות. – ובפרט שהובא בהגהת אדנ"ע בסי' (ע' רלג) – אלא שטעה הזעזער. וכן יש עוד טעיות הזעזער – כרגיל בכמה ספרים.

[וראה לקמן מענות רנב, רנג, רעו, שיד].

רכט

[ה' תמוז]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על ההודעה ע"ד סיום ספר זמנים ברמב"ם בשיעור רמב"ם ג' פרקים ליום הנלמד ע"י ה"כולל תפארת זקנים לוי יצחק" (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 256):

ויה"ר שיהא בהצלחה רבה אזכיר עה"צ.

רל

[תחלת תמוז]

מענה לא' התמימים הנמצא בחצרות קדשנו ששאל ע"ד מקום לימודיו בעתיד (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 270):

(1) יחזור ובהקדם לאה"ק

(2) בבואו לשם ישאל הנהלת [.] מה עליו לעשות וכן יעשה.

אזכיר עה"צ

רלא

[תחלת תמוז]

מענה לא' התמימים ששאל – בהמשך להמענה שקיבל שעליו לחזור ובהקדם לאה"ק – האם יכול להשאיר בחצרות קדשנו ל"ב תמוז (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 270):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "יכול להשאיר", וכתב:

ובמילא לש"ק שלאחריו, אזעה"צ.

רלב

[ועש"ק בלק, ו' תמוז]

מענה למערכת קובץ "הדרת מלך" – בימה לפלפולים וחידושי תורה בס' הרמב"ם – שהכניסו את החוברת הראשונה שהו"ל (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 256):

נת' ות"ח ויה"ר שיהא כהנ"ל בשטומ"צ, אזכיר עה"צ.

רלג

[לאחר ש"פ בלק, ז' תמוז]

מענה להרב נחמן שפירא על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ בלק (מצילום כתי"ק – תשורה שפירא ח' סיון תשס"ב):

[1] במכתבו כתב: "בהתועדות דש"ק בהביאור דפרקי אבות "גלות בא לעולם כו"י ביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א שבהמשנה מודגש העדר השייכות דגלות לעולם, שאפילו עבר על ת"ט מצות אין גלות בא לעולם עדיין, אבל כשעבר על ד' מצות אלו, אז גלות בא כו'. ונזכר כמה פעמים המספר תט"ו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "ת"ט", וכתב:

תרט

וסימן בעיגול את התיבות "תרט מצות", וכתב:

אין המספר בדיוק, אבל אין לנכות כ"ז שכותב – כי מובן דאין גלות בא באם עובר על מצוה הקלה שבע"ז וג"ע ושפ"ד ושמיטה שאין חייבין עליו אלא מלקות וכיו"ב

[2] במכתבו כתב: "לכאורה מספר זה הוא רק בהשאלה כי בהמצות ע"ז, ג"ע, שפ"ד ושמיטת הארץ המנוין בהמשנה כלולים כמה וכמה מצות שבמצות תרי"ג. לדוגמא בע"ז כלולין בערך מ"ט מצות לא-תעשה וב' מצות-עשה המנוין בהכותרת של הרמב"ם להל' ע"ז (במנין המצות שלו הוא ממצוה ב' עד מ"ה וכו' וישנם כמה שינויים) וכן המצות ל"ת והעשה שבריש הל' יסוה"ת. ועד"ז בג"ע כמפורש ל"ז מצות בריש הל' איסו"ב. וכן בשפ"ד (שנמנו בריש הל' רוצח ושמירת נפש) ושמיטת הארץ (שנמנו בהל' שמיטה ויובל בהכותרת)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות (במנין המצות שלו הוא ממצוה ב' עד מ"ה וכו' וישנם כמה שינויים), וכתב:

וכדאי שיברר בפוסקים על איזה מהנ"ל יהרג ואל יעבור – ויודיעני המספר ות"ח מראש (2)

רלד

[יו"ד תמוז]

מענה להתי' ישראל לנדא שכתב – עבור אביו הרב משה יהודה ליב לנדא – אשר אחיו התי' שלמה זלמן לנדא הדפיס במושב חמד באה"ק את סי' התניא. במושב הנ"ל מכהן כרב, גיסו של הרב משה יהודה ליב לנדא, הרב שלמה נח קרול (יומן א' התמימים):

נת' ות"ח על הבשו"ט

(אינו מזכיר גיסו הרב שליט"א)

רלה

[י"א תמוז]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל ע"י "צבאות השם" שהכניסו את שער העיתון דחודש אלול שעליו ציור בו נראה ילד חוזר לביתו ממחנה-קייץ (מצילום כתי"ק – תשורה פייפ אדר"ח אד"ש תש"ס):

שיראו הציצית

צ"ל גם תמונת נערה בקרן אחרת

מהיר

להחזיר

רלו

[י"ב תמוז]

מענה להשליח ר' שלום דובער הלוי לויטין על דו"ח שכתב (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

נת' ות"ח וימשיך לבש"ט ובהוספה

אזכיר עה"צ

רלז

[ועש"ק פנחס, י"ג תמוז]

מענה לא' מחברי הנהלת א' ממוסדות חב"ד שכתב ע"ד רצונו להתפטר בעקבות המצב אליו נקלע המוסד (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

כפשוט ובפרט ע"פ תורתנו הק' לא מתפטרים במצב כהנ"ל וכו' כי אם אך ורק לאחר שמתקנים וכו' וכו'

רלח

[לאחר ש"פ פנחס, י"ד תמוז]

מענה להמזכיר ריל"ג על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ פנחס במש"כ הרמב"ם בסוף הלי' אישות הפסוק "וראה בניס לבניך שלום על ישראל", שכוונתו בזה שחליצה צ"ל דרך בקשה (ראה גם לקמן מענה רנא) :

"להמדובר ע"ד סיום הלי' אישות ברמב"ם וראה בניס לבניך שלום על ישראל – בהוצאת פרנקל לא הדפיסו – וכותב שם כי בכל הכת"י ובכמה דפוסים ישנים לא נמצא הוספה זו. רק להעיר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה זאנדהויז ר"ח שבט תשס"ח) :

מחק תיבת "רק" וסימן בחץ תיבת "להעיר", וכתב :

[להעיר] עד"ז בהערה

ועוד " ועיקר " שהנכתב בפנים הוא נוסף על הפשוט ברמב"ם: ש"אומרים" להחולץ שישתדל לראות בניס גו' (ועפ"י יתורץ הקשה ע"פ הפנים, דוראה בניס גו' שולל גם יבוס) [כדרכם – מחפשים גרסאות וכו' – ואין שמים לב . . להפשט!]

רלט

[תמוז]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל ע"י "צבאות השם" (מצילום כתי"ק – תשורה פייפ אדר"ח אד"ש תש"ס):

המכ"ע בעיקרן בשביל קטנים והכי צעירים – לכן מחנכים ותיקים דהנ"ל צריכים להחליט בכהנ"ל

בכלל אין צ"ל ציורים דבע"ח בלתי טהורים

לא כדאי שהבנ"א יצויירו דוקא לא כהמציאות (שמנים ביותר, חוטם גדול ביותר וכיו"ב) אף שהורגלו דוקא כך בקאמיקס – לדעתי טעות חינוכי גדולה היא כי כל דפשוט ונארמל יותר – בנוגע לקטנים מעלי טפי (– ולדעתי גם בנוגע לגדולים ואכ"מ).

רמ

[תמוז]

מענה לא' שכתב שהתקרב לאחרונה והתחיל לקיים תומ"צ (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 269):

ואשרי חלקו וכו' אזעה"צ.

רמא

[תמוז]

מענה להרב יוסף הכהן כהן שהכניס את מפתח העיר רמלה אה"ק שם משמש כרב, בצירוף מכתב מראש-העיר. כן הכניס ספרים, מכתבים וכו' (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 269):

הס' מכופ"נ והמפתח נת' ות"ח, הפ"נ יקראו בל"נ עה"צ.

רמב

[תמוז]

ממענה לאי מאנ"ש שכתב בענין פרטי וביקש ברכה. על המעטפה ציין הכותב: "מהיר" (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 269):

כדאי שיכתוב (לפעמים) וגם מהיר שיש לו קביעות עתים בתורה והם וכו' וכו', אזכיר עה"צ.

רמג

[תמוז]

מענה לאי מאנ"ש על מכתבו בקשר לזה שלאחרונה נפטרו בפתאומיות כמה מקרוביו (סי' יומן "רישומה של שנה" ע' 269):

פנ"נ, סגולה לכל – הוא קיום התוהמ"צ כדרוש, אזכיר עה"צ.

רמד

[תמוז]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה קעא) – בו ביקש מחילה על הצער שגרם (סי' "מבשר טוב" ע' עב-ג. קובץ "לקט מענות קודש בעניני משיח וגאולה" ע' 3-12. והעתקה):

פשוט – שבכל המכ' ודיבורי בכהנ"ל לא הי' בזה כלל וכלל משהו דהיפך הברכה ח"ו ואין גם עתה ח"ו וח"ו.

ב) שבדבר "שמתפרסים" ובפרט בדבר שבדפוס – נוגע איך מפרשו הקורא ולא המחבר.

ג) וראו בפועל שע"י פעולותיו (בדיבור, דפוס ומעשיו) – הלהיב מחלוקת וכו' ומאות (ויותר) מבנ"י פסקו מללמוד דא"ח, נלחמים בהבעש"ט ותורתו בפועל וכו' וכו'.

ד) ביניהם כאלו שעד שהתחיל הנ"ל – התעסקו בהפצת המעינות.

ה) הם מצפים לכל רמז שהוא שיוכלו לנצלו להגדיל המדורה וכו'.

(ו) בהגליונות שצירף – א"צ לחפש רמזים – כי כולן חדורות רעיונות הנ"ל ובמילא – עלולות המשך תוצאות הנ"ל מלחמה נוספת בהפצה עוד כו"כ יפסיקו לימוד דא"ח היל"ת וכו' (1)

כהנ"ל פשוט – ולפלא גדול שמנסה להסבירני ההיפך (2)

כתבי לא הי' מפני חשש אולי כו' כ"א מיוסד על המפורסם שאלפים ויותר הפסיקו לימוד דא"ח ונלחמים בתורת הבעש"ט וכו' – ע"י הדבור ופרסום הנ"ל לחוד.

לשאלת "תם"! היתכן שלא לפרסם הלכה (לפי השערתי כשמדבר עם גביר פ' בארצה"ב אינו מודיעו שהמדליק גפרורית בש"ק מחויב סקילה, וכשיהי' סנהדרין – שהוא מקוה ע"ז יהי' הוא בתוך העם שיסקלו אותו ר"ל – כדין מפורש בתוה"ק אפי' באם יבקרו בעש"ק אחר חצות ודאי יענני על שאלתי בחצע"ג ואז בל"נ אענהו.

רמה

[תמוז]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין על דו"ח פעילות בצירוף אלבום תמונות מהקייטנא בעירו אילת (ס' "מקדש מלך" ח"ג ע' קנב. תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד):

נת' ות"ח. הפ"נ, יקראו, בל"נ עה"צ,

בפרט הדו"ח והאלבום וכו' דהקייטנא.

בטח נת' המברק להגן

אזכיר עה"צ

רמו

[תמוז]

מענה לא' בקשר לספרו היו"ל ע"י הוצאת ספרים "קה"ת" (ס' "מקדש מלך" ח"ד ע' שט. תשורה מוזיקנט ל"ג בעומר תשס"ב):

[. .] מנהג כל המחברים

(1) משתדלים בהשגת הסכמות

(2) משתדלים בהשגת אמצעים להו"ל

(3) משתדלים בהשגת מקום לדפוס ולכריכה

(4) משתדלים בהפצת הספר בעצמם או ע"י שלוחיהם וכיו"ב

שחררו אותו לגמרי מ-2-3 ולמה אינו עושה בנוגע 4 ולברר אצל כו"כ מאנ"ש שי' איך עשו הנ"ל.

רמז

[י"ט תמוז]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו בקשר למילואים לכרכי אגרות-קודש אדמו"ר מהרי"ץ, בו כתב: "את אגרות המילואים שהיו בידי סדרתי בעריכה ראשונה וסודר בדפוס. ימים אלו קבלתי עוד מספר אגרות. . האם לסיים בעריכה סופית את האגרות האלו שכבר סודרו בדפוס, או לחכות עוד משך זמן עד ההדפסה" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מו-ז):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "לחכות עוד משך זמן עד ההדפסה".

רמח

[כ"ג תמוז]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו – בקשר לסיום עריכת כרך העשירי בסדרת אגרות-קודש אדמו"ר מהרי"ץ, סיום עריכת קטלוג הספריי, וסיום הכנת הספרים שנצטוו לערוך – בו שאל במה להתעסק הלאה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' עה, קכב, פב):

לדבר עם הרב בלויא שליט"א – ע"ד ההו"ל של הכת"י (דלא בחסידות).

להתקשר עם כל הספריות שבעולם החשובות (רשימתם בהספרי' בואשינגטון) ע"ד חילוף המכ"ע וקטלוגים מזל"ז, המו"ל ע"י.

הצעה איך לנצל השאלונים שנתקבלו לס' החסידים.

רמט

[כ"ד תמוז]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על ההודעה ע"ד סיום ספר נשים ברמב"ם – בשיעור רמב"ם ג' פרקים ליום הנלמד ע"י ה"כולל תפארת זקנים לוי יצחק" – שיתקיים הערב (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 266):

אזעה"צ.**רנ**

[אור לכ"ד תמוז]

מענה להתי' שאול משה אליטוב (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 269. תשורה אליטוב ט' תמוז תש"ע. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

[1] במכתבו כתב: "בעזה"י ביום ד' כ"ה תמוז היום הולדת שלי בגיל כ"א ובאם כ"ק יכול ליעתר לבקשתי להכנס ליחידות בפשטות ביום הולדתי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

על התיבות "ליעתר לבקשתי", כתב:

מנהגי י"ה

[2] במכתבו שאל בענין מסויים בעבודת השם.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כעצת המשפיע שיחי'

[3] במכתבו כתב: "בברכת המזון הננו אומרים ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלוקים ואדם, ולכאורה מה ענין מציאת חן לגבי אדם? והרי זה ענין של גאווה ח"ו?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

יבקש לשם שמים להשפיע בתומ"צ (3)

[4] במכתבו כתב: "מצורף סך אחד דולר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

למל"ח**אזכיר עה"צ**

רנא

[כ"ו תמוז]

מענה למערכת קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שכתבו :

"בנוגע למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהערה בענין סיום הרמב"ם הלי אישות, הננו מתכווננים להדפיסה בעזה"י בגליון הבעל"ט, באופן המצוי"ב.

בעצם הענין רצו לתרץ שהתוס' יודו בנדו"ד היות שמפורש שם הטעם שהוא מכיון שאין יכול לקיים לה עונה, ולכן אין לדמות למומין דבנדו"ד.

ונסתפקנו דאולי גם זה נרמז במענת כ"ק אדמו"ר שליט"א . .

בגליון העבר (מה) (שעג) בנוגע לביאור כ"ק אדמו"ר שליט"א דהרמב"ם מרמז בהוספת הפסוק "וראה בנים לבניך גוי" בסיום הלי אישות, דצריכים לעשות דרך בקשה.

והקשו ממ"ש בתוס' יבמות סה, ב. דרך כשהבעל מכחיש יעשו דרך בקשה אבל כשמודה שאין לו גבורת אנשים אין דין זה, ולפי"ז הרי בנדו"ד שידוע לכל שיש לו ריח הפה, אין להיות דין זה. והביאו מהב"ח שהרמב"ם חולק אתוס' שם.

וע"ז הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לענות :

"בנדו"ז הרי הבקשה צ"ל שאולי תוכל לקבל (כמו שקיבלה דבעלה) ולא האם יש בו המום" [ראה צילום כתי"ק – ס' "והאר עינינו בתורתך" שם ע' רה].

והביאור בדבריו הק' נראה, דגם התוס' שסוברים שם, דההשתדלות שייך רק באופן שטוענים עמה, שאולי אינה צודקת, ולכן כשברור שטענתה אמת אין לעשות דרך בקשה. מ"מ בנדו"ד יודו שיש לעשות דרך בקשה גם כשברור שטענתה אמת.

והחילוק הוא היות שבנדו"ד הרי כבר קבלה את זה מאחיו – בעלה הראשון, ולכן מבקשים ממנה שאולי תוכל לקבל גם מאחיו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רה-ו) :

[1] על מה שכתבו : "בעצם הענין רצו לתרץ . . ונסתפקנו דאולי גם זה נרמז במענת כ"ק אדמו"ר שליט"א" – סימן בעיגול תיבת "לתרץ", וכתב :

קושיא מעיקרא ליתא

מה צורך בהרמז?!

[2] על מה שכתבו: "והביאור בדבריו הק' נראה" – סימן בעיגול את התיבות "והביאור בדבריו", וכתב:

מה צורך בביאור?!

[3] על מה שכתבו: "מ"מ בנדו"ד יודו שיש לעשות דרך בקשה גם כשברור שטענתה אמת" – מחק את התיבות "מ"מ . . יודו . . גם כשברור ש", וכתב:

כן הוא ממש [בנדו"ד שיש לעשות דרך בקשה] **כי** [טענתה] **שלא תוכל לקבל** [אמת]

רנב

[כ"ו תמוז]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון על מכתבו (בתאריך כ"ה תמוז) בקשר לס' "היום יום עם הערות וצינונים" ח"ב שבעריכתו (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

א. במכתבו כתב:

"בעש"ק פ' מטות (העבר) נשלם מלאכת הזעזער בהעתקת כל ההערות וצינונים ללוח "היום יום..." ואי"ה למחר כו' יתחילו זעצן (הפנים של הלוח עצמו ומה שלפניו ולאחריו (הוספות), ותקוותי שבעז"ה – בל"נ – יוגמר מלאכת הדפוס ויו"ל בקרוב".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] על מה שכתב: "ותקוותי שבעז"ה – בל"נ – יוגמר מלאכת הדפוס ויו"ל בקרוב", כתב:

יוגמר מלאכת הדפוס ויו"ל בקרוב ממש

ב. במכתבו כתב:

"מצו"ב 1) ה"מבוא", 2) תולדות כ"ק רבותינו נשיאינו (מה שנתוסף אצלי בשנים אלו) 3) הוספה שנתוסף אצלי בתולדות כ"ק אדמו"ר שליט"א 4) נספחים – שקו"ט בענינים שבהלוח, 5) מכתבי עת ד–"כפר חב"ד" שאולי יכנסו בסיום הספר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

[2] סימן בעיגול תיבת "ה"מבוא", וכתב :

צ"ל בחתימתו, כמובן

ג. במכתבו כתב :

"בהמשך למכתבי הקודם נשארו אצלי איזה ענינים בלתי מובנים :

(א) . . [ראה לקמן מענה רנג].

(ב) בהנוגע הפרפראות – בימי אדר א' כתבתי ע"ד איזה פתגמים ועוררתי על קשר ויחס שלהם לחג הפסח (אף שיש ביניהם אדר שני). והעיר כ"ק אדמו"ר שליט"א עליהם שלכאורה הם בחודש אדר א' (ולא שני).

היסוד לזה הי' אצלי ע"פ מענת כ"ק אד"ש אלי (שנת תשמ"א) שאדר א' יכול להתרגם "מתחילה אדר אחד ואח"כ נמלכו לעבר". הרי שבתחילת החודש לא ידעו שיהי' עוד אדר ואחר שעבר רוב אדר וראו שמפני איזה טעם צריכים לעבר השנה (רמב"ם הל' קדה"ח) אזי עשו עוד אדר. וא"כ נמצא שכשעומדים בתחילת אדר א' הרי (כמו שהי' אז בפשטות) הסדר הוא כמו אדר רגיל (אחד) ולכן כל הענינים שישנם באדר שני (המתייחסים אל פסח) הם ישנם ג"כ באדר א' (כמו פורים כו') וא"כ לפי"ז נמצא שמ"ש בהפרפראות ע"ד ימי אדר א' (אף שישנם יותר ממי' יום כו' לפסח אעפ"כ) יכולים לבאר זה (ע"פ יסוד הנ"ל) (ועפ"ז יומתק גם הפתגם דד' שבט שמבואר ע"ד מדות טובות שהרי אז הוא בדיוק שבעים יום לפני הפסח שאז קצרו העומר (מנחות פה, ב)).

ובכן שאלתי : האם כדאי להשאיר את הפרפראות (בצירוף ביאור הנ"ל) .

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

[3] על מה שהביא מהמענה דתשמ"א, כתב :

[שאדר א' יכול להתרגם "מתחילה] – [אדר אחד] **לבד** [ואח"כ נמלכו לעבר". הרי שבתחילת החודש לא ידעו שיהי' עוד אדר] **וזיל בתר רוב השנים** [ואחר שעבר רוב אדר וראו שמפני איזה טעם צריכים לעבר השנה (רמב"ם הל' קדה"ח) פ. כ.]. אזי עשו עוד אדר [כאן תיקן מ"דאר" ל"אדר"]

[4] על מה שכתב : "ועפ"ז יומתק גם הפתגם דד' שבט שמבואר ע"ד מדות טובות שהרי אז הוא בדיוק שבעים יום לפני הפסח שאז קצרו העומר (מנחות פה, ב)", כתב :

– משא"כ בדברים שענינם דוקא שלא בסמיכות לניסן

[5] על מה שכתב: "ובכן שאלתי: האם כדאי להשאיר את הפרפראות (בצירוף ביאור הנ"ל)" – מחק את התיבות "ובכן שאלתי: האם", סימן בעיגול ובחץ את התיבות "כדאי כו'", וסימן קו תחת התיבות "בצירוף ביאור הנ"ל".

ג. במכתבו כתב:

"פנחס (חסר יו"ד). ולכאורה בשמות אנשים וכן מובן מזהר ולקוטי לוי יצחק על הזהר הדיוק בפנחס (מלא יו"ד) דוקא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[6] סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

יעיר ע"ז בשוה"ג

רנג

[ועש"ק מסעי, כ"ז תמוז]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב (במכתבו דכ"ה תמוז – דלעיל מענה רנב): "בהמשך למכתבי הקודם נשארו אצלי איזה ענינים בלתי מובנים: (א) בהנוגע "חה"ש", או "חגה"ש" [ראה לעיל מענה רכת] – ראיתי בסה"מ תרס"ט בדרושי חג השבועות: ליל א דחה"ש. ליל ב דחגה"ש. ועד"ז בסה"מ תרס"ה (בסדר הפוך): ליל אדחגה"ש. ליל ב דחה"ש. והרי המאמרים הם גוכתי"ק כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע (וזמן כתיבתם הי' לכאורה ביחד אחרי חג השבועות)" (מצילום כתי"ק – תשורה זליגסון כ"א אייר תשנ"ה):

להר"ת אדחגה"ש

בהמ"מ – כדאי להעתיק הערתי ואח"כ מדילי

"מצאתי בגכתי"ק בתוס' הגימ"ל בד"ה

ושאלני שכנראה ג"ז סדר בר"ת וע"ד "שעטנז שוע טוי ונוז () שנוז כל התיבה

ועד"ז שמים – שם מים (ב"ר . .

אף שצ"ע אם הם ר"ת לגמרי – ונפק"מ לנודר שלא ישתמש בר"ת משך זמן.

מהיר

רנד

[ועש"ק מסעי, כ"ז תמוז]

מענה לר' יוסף וואלדמאן ששאל איזה פרש"י יתבאר בהתועדות ש"פ מסעי (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 63):

שאין ב[פרש"י] – מהי הרבותא דשבעים תמרים בשביל מיליוני בנ"א

(2) "לא נמצא חבר" בחומש כולו לציין (ובאריכות) יום מיתה כבאהרן

ומסיימים בטוב

רנה

[לאחר ש"פ מסעי, כ"ח תמוז]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ מסעי במש"כ הרמב"ם (ריש הל' מחוסרי כפרה) בענין גדר החיוב על הגרים בזמן הזה להביא קרבן גירות כשיבנה ביהמ"ק (מצילום כתי"ק – תשורה פולטורק ג' כסלו תשס"ה):

סיום להפי' ברמבם הל' מחו"כ בתחלתן

והנה קשה לפרש כן בל' הרמב"ם שהקרבן מעכבו "להיות גר גמור" וכן "כשרי ישראל" יל"פ מל' כשר היפך דפסול ואסור (לבוא בקהל וכיו"ב) – אף שהל' הרגיל בזה הוא "ישראל כשר ולא להיפך כנ"ל –

והרגצובי מפרש להדיא ברמב"ם שם – שהפי' בהגברא (שאינו בקדושת ישראל)

וע"פ פשטות לשונו דהרגצובי יל"פ באופן אחר, ובדיוק ל' הרמב"ם דהקרבן "עכבו" (ולא ש"עושה אותו" "מגיירו" וכיו"ב)

דהכוונה כפשוטה – שהקרבן מעכב (לא "מגייר")

וכשאין קרבן ע"פ תורה (–בזמה"ז) אין עיכוב, ולכן – בל' הרגצובי – בזמה"ז לא מחסר כלל. וזה שלכשיבנה ביהמ"ק מביא קרבן – זהו ענין החיובי שבקרבן זה (והעקרי) – דגר מחויב בקרבן.

ועיין שינוי הל' דהרגצובי בנדו"ז (נסמנו בצפ"נ למח"כ)

[המענה נכלל בלקו"ש חכ"ח ע' 290 ואילך; (ובמהדו"ב) לקו"ש חכ"ו ע' 160 ואילך].

רנו

[ר"ח מנ"א]

מענה להנהלת ישיבת תו"ת המרכזית על דו"ח מאסיפתם בקשר לסיום ספר תורה הכללי הששי ("בית משיח" גליון 225):

על מה שכתבו שמתכננים לערוך את הסיום ביום א' פ' נצו"י י"ט אלול בספרינגפילד, כתב:

כמדומה האירוע השנתי זכולל חב"ד.

כשיבחרו תאריך אחר יבקשו מי שהוא לברר עדכהנ"ל.

[לאחר מכן הודיעו שמתכננים לערוך ביום א' דסליחות כ"ו אלול – וענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (התוכן): שביום זה מתקיימת ברדיו מגבית של ידידי משפחות הגיבורים באה"ק, וכן בערב חתונה בשכונת קראונהייטס ("בית חיינו" תשד"מ גליון 28).

וראה לקמן מענה רעא].

רנז

[ג' מנ"א]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על דו"ח מסיום ספר נשים ברמב"ם בשיעור הנלמד ע"י חברי "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" (לקו"ש חכ"ד ע' 340. קובץ ועד חיילי בית דוד חג הסוכות תשע"ז):

נת' ות"ח.

כן יוסיפו בכהנ"ל, ובמילא "ימעטו" בעניני צום ד"אב" ויוסיפו בעניני מנחם (ל' מהפך – רש"י ס"פ בראשית) דאב – ולמועדים וליו"ט.

אזכיר עה"צ

רנח

[ד' מנ"א]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו בקשר להמענה שקיבל (לעיל מענה רמח) ע"ד המשך עבודתו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכג, פ-פא):

[1] במכתבו כתב: "עדיין לא נעשה דבר ממשי בקשר לרכישת הקטלוגים מהספריות החשובות, שעדיין לא נתבררה אל נכון כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה. רק זאת שנסעתי לספריה הצבורית בני. לברר הפרטים בזה, והם, שרק ארבע ספריות הדפיסו את קטלוג הספרים שלהם; שנים מהם נדפסו ע"י חברת ג. ק. הול בבוסטון, שאתם ודאי א"א לעשות סידור של החלפת ספרים, אלא קניה, והמחירים גבוהים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

א"כ לא כדאי.

[2] במכתבו כתב: "בימים האחרונים בדקתי את הארכיונים שבספריה לראות מה נמצא מהחומר על רוסיה. יכולות להיות בזה כמה הצעות אם לעבד חלק מהחומר בתור מבוא ונספחים לכרך המילואים של האגרות-קודש, או לערוך מהנ"ל כרך בפ"ע על חב"ד ברוסיה, או אולי כמה כרכים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "לערוך מהנ"ל כרך בפ"ע על חב"ד ברוסיה", וכתב:

באם אפשר באופן דשלילת אפילו חשש היזק לבנ"י שי' דשם – באם חשש לא להדפיסו רק להכין.

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ה מענה קמו. תשמ"ז מענה עה. תשמ"ח מענה לד. תשמ"ט מענה טז].

רנט

[ד' מנ"א]

מענה להשלוח ר' משה יצחק העכט על מכתבו בעניני ישיבת "אחי תמימים" בניו הייווען (תשורה העכט י"ג כסלו תשס"ט):

מפורסם וכמדומה כתבתי (אמרתי) גם לו בפרט שכ"ק אדמו"ר יסד וקבע שאחי תמימים בכ"מ שייכים למרכז תו"ת וסניפים שלו וכו', בכל המכתב צ"ל למרכז לתו"ת ואין בדעתי (ולא ביכולתי) לשנות הוראות כ"ק מו"ח אדמו"ר ובדאי גם רצונו האמיתי כן הוא.

עצתי פרטית לו כידידו מאז 40 שנה: המוסדות והפעולות שלו בניו הייווען – גדולות ונפלאות הצליח בתור שלוחו של כ"ק מו"ח אדמו"ר שלוחו של השם ומאמין אני באמונה שלימה שהשם "לא שנית", וכ"ק מו"ח אדמו"ר "עומד ומשמש במרום" ומברך ומצליח את שלוחיו כאז כן עתה והמסקנה בנוגע לתוכן כתבו פשוטה.

ישמור חת"ת ויתוסף בשמחתו ובבטחונו, ובמילא גם במנוחת הנפש שלו. אזכיר על הציון ויבשר טוב.

ר' [.] שיח' בא לשמחני בהתוועדות – והוא כותב מכתב כזה? הזהו יושר?

רס

[ועש"ק ואתחנן, ה' מני"א]

מענה לא' ששאל בקשר לנישואי בנו הצעיר לפני בנו המבוגר (מצילום כתי"ק – סי' מאוצר המלך" ח"ב ע' 165):

לפענ"ד וכן מענתי להשואלים אותי בזה – שבנוגע ל**בנים** אין לעכב שידוך **מנישואי** הצעיר לפני הבכיר ובפרט כשהצעיר הגיע כבר לעשרים שנה, והזריזות בזה, משובחת (1)

יש להסביר להבכיר שעזרתו לאחיו לקיים פס"ד ברור בתוה"ק פשיטא שג"ז קיום פס"ד ברור בתוה"ק ע"י הבכיר ובמילא גם זכות שלו להקדמת שידוך הבכיר (2)

אזכיר עה"צ (3)

רסא

[ח' מני"א]

מענה להתי' ישראל שמעון קלמנסון שהכניס צילום מרשימה שכתב אחיו הרב יחיאל מנחם מענדל קלמנסון, שנדפסה לפני כמה שנים בקובץ חידושי תורה דישיבת תו"ת ברינוא, בענין איסור נתיצת אבן מהמזבח – שנזכר בענין זה בלקו"ש השבועי (חכ"ט ע' 11 הערה 25) בדרך-אגב (יומן א' התמימים):

נת' ראיתי ות"ח ת"ח.

רסב

[י"א מנ"א]

מענה לאי מאנ"ש מתושבי כפר חב"ד שכתב ששאלו את הרב מרדכי שמואל אשכנזי האם מותר לבעל להכנס לחדר הלידה והשיב בשלילה, ושאלו את דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בנידון (סי' שיערי הלכה ומנהג"י ח"ד ע' לט. סי' י"הרב אשכנזי" ע' 595):

פשוט שצדק הרב שליט"א בפס"ד שאין להיות נוכח כו', ולפלא שאלו עד"ז.

רסג

[י"ד מנ"א]

מענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" באה"ק שכתבו ע"ד הצעה שעלתה בכינוסן הארצי להדפיס את סי' התניא לזכות נשי חב"ד באה"ק ("התקשרות" גליון קכח):

1 [מהחלטות הכנס שיציעו להדפיס תניא ולאחד את כל סניפי נשי חב"ד באה"ק] – ובאם הכנס יקבל החלטה זו

2 בהאופן שיחליט הכנס

רסד

[ט"ו במנ"א]

מענה לר' יהושע יוזביץ מנהל ישיבת "תורת אמת" בקשר לכולל "צמח צדק" בירושלים עיה"ק (סי' "תורת אמת" ע' 3-452. "התקשרות" גליון לב. והעתקה, באדיבות אי' מאנ"ש שי):

מכאן ולהבא: 1) כולל הצמח צדק הוא בהנהלת ישיבת תו"א.

2) כפשוט – המדובר באלה שבפועל לומדים בכולל ושומרים הסדריים ולא – שמסיבות משונות נראו ע"ע בכולל ותו לא וכן – לא אלה שנרשמו . . ב' פעמים (ויותר) ויאשרום ועד רבני אנ"ש שיחיו (דירות"ו או דאה"ק) המשכורת כמו ע"ע.

3) תו"א משלמת מכאן ולהבא (כשקבלה הכולל) (ז"א בלי חובות – הרב חדקוב) ופשוט שאין העבר שייך אליה.

רסה

[ט"ו במנ"א]

מענה לא' מאנ"ש שכתב :

"ביום ד' העבר נסעתי למוריסטאון לבקר את בנינו . . שיחי שנמצא שם בישיבת תומכי תמימים, יחד עם כתתו מאהלי תורה, במשך שבעה שבועות. קבלתי ת"ל ד"ש טוב והוא לומד ומתנהג כראוי. כעת אפילו עשה החלטה ללמוד פרק לולב הגזול בעל פה עד סוף זמן השחי' שם.

בקרתי גם החדרים וכל הבנין והאחוזה ועושה רושם נהדר ת"ל. עס זעט אויס ווי עס פירט זיך מיט א סדר און מיט א בעל הבית'ישקייט.

גם לקחני הר"מ שיחי הערסאן . . לבקר את האחוזה החדשה מעבר לרחוב שיש שם ששים ושש אייקערס. המקום החדש הוא מזהיר ומרהיב עין ביופיו. עס איז פשוט א הנאה זעהען אז דאס אלץ באלאנגט צו אונז. גם אכלנו יחד ממה שהבחורים שיחי אוכלים והי' האוכל טוב ובאופן מסודר. גם בקרתי את המשרדים החדשים שבנויים ומסודרים בטוב טעם.

חזרתי משם ת"ל מיט א גוטן געפיל ואני מרגיש זאת עד עכשיו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

נתקבל ות"ח

אזכיר עה"צ

רסו

[מנ"א]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי על דו"ח מסיום ספר קדושה ברמב"ם בשיעור הנלמד ע"י חברי "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 290) :

נת' ות"ח כן יבש"ט גם לעת"ל. אזכיר עה"צ.

רסז

[מנ"א]

מענה לר' דניאל אליעזר ליפא קורצווייל שהכניס 9 ספרי תניא שנדפסו לאחרונה, וכתב שמתכוונים להמשיך בזה (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 290):

ויהא כהנ"ל בשטומו"צ, התניא נת' ות"ח ת"ח מצו"ב ט – 20

רסח

[מנ"א]

מענה לתלמיד ישיבה באה"ק ששאל ע"ד קביעת ניתוח בחודש זה, כיון שעתה הוא "בין הזמנים" (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 291):

בכהנ"ל – כעצת רופא ידיד באה"ק. בכל אופן בחודש אלול אזכיר עה"צ.

רסט

[מנ"א]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על ההודעה ע"ד ההכנות ל"פגישה" שתתקיים בש"פ תבוא ח"י אלול (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 291):

אזכיר עה"צ שתהי' בהצלחה רבה וכו'.

ער

[מנ"א]

מענה לא' שכתב עבור א' השלוחים שלא קיבל מענה על חוברות שהו"ל, ומסתפק אם זוהי שליחותו (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 291):

! ? הרי גם על מבצע תפילין שלו לא היתה תגובה שלי כיון שנאמר בתוה"ק ואהבת לרעך כמוך.

רעא

[מנ"א]

מענה להנהלת ישיבת תו"ת המרכזית על מכתבם – בהמשך להמענות שקיבלו (לעיל מענה רנו) ע"ד סיום ספר התורה הכללי הששי – בו כתבו שתיאמו עם שאר האירועים שיתקיימו ביום המתוכנן, ומבקשים את ברכתו הק' שיהי' הכל בהצלחה רבה וכו' ("בית חיינו" תשד"מ גליון 28):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "וכו", וכתב:

באם רבני אנ"ש שי' יסכימו

ערב

[מנ"א]

מענה לר' נפתלי צבי גוטליב שהכניס את עלי-ההגהה דהוצאה החדשה דספר "תולדות לוי יצחק" (פתח-דבר לס' "תולדות לוי יצחק" (הוצאת קה"ת כפר חב"ד, תשד"מ)):

אין לעכב כלל [.] נתקבל ות"ח. וי"ל בהקדם, כפשוט. ות"ח מקול"ע מראש. אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף מאה דולר בתור השתתפות בהו"ל.

וראה גם לקמן מענה של].

רעג

[מנ"א]

מענה להרב מרדכי מענטליק על מכתבו בקשר ללימוד מסכת בבא קמא בישיבות תומכי תמימים ברחבי תבל ב"זמן" הבעל"ט (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 246):

ויהא בשטומ"צ בכל

רדע

[מנ"א]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויין – בצירוף למכתב שבו מוזכר הקטלוג של הוצאת-הספרים של אוניברסיטת בר-אילן לשנת תשד"מ (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכג) :

הישנו בספרי'?**ערה**

[מנ"א]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שקיבל בקשר לקטלוג אוניברסיטת בר-אילן: "לא ידוע לי; וכשהי' יו"ל "עלי ספר" היתה נדפסת בסופו רשימה "מפרסומי אוניברסיטת בר-אילן", אך לאחרונה לא יו"ל, ומדובר כעת שהרש"ז האוולין יהי' עורכו החדש, והוא מרצה באוניברסיטה זו. הוא ביקר כאן פעמיים אשתקד, ואוכל לברר אצלו. האם לכתוב לו בזה" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכג) :

לא (עכ"פ לא לע"ע).**רעו**

[מנ"א]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב שלאחר הפסקה בהדפסת הספר "היום יום עם הערות וציונים ח"ב" משך כשבוע – מתחילים עתה עוה"פ להדפיס (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

ויהא בשעטומ"צ

רעז

[ט"ז מנ"א]

מענה לר' ישראל דוד נחשון על דו"ח מהדפסת ס' התניא בכו"כ מקומות (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 290):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט ימשיך לבש"ט וגם יוסיף ו"דמוסיף ימים וכו'"
אזכיר עה"צ

וסימן קו תחת תאריך המכתב "ט"ז מנ"א".

רעח

[י"ז מנ"א]

מענה לר' אהרן דוב הלפרין עורך עיתון "כפר חב"ד" על מכתבו בו כתב סיפור ששמע מהרב מרדכי פנחס טייץ בשיחה עמו, אשר באחת מנסיעותיו לברית המועצות שלח עמו כ"ק אדמו"ר שליט"א בין השאר ספר תניא, ובקיפולי העמודים אשר בו, מצאו כמה מחסידי חב"ד אשר שם תשובה לשאלותיהם (ס' "ורבים השיב מעוון" ח"א ע' 181):

נת' ות"ח ובודאי לא יפרסמנו (וכיו"ב) לע"ע.

רעט

[מוצש"ק עקב, כ"ף מנ"א]

מענה להשליח ר' משה הרסון שביקש רשות מכ"ק אדמו"ר שליט"א לקרוא לבית הכנסת במאריסטאון בשם "בית הכנסת לוי יצחק דמאריסטאון" (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רעג):

בודאי במחיצה הטובה לא רק בדיעבד וכו' וכן שיהי' ג"כ ביה"מ
(שיעורי תורה ברבים) ועפ"ז [רשות כו']

אזכיר עה"צ ויבשרו טוב

רפ

[כ"א מנ"א]

ממענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

דיוק בכשרות האכו"ש

” בהנחת תפלין (בדוקות) –

בתוככי בהנהגה יומית ע"פ רצון השם (כבשו"ע) שהוא מקור כל הברכות (1)

רפא

[כ"ב מנ"א]

מענה לר' מנחם נחום גערליצקי שהכניס את תכנית כינוס "כולל תפארת זקנים לוי יצחק" שיתקיים ביום ג' כ"ג מנ"א (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 285):

על התיבות "דברי פתיחה", כתב (בהעתיקו מ"בלאנק" המכתב):

בדבר מלכות מתורתו של [לוי יצחק] המובן להנאספים שי'. אזכיר עה"צ.

רפב

[כ"ב מנ"א]

מענה לר' יוסף יצחק מאיר טייכטל שכתב – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ עקב כ"ף מנ"א ע"ד גירסת הרדב"ז ברמב"ם הל' נדרים, אשר בפירוש המשניות הוא כגירסתנו ברמב"ם – וכתב אשר כגירסת הרדב"ז כ"ה הגירסא גם בפירוש המשניות הוצאת קאפח (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 290):

עוד מגדיל הקושיא כי מפרש במהד"ק כתב הרמב"ם כגירסתנו ואח"כ שינה – צ"ל מקור חזק ביותר.

רפג

[כ"ד מנ"א]

מענה לאחת שכתבה ע"ד אחי אשר "מתכוון להנשא עם נערה שעברה גיור לא אורתודוקסי", אשר "כמובן שאין ברצונינו להיות בחתונה", אלא שבני משפחתה מפצירים בהם שיודיעו על השתתפותם, ובאם לא ישתתפו ינתקו יחסים אתם, ושואלת מה עליהם לעשות (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ שמות תשע"ו) :

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "כמובן שאין ברצונינו להיות בחתונה", וכתב :

כי זהו אסור ע"פ שו"ע – ומובן שיעשו ע"פ שו"ע

רפד

[ועש"ק ראה, כ"ו מנ"א]

"צעטל" בכת"ק בו ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפרש"י שיתבאר בהתועדות דש"פ ראה (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 286) :

בל"נ יד, ג: הצורך בפי'?

מה נשתנו ב' אלה וכו'

ע"פ פשוטו ש"מ

רפה

[כ"ח מנ"א]

מענה למערכת "מראי מקומות לספר משנה תורה להרמב"ם" שע"י "כולל אברכים שע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א" – על דו"ח מהתקדמות עבודת העריכה (תשורה פרידמן כ"א סיון תשע"ז) :

כנראה חסר בהזריות עכ"פ במהדרין מהמה"ד בזה – ועי' אגה"ק לאדה"ז שכדאי גם זה בכיו"ב.

כשיתוספו מ"מ באמצע שכבר אויפגעזעצט לא ישנו בהסידור כו' כדי לא לעכב כלל כ"א יסדרו כל ההוספות כהנ"ל בהוספה בסוף הליקוט.

רפו

[לאחר אדר"ח אלול]

מענה להמזכיר ריל"ג על מכתבו בקשר להמדובר בשיחת אדר"ח אלול:

"זו"י תי' שאלה – בשיחה לילדים/ות שי' ביום ג' אדר"ח אלול נאמר בין השאר הטעם באיסור שעטנז, כי אין לחבר צמר – בעל חי – עם פשתים – צומח, והרי Cotton [=כותנה] הוא ג"כ צומח ואעפ"כ מותר לחברו עם צמר. ב) באיסור כלאים – מדובר ע"ד שני מינים בצומח, ועד"ז לא תחרוש ב' בהמות ממינים שונים" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 240):

[1] על מה שכתב: "הטעם באיסור שעטנז, כי אין לחבר צמר – בעל חי – עם פשתים – צומח", כתב:

(כמבואר בס' טעמי המצות)

[2] על מה שכתב: "והרי Cotton [=כותנה] הוא ג"כ צומח ואעפ"כ מותר לחברו עם צמר", כתב:

ושעטנז עצמו מותר מה"ת – אם אינו שוע טווי ונוז

[3] על כללות המכתב, כתב:

עדיפא הו"ל להקשות – מחוייב:

ימין מקרבת ושמאל כו' בת' אחד

עונג שבת – אכילת בשר בתבלין ועוד –

והנקודה בכ"ז וכיו"ב – בכל דרכיך דעה וביחד ע"ז – כו"כ פרטים שצ"ל שלילתם ודחייתם, ואפילו באותו הענין

דוגמא כללית: האיסור באכילה (לחוד)

באם ישמידו עובר בבל תשחית.

ולכן בתורה – הוראה לכל ענין וענין

יש דוגמא והוראה לכל " "

לפעמים מוכרח לערב צומח וחי (בגדי כהונה)

" אסור " " " (שעטנז)

ג"ז מתוכן מחז"ל כל מה דאסר רחמנא – שרי לן כוותי'

רפז

[ב' אלול]

מענה להנערה שרה ברכה שטרנברג (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):
 [1] על מה שכתבה ע"ד השידוך שהוצע לה עם הת' מנחם מענדל ראסקין,
 כתב:

ע"פ הידוע המדובר שיחי' "עסק" גם בבעלי הבתים, אנשים מחוגים
שונים והצליח ונשא חן בעיניהם וכו' [. .]. וכן ראה בביתו תמיד כל
 הימים בפעולות הוריו שיחי'.

[2] על מה שכתבה שהיא "נערווייז" מעצם הענין שעומדת להתחתן,
 כתב:

הרי זה מצות ה' וממילא מובן שנותן כח ועוזר בזה.

[3] על מה שכתבה שהיא "פארמישט", כתב:

תוסיף בנתינותיה לצדקה (המביא מנוחת הנפש דהעני), כמובן תחליט
 בהענין כשתהי' במנוחת הנפש.

[4] על מה ששאלה: "צי איך זאל גיין ווייטער", כתב:

נענטער.

אזכיר עה"צ.

רפח

[ט' אלול]

מענה לה"וועדה לדוברי עברית" על שאלתם – בקשר ללוח-שנה לשנת
 תשמ"ה שמכילים ימים אלו – מה לעשות בקשר לשיעורי הרמב"ם, ג'
 פרקים ליום וספר המצות, למן יום הבהיר י"א ניסן הבעל"ט (ס' יומן
 "רישומה של שנה" ע' 309):

לכן לא ישנו מעד י"א ניסן.

רפט

[י"ג אלול]

מענה למנהל סניף ישיבת תו"ת שנתעוררה מחלוקת בינו ובין העובדים בישיבה, והנהלת תו"ת המרכזית צידדה בדעת העובדים בישיבה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

כמה פעמים עניתי עוד הפעם ועוד הפעם!

נשלח על אותו ענין ד.]. דנתמנה לתפקידו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר

ובתור סניף לתומכי תמימים המרכזית

(היינו שישמע ובפועל ככל הוראותיהם ובפשטות)

וכן יעשה בכל הנ"ל בהקדם ובפועל

אזכיר עה"צ

רצ

[אור לי"ד אלול]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב שהועד-הפועל של תנועת "פועלי אגודת ישראל" רוצים להעניק לו במסיבה השנתית שלהם את אות-כבוד "עמוד התורה" של התנועה; וכתב שמחד אולי עי"ז תגדל השפעת ויוקרת חב"ד בחוגי התנועה, ומאידך אינו רוצה ב"כיבודים" כגון אלה, וכן חושש שהזדהות פומבית זו עשוי להגביל את השפעתו בחוגים אחרים, ושואל מה לעשות (תשורה זלמנוב כ"ד סיון תשע"א):

כמובן יקבל ההצעה

ויהא בשטומ"צ

אזכיר על הציון

רצא

[י"ד אלול]

מענה לא' התמימים באה"ק שכתב ע"ד עיכובים בקשר לנסיעת ה"קבוצה" מאה"ק (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 309):

בטח יעשו הם בעצמם כל התלוי בהם להצלחה בכל הנ"ל ויה"ר שיבש"ט בכל זה

אזכיר עה"צ

רצב

[י"ד אלול]

מענה לשניים מהתמימים שנסעו בזמן הקיץ לאלאסקא בשליחות המל"ח, ובמהלך הביקור ארגנו קביעת יום-מיוחד כ"יום הרב שניאורסאהן" ע"י הממשל המקומי. בהצעת ה"מרכז לעניני חינוך" נקבע ה"יום" לשבת קודש ח"י אלול, ובה"פראקלאמיישן" (הודעת-המושל) הוסיפו שאת הצדקה יש לתת קודם הש"ק (ס' היכל מנחם ח"א ע' מא. "א חסידישער דערהער" תמוז תשע"ח):

כנראה אין רואים כלל דבר הכי בולט! –

והמדובר שמירת שבת בפרהסיא הכי גדול!

מה הכריח לקבוע ביום שאסור לטלפן, לנסוע לאסיפה, לכתוב פר"כ או ברכה וכו' וכו'

אלא שנזכרו להציע שיתנו הצדקה בעש"ק! והרי 99% דפעולות דיום מיוחד בארצה"ב – אסורות בש"ק!!

וההבהלה הכי גדולה היא –

שכ"ז בא אך מהעדר מוחלט דשימת לב ולגמרי – למה שעושים (ובשם כל ליובאוויטש – ובתור מרכז לחינוך בני"י)!

וה' הטוב יכפר וכו'.

מהיר

ת

רצג

[אלול]

ממענה להשליח הרב יצחק דוד גראנער – בקשר לזוגות השלוחה מרת דבורה גראנער (מצילום כתי"ק – תשורה אראנאו י"ב סיון תשס"ד. תשורה יורקאוויטש ט' תמוז תשס"ט):

לזוג' תי'

יה"ר שתהי' עסוקה בקבלת נח"ר חסידותי – ביחד עם בעלה שי' – מכיו"ח שי'

בכ"ז כדאי שמזמן לזמן תבש"ט מפעולתי' בהפצה, ובפרט בתוככי נשי ובנות ישראל, והשם יצליחה.

ובפרט שיש לה נסיון בזה ובהנוגע לפו"מ

רצד

[אלול]

מענה למערכת עיתון "משיח טיימס" היו"ל ע"י "צבאות השם" שהכניסו את שער העיתון דחודש תשרי תשמ"ה שעליו ציור בו נראים ילדים מסייעים בבניית הסוכה (תשורה התועדות חסידים מוצש"ק צו תשנ"ז, והעתקת המזכיר):

ציור ד' מינים

רצה

[אלול]

מענה למארגני מסיבה לרגל הדפסת ס' התניא בעיר בית-שאן אה"ק במוצש"ק תבוא ח"י אלול (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 309):

[. .] התניא דאדמוה"ז ובו תורת ה**בעש"ט**, דיום הולדתם בח"י אלול אזכיר עה"צ.

רצו

[אלול]

מענה להנהלת "גמ"ח התמימים" ד-770 על דו"ח הכספים דשנה החולפת (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 310):

נת' ות"ח. מצו"ב השתתפות, ויה"ר שיהא גמ"ח לעשירים ומתוך עשירות אמיתית בתורה במיוחד לכל המתעסקים שליט"א בזה, אזכיר עה"צ.

רצז

[אלול]

מענה לא' התמימים מתלמידי ה"קבוצה" שהגיעו ימים אלה מאה"ק שכתב שרוצה לנסוע לאה"ק לה"א רציית" של אביו ע"ה ("בית חיינו" תשד"מ גליון 33. "התקשרות" גליון צח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתב (שבא) "ללמוד בקבוצה", וכתב:

ובמילא הוא בהנהלת ובבעלות ההנהלה דכאן ובכל העניינים יעשה כהוראתם

אזכיר עה"צ.

רחצ

[אלול]

מענה להתמימים שכתבו ע"ד השריפה שאירעה בפנימי שב-749 איסטערן פארקוויי והנזקים שנגרמו להם ל"ע ("בית חיינו" תשד"מ גליון 30):

ויה"ר שיקויים בכאו"א שי' מהם מאמר קדושי עליון המפורסם אזעה"צ.

רצט

[אלול]

מענה על דו"ח מהדפסת ס' התניא במושבות – שדה נחום, שדי תרומות, ושדמות מחולה באה"ק ("בית חיינו" תשד"מ גליון 33):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שדה", "שדי", ו"שדמות" – וכתב:

ת"ח ודבר בעתו המלך בשדה

ש

[אלול]

מענה להשלוחה מרת חדוה סגל בקשר לפתיחת קייטנת "אשת חיל" שהתקיימה בעירה עפולה עבור נשים ברוכות ילדים ("כפר חב"ד" גליון 158):

ת"ח מראש – אזכיר עה"צ.

שא

[אלול]

מענה להשליח ר' משה הרסון על שאלתו האם לקנות בית מיוחד במאריסטאון לצורך מקוה נשים, או לבנות בשטח ה-66 אקר של קמפוס ישיבת תו"ת מאריסטאון (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רפו):

תפסת מרובה כו' וישאל בשנת תשמ"ה

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ה מענה י].

שב

[אור לט"ז אלול]

מענה להתי' אשר לעמיל הכהן ווייספיש שהכניס את סדרת הספרים "כל ספרי ר' אלעזר רוקח" – בין השאר ספרו "ארבעה טורי אבן" על הרמב"ם – שהו"ל בהוצאה חדשה ע"י סבו הרב יוסף היילפרין (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ראש השנה תשע"ח. ליקוט כתי"ק סיום הרמב"ם ע' 9):

נת' ות"ח

ודבר בעתו (אלול)

ובפרט שמדובר ע"ד הלימוד ברמב"ם וכו'.

אזכיר עה"צ.

שג

[ט"ז אלול]

מענה לר' זושא וילימובסקי על דו"ח ממהלך נסיעת קבוצת האורחים הראשונה שהגיעו מאה"ק לחצרות קדשנו לחודש תשרי (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 309) :

ויהא בשטומ"צ בכל ולשנטו"מ בכל אזכיר עה"צ ויבש"ט.

דש

[אור לי"ז אלול]

מענה לר' יהושע יוזביץ על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה רסד) ע"ד העברת "כולל צמח צדק" להנהלת ישיבת "תורת אמת" (ס' "תורת אמת" ע' 453) :

[1] על מה שכתב ע"ד אברכים הלומדים בהכולל יותר מג' שנים והרבנים אישרו שימשיכו, כתב :

כך יהיה

[2] על מה שכתב ע"ד קובץ "יגדיל תורה" היו"ל ע"י הכולל, כתב :

כשיתחילו הנ"ל קאכין אין לערנען

שה

[י"ט אלול]

מענה לא' שהתאונן על מצבו הרוחני הירוד, וביקש את עזרת כ"ק אדמו"ר שליט"א לחזור בתשובה, והתלונן על העדר מענה (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"ב ע' 59) :

!?

כי בעצמו יודע המענה (יותר נכון – שאין כאן ספק):

ככל אחד מבנ"י (גם צד"ג) נברא ביצ"ט וביצה"ר – בכדי שבבחינתו יגביר היצ"ט על היצה"ר – אלא שלו ניתנו כחות נוספים יותר מדלאחרים שירש מזקנו – לנצח בזה בקלות יותר

ולפתאום נהג לרגע – כילד קטן (שאוכל ממתקים שיפים בחיצונותם, אף שיודע שרעל בתוכם) – וככל שיקדים ויחליט להתנהג כאדם מבוגר (ע"פ התומ"צ) יקדים ויחזור לאיתנו ובקל, כי אין הדבר תלוי אלא ברצונו – לא להגרר אחרי היצה"ר (זקן וכסיל) ותאוות נפש הבהמית.

אזכיר עה"צ ולשנטו"מ

שו

[י"ט אלול]

מענה למשתתפי שיעור תניא הנמסר ע"י ר' יוסף מנחם מענדל טננבוים לרגל הסיום (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 309):

פנ"נ ות"ח

אזכיר עה"צ שיהא כהנ"ל בהצלחה רבה וכו'

בתחלת פ' אתם נצבים וגו'

שז

[כ"ף אלול]

מענה למערכת "מראי מקומות לספר משנה תורה להרמב"ם" שע"י "כולל אברכים שע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א", שכתבו: "מצו"ב: שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד המראי מקומות לרמב"ם. ב) הודעת בקשה לאלו אשר יכולים לסייע בספרים וכדומה – שלא הגיעו אלינו לע"ע. ע"מ לפרסמם בשבועון "כפר חב"ד" (מצינולוס כתי"ק – תשורה פרידמן כ"א סיון תשע"ז):

את התיבות "הודעת בקשה" – תיקן:

מ[ודעת]-[בקשה]

שח

[כ"ף אלול]

מענה להשליח ר' לוי וילימובסקי שכתב שלאור בקשת כ"ק אדמו"ר שליט"א מהרב נתן נטע לנדמן, רב בית-כנסת בעירו חולון, למסור באה"ק מן המדובר בהתועדות ש"פ תבוא ח"י אלול בה נכח – מבקש הוא ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לארגון התועדות רבתי במוצש"ק שליחות, בה ידבר הרב הנ"ל ויקיים שליחותו. כן שאל שאלות נוספות בקשר להרחבת הפעילות ("התקשרות" גליון קנה):

1) [לארגן] רק באם לא יסתור כלל להנ"ל, כמובן.

2) בהפעולות בהעיר – כהחלטת (רוב) עסקני אנ"ש שי' בעיר.

אזכיר עה"צ.

שט

[אור לכ"א אלול]

מענה לא' מאנ"ש על פ"ג שכתב בקשר ליום הולדתו הל"ב החל ביום זה (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

מנהגי יום הולדת

אזכיר עה"צ

שי

[כ"ג אלול]

מענה להשליח ר' יעקב יהודה ארי' ליב זאיאנץ (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] על שאלתו בנושא מסויים, כתב:

נת' ות"ח. הפ"ג יקראו, בל"ג עה"צ,

קבל תשובה ברורה עכהנ"ל (ומצו"ב העתק)

נוסף על המדובר בהתועדויות (כו"כ) שהי' נוכת בהם (באם אינו זוכר יעינן בהר"ד

[2] בקשר לספרי תניא חדשים שהכניס, כתב:

נת' ות"ח וגדול זכותו וכו' וכו'

שיא

[מוצש"ק נצו"י, כ"ה אלול]

מענה להשליח ר' שבתי אלפערין ששאל – בקשר להתחייבותו להדפיס מאה מהדורות חדשות של ס' התניא – האם להדפיס ביבשת אנטרקטיקה בחלק השייך לברזיל ("בית חיינו" תשד"מ גליון 35):

נתקבל ות"ח ודבר בעתו, מוצש"ק פ' נצו"י (עי' מכתב כללי). באם יש שם עכ"פ יהודי(ת) אחד וילמוד עמו עכ"פ פ"א. אזעה"צ.

שיב

[כ"ו אלול]

מענה להתי' מנחם מענדל ראסקין שביקש הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשידוך עב"ג (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):

ויהא בשעטומ"צ בכל, אזכיר עה"צ ולשנה טובה ומתוקה.

שיג

[שלחי אלול]

מענה לר' זושא וילימובסקי על דוחו"ת משיעורים המתקיימים ב-770 עבור האורחים שהגיעו לחודש תשרי, וכן ענינים נוספים (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 10-309):

כל המצו"ב נת' בעתם ות"ח, ויה"ר שיבש"ט תכה"י והרי האישור כשהמלך בשדה וכו' בפס"ד אדה"ז אזעה"צ ולשנטו"מ.

שיד

[שלחי אלול]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) לא' שהכניס גביע מאדמו"ר האמצעי במתנה (ס' יומן "רישומה של שנה" ע' 310); (2) לר' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס את הספר "היום יום עם הערות וציורים ח"ב" מכורך (מרשימת הנמען שי"י):

נת' ות"ח ת"ח ודבר בעיתו, בסמיכות ליו"ט דר"ה וכו' אזכיר עה"צ.

שטו

[כ"ט אלול, ערב ראש השנה]

מענה להמזכיר ריל"ג על שאלתו בהמדובר בהתועדות ליל ער"ה במש"כ הרמב"ם אשר אדם הראשון נברא מהר המורי – אשר מקורו במדרש, ואילו מהתיאור בגמרא סדר אותו היום לא משמע כן :

"א) באדר"נ פ"א : בתשיעית הכניסו לגן עדן. ב) בפדר"א פ"א : בעשירית הכניסו לגן עדן. ג) בפדר"א רפ"כ ששער גן עדן סמוך להר המורי וברד"ל שם מביא ממס' עירובין יט, א. ד) שפיתהו בדברים – הוא גם בב"ר עה"פ, לא רק בפרש"י.

סדר הפסוקים בבראשית בלי פרש"י – שהכניסו לג"ע אחרי שנברא. בראשית ב, ז-ח : וייצר ה"א את האדם עפר מן האדמה (ואח"כ) ויטע ה"א גן בעדן ואח"כ וישם שם את האדם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' "נלכה באורחותיו" ע' 226):

[1] על הציון לאדר"נ ופדר"א, כתב :

הדגשתי דהלכה כש"ס (גם לגבי אדר"נ וכו')

[2] סימן שני קווים תחת "בב"ר", וכתב :

אינו בדוקא פש"מ משא"כ פרש"י

והנ"ל ה"ז רא"י להמדובר – כיון ששינה (ואין לומר – שנכלל במה שהוא אחר

וכנאמר אמש – נפלה קשיא אין מתעכבים אף רגע אולי פשוט התירוץ

[3] על מה שציין להפסוקים – אשר תחלה הייתה יצירת האדם, אח"כ נטיעת הגן, ואח"כ שימת האדם שם – כתב:

השינוי במעשה הנטיעה לא במקום

[4] על הגליון – הוסיף לרשימת ההנחה דההתועדות [1] להוסיף בסיום המאמר – הפסוק "וידעו . . הארץ", מקאפיטל תהלים דכ"ק אדמו"ר שליט"א שנה זו; (2) להוסיף בהמדובר ע"ד תקיעת שופר בר"ה שחל בשבת ע"י הרי"ף – הערה ע"ד מחלוקת בן מאיר ורס"ג בנוגע לקביעות המועדים, שרק לאחרונה נתגלו פרטי הדברים בזה (וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ה מענות טו, יז):

סיום המאמר להוסיף הכתוב וידעו . . הארץ

הערה לתק"ש בשבת

רי"ף

ולהעיר ממחלוקת בן מאיר ורס"ג (וטענתו של [בן מאיר] דקדה"ח שייך לאה"ק)

שטז

[קייץ]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב ע"ד קשיים שיש לו מאשה כהת-עור המתגוררת ליד ביתו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' קסד):

יציע לה ממון – באם תעתיק (לאחר שתעתיק).

שיז

[קייץ]

מענה לא' מאנ"ש ("התקשרות" גליון פב):

פשוט שבהצעות בענייני חב"ד שבאה"ק, עליו לפנות לרבני חב"ד שבאה"ק.

שיח

[קייץ]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין בקשר למחנה-הקייץ בקסבלנקה מרוקו (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):

למסור לו המברק לגן ישראל, ויבשר טוב.

שיט

[קייץ]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שכתב שישנם כמה הצעות לשידוך עבור בנו הת' מנחם מענדל, "ושואל מאבינו מלכנו מה לעשות" (תשורה ראסקין כ"ט טבת תשנ"ט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "ובהצעת שטרנברג תי' שנתגדלה ונתחנכה בד' אמות של 770".

שכ

[תשד"מ]

מענה להשליח ר' שמואל קפלן שכתב שרוצה לפתוח מחנה-קייץ עבור ילדי מדינת מרילנד (תשורה שוחאט ד' תמוז תשע"ז, והעתקה):

כ"ז דורש פיזור הנפש גדול ביותר, סכומים גדולים ביותר, הצורך בזה (ועאכו"כ ההכרח) – מפוקפק וכו' – ולמה יכנס לכ"ז??!

שכא

[תשד"מ]

מענה בקשר להדפסת ס' התניא (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"ג ע' 234):

בהשיחה הי' מפורש שישאלו ויקבלו רשות מקה"ת

שכב

[תשד"מ]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" שהכניסו את רשימת ספרי התניא החדשים (מצילום כתי"ק – תשורה שטיינמעץ ט"ו אלול תשס"ז):

בהקדם ונחוץ ביותר – לברר ע"ד כל הרשומים "נמצא בדפוס"

[לברר] ברור

שכג

[תשד"מ]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" שכתבו – בהמשך להמענה שקיבלו: "בררנו בנוגע התניאית שנרשם נמצא בדפוס – לא נדפסו לע"ע (מלבד הוצאה קס (כמצו"ב))" (מצילום כתי"ק – תשורה שטיינמעץ ט"ו אלול תשס"ז):

לברר הסיבות (חלק גדול – ע"י הר' [.] שי')

והזריזות תשובה

בדאי שהנ"ל טוב ונכון (בעיקר שזה יזרז הנרשמים להו"ל בפועל), אבל לאידך גיסא: מה יאמרו הבריות (כפי' אדה"ז) – "כשמתפארים" ברשימה שמודים בעצמם ששלישה לבל"ע!?

בנוגע לעתיד – יתנו נומער וכו' וכו'

אבל בתניא: מה שכבר נרשם ישאר

חדשים – יכניסו הבפ"מ

שכד

[תשד"מ]

מענה להשליח הרב יעקב יצחק בידרמן שכתב ע"ד הצעה שקיבל לנהל את בית-הספר הקהילתי בעירו וינא, וציין אשר רוח בית-הספר היא כבבית-ספר מסורתי (ס' "אדמו"רי חב"ד ויהדות אוסטרי" ע' 283):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "מסורתי", וכתב:

ואיך יקבל על עצמו אחריות כזו

שכה

[תשד"מ]

מענה להשלוחה מרת אדלא בידרמן שכתבה אשר המצב דורש ממנה להתעסק בחינוך, אך אין לה סיפוק ושמחה בכך, ושאלתה ובקשתה איך תוכל לשנות הרגשתה זו (ס' "אדמו"רי חב"ד ויהדות אוסטריה" ע' 283):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות במכתבה אשר "המצב דורש ממנה להתעסק בחינוך", וכתב:

הרי ישנו ריבוי שיחות רבותינו הקדושים בגודל החינוך הכשר וכו'

שכו

[תשד"מ]

מענה לאחת מאה"ק שהגיעה עם בנה בן הארבע לביקור בחצרות קדשנו ("התקשרות" גליון תרעג):

אזכיר על הציון ותבש"ט.

מצו"ב 1) השתתפות בביקור כאן והנסיעה, 2) לצדקה באה"ק.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף מאתיים דולר].

שכז

[תשד"מ]

מענה להשליח ר' אליהו העכט שכתב ע"ד פתיחת "מקוה חנה" ע"ש הרבנית הצדקנית מרת חנה נ"ע בעירו לאמיטא קליפורניא ("בית משיח" גליון 207):

המכתבים נתקבלו ות"ח, פ"נ נתקבל ויקראו בלי נדר עה"צ. ות"ח על הבשורות טובות שבהנ"ל, ובפרט שכשרות וטהרת בני ישראל וכו' המקרבת [.] שמקווה ישראל ה' יזרוק עלינו מים טהורים וגו' ויוליכנו לארץ שאפילו גושה טהורה וכו'. ואעביר רוח הטומאה בגאולה האמיתית והשלימה.

שכח

[תשד"מ]

מענה לר' שלום דובער נאטיק שהכניס קובץ "הערות וביאורים" שהו"ל הכולל את הערותיו בפרש"י ובשו"ע (הקדמה לקובץ "פיטטיא דאורייתא"):

נת' ות"ח.

(בטח, כרגיל בכיו"ב,

1) שקו"ט בהתוכן עכ"פ עם עוד אחד,

2) חיפש במפרשים על אתר.

עכ"פ לדוגמא הער' הא', שפ"ח ועוד).

שכט

[תשד"מ]

מענה לר' שלום דובער לזין שכתב – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתעסקים בעריכת מאמרי אדה"ז, ששאלו האם להדפיס מחדש את ספר "אתהלך לאזניא", בהשוואה ל"ביכל" שהגיע אח"כ שבו חלק ממאמרים אלו כפי שנרשמו ע"י אדמו"ר האמצעי, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה בחיוב:

"נמסרו לי דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להדפסת מאמרי "אתהלך לאזניא" מגוכתי"ק אדמו"ר האמצעי; ולא נתבררה לי הכוונה בזה, ואפרט הדברים:

מאמרי אתהלך לאזניא הם הם הנחות אדמו"ר האמצעי. . לכאורה, אין מקום להדפיס את שתי הנוסחאות, כי אין ביניהם אלא תיקוני הלשון של ר' ליב מאהליבווער.

כך גם אין מקום, לכאורה, להדפיס רק את נוסח אדמו"ר האמצעי – במאמרים אלו שהגיעו לידינו בגוכתי"ק, כיון שהביכל שבגוכתי"ק כולל לאו דוקא מאמרים אלה, ולא דוקא בסדר זה, ונק' בשם "להבין ההג"ה בלק"א" (ע"ש התחלתו) ולא אתהלך לאזניא.

גם אין מקום, לכאורה, להדפיס מחדש את הס' אתהלך לאזניא, בנוסח שנדפס עד עתה, כיון שהביכל שממנו נדפס הוא משובש מאד. . ומה מקום להדפיסו שוב בתיקוני הלשון שע"י ר' ליב מאהליבווער."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סה) :
 [נמסרו לי] **מענה** [כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר להדפסת מאמרי
 "אתהלך לאזניא"] **מכיון שהמצב כו"ב.**

– **המצב שכותבו אחר לגמרי – ובמילא לא ידפיס וכו'.**

של

[תשד"מ]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "נשאלתי מהר"נ שי גוטליב, אם יש
 בהספרי' חומר חדש עבור ההוצאה החדשה של הס' תולדות לוי יצחק.
 האם למסור לו מהמצו"ב". למכתבו צירף שני מכתבים (קובץ "עבודת
 הקודש אצל הרבי" ע' קטז) :

[1] על מה שכתב: "האם למסור לו מהמצו"ב", כתב:

רק הא'.

[2] בקשר למכתב השני שהכניס, כתב:

לא להו"ל.

שלא

[תשד"מ]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן בקשר לתרגום ס' התניא
 בפורטוגזית ח"ב (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו) :

[1] על כללות המכתב, כתב:

נת' ות"ח ות"ח אזכעה"צ לכל הנ"ל ויבש"ט

[2] על מה שכתב שעברו מומחים על הספר, כתב:

כנדרש ונכון מאוד

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א